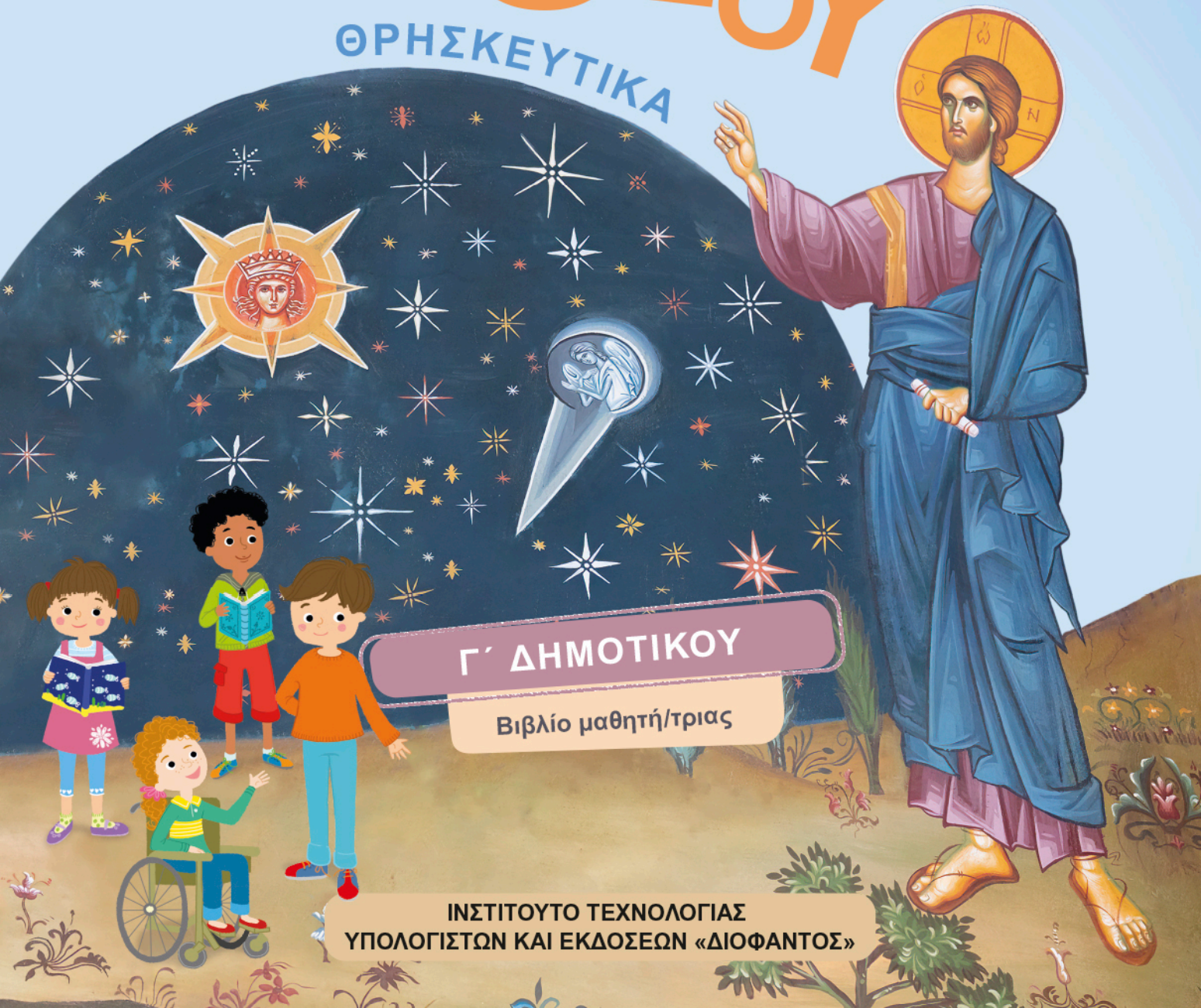

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Ελπίδα Παλιάκη, Μαρίνα Παλιάκη, Ευαγγελία Παττανικολάου, Στυλιανή Τσιάτσικα

ΕΙΜΑΣΤΕ ΠΑΙΔΙΑ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ

Γ' ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

Βιβλίο μαθητή/τριας

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ
ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»

ΕΙΜΑΣΤΕ
ΠΑΙΔΙΑ
ΤΟΥ ΘΕΟΥ
ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ

Γ' ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

Βιβλίο μαθητή/τριας

Επιστημονική Επιτροπή Αξιολόγησης

Συντονιστής / Αξιολογητής

Αντωνίου Αλέξανδρος Σταμάτιος

Εν ενεργεία μέλος Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού Πανεπιστημίου

Αξιολογήτρια

Μεϊντάση Αθανασία

Εν ενεργεία Εκπαιδευτικός

Αξιολογητής

Παπανικολάου Γεώργιος

Εν ενεργεία Εκπαιδευτικός

Τεχνικός Εμπειρογνώμονας

Σταύρακας Ηλίας

Πτυχιούχος Πληροφορικής

Επικουρικός Εμπειρογνώμονας

Κεντρωτής Χρήστος

Πτυχιούχος γραφιστικής

**Υπεύθυνος του μαθήματος/γνωστικού
αντικειμένου στο πλαίσιο της Πράξης**

Αθανάσιος Γιαννίκας, Σύμβουλος Α΄ ΙΕΠ, μέλος της Επιστημονικής
Ομάδας Εργου (ΕΟΕ) της Πράξης

**Πράξη με τίτλο: «Συγγραφή, Αξιολόγηση και Ενταξη διδακτικών βιβλίων στο Μητρώο Διδακτικών
Βιβλίων και στην Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Διδακτικών Βιβλίων» με κωδικό ΟΠΣ 6010165
στο Πρόγραμμα «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή» 2021-2027**

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Σπυρίδων Δουκάκης

Πρόεδρος του Δ.Σ. του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Υπεύθυνη Πράξης

Πολυξένη Μπίλλα

Σύμβουλος Α΄ του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Προϊσταμένη Τμήματος Β΄ Προγραμμάτων Σπουδών και Εκπαιδευτικού Υλικού

Αναπληρώτρια Υπεύθυνη Πράξης

Αννα-Αικατερίνη Λυκούρη

Σύμβουλος Α΄ του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής

**«Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης»
και το Πρόγραμμα «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή»**

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων
και Αθλητισμού

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Πρόγραμμα
Ανθρώπινο Δυναμικό και
Κοινωνική Συνοχή

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Ελπίδα Παλιάκη, Μαρίνα Παλιάκη
Ευαγγελία Παπανικολάου, Στυλιανή Τσιάτσικα

ΕΙΜΑΣΤΕ ΠΑΙΔΙΑ ΤΟΥ ΘΕΟΥ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ

Γ' ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

Βιβλίο μαθητή/τριας

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»

Συγγραφείς: Ελπίδα Παλιάκη-Ιεραπετρίτη, Μαρίνα Παλιάκη-Μπόκια,
Ευαγγελία Παπανικολάου, Στυλιανή Τσιάτσικα

Επιμέλεια κειμένου: Λένα Γεωργίου

Εικονογράφηση:

Κόμικ: Νίκη Λεωνίδου

Βυζαντινές εικόνες: Ευγενική παραχώρηση από:

- Ιερά Μεγίστη Μονή Βατοπαιδίου, Άγιον Όρος
- Ιερά Μονή Διονυσίου, Άγιον Όρος
- Ιερό Ησυχαστήριο «Ο Όσιος Αρσένιος ο Καππαδόκης», Βατοπαίδι Ορμύλιας
- Ιερό Ησυχαστήριο «Ο Άγιος Ιωάννης ο Πρόδρομος», Μεταμόρφωση Χαλκιδικής
- Ιερό Κοινόβιον Ευαγγελισμού της Θεοτόκου, Ορμύλια Χαλκιδικής
- Ιερά Μονή Τιμίου Προδρόμου Μακρυνού, Μέγαρο
- Ιερά Μητρόπολη Μόρφου, Κύπρος

Εικόνες και σχέδια: Αγγελική Δελεχά, Εύα Καραντινού, Μαρία Νασοπούλου, Βάσια Μαχαράκη, Παρασκευή Χατζηθανάση-Αντωνάτου, Πέγκυ Φούρκα

Τα κείμενα της Αγίας Γραφής προέρχονται από την επίσημη μετάφραση της Ελληνικής Βιβλικής Εταιρείας (© των περικυπών Ελληνική Βιβλική Εταιρεία)

Σχεδιασμός εξωφύλλου-βιβλίου: Ευγενία Δρούγα-Γλυνέλλη

Επεξεργασία εικόνων: Νίκος Γλυκέας

Επιμέλεια έκδοσης: Κατερίνα Δανδουλάκη-Χιόνη

Σύμβουλος έκδοσης: Σταυρούλα Σταμάτη

Υπεύθυνος παραγωγής: Νίκος Γλυκέας

Δημιουργία ψηφιακών αντικειμένων:

Ιδέα – συγγραφή: Ελπίδα Παλιάκη-Ιεραπετρίτη, Μαρίνα Παλιάκη-Μπόκια, Ευαγγελία Παπανικολάου, Στυλιανή Τσιάτσικα

Υλοποίηση: Γαβριήλ Νικολάου, Ανδρέας Χατζηδήμου, Ευγενία Δρούγα

Δημιουργία βίντεο: Γαβριήλ Νικολάου, Ανδρέας Χατζηδήμου

Εικονοληψία – Μοντάζ: Ανδρέας Χατζηδήμου, Κωνσταντίνος Βεργής

Βίντεο νοηματικής – Διερμηνεία: Ευστράτιος Πατρινός, Χρύσα Δαμαλά, Στέλλα Τσιραντωνάκη

Αφήγηση: Σταύρος Σταμάτης, Ανδρέας Χατζηδήμου, Ελένη Χατζηδήμου, Κωνσταντίνα Χατζηδήμου

Μελοποίηση, πιάνο, τραγούδι: Μαρκέλλα Παλιάκη

Μελοποίηση, μεταλλόφωνο, τραγούδι: Δέσποινα Ιεραπετρίτη

Ψάλλουν τα παιδιά: Παύλος Ιεραπετρίτης, Άννα Ιεραπετρίτη, Ευθαλία Ιεραπετρίτη και Μαρία Ιεραπετρίτη, Μαρία Χατζηνικολάου, Εμμανουήλ Χατζηνικολάου, Παύλος Χατζηνικολάου, Φωτεινή Χατζηνικολάου, Ευλαμπία Χατζηνικολάου, Παΐσιος Χατζηνικολάου, Ματρώνα Ατσαλάκη, Ιουλίττα Ατσαλάκη, Δημήτρης Ατσαλάκης, Σεραφείμ Βρης, Ευφημία Μπόκια

Στα βίντεο παίρνουν μέρος: Στέλλα Παλιάκη, Μαρίνα Σταμάτη, Ευστράτιος Βρης.

Στα βίντεο παίρνουν μέρος τα παιδιά: Φωτεινή Χατζηνικολάου, Ευλαμπία Χατζηνικολάου, Κωνσταντίνος Μποφίλιος, Αναστασία Μποφίλιου Σεραφείμ Βρης, Δέσποινα Βρη, Ιουλίττα Ατσαλάκη, Δημήτρης Ατσαλάκης, Στρατής Ατσαλάκης, Στράτων Μπόκιας, Ευφημία Μπόκια, Ελένη Μπόκια, Ιωάννης Παλιάκης

Ηχοληψία – ηχητική επεξεργασία

ύμνων και τραγουδιών: Γιάννης Χριστοδουλάτος, Αστέριος Τράκας

Στούντιο ηχογράφησης: Sweetspot, Studio Φωνόγραφος

Ηχοληψία – ηχητική επεξεργασία αφήγησης βιβλίου: Χάρης Σεϊτανίδης

Συντονισμός ομάδας ανάπτυξης

και σχεδιασμού ψηφιακών αντικειμένων: Κατερίνα Δανδουλάκη-Χιόνη

Σύμβουλος: Σταυρούλα Σταμάτη

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1ο

Ο Θεός είναι Πατέρας 7

1. Ο Θεός μας φροντίζει 8
2. Ο Θεός χαρίζει τα δώρα Του σε όλους τους ανθρώπους 13

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2ο

Ο Θεός δημιουργεί έναν όμορφο κόσμο 17

1. Η Δημιουργία του κόσμου και του ανθρώπου από τον Θεό 18
2. Η ζωή του ανθρώπου στον Παράδεισο 23
3. Οι Πρωτόπλαστοι επιλέγουν να ζήσουν χωρίς τον Θεό 26
4. Ο Νώε, η Κιβωτός, ο Κατακλυσμός 29
5. Ο Πύργος της Βαβέλ 33

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3ο

Άνθρωποι του Θεού 37

1. Αβραάμ, ο εκλεκτός και πιστός φίλος του Θεού 38
2. Ησαΐ και Ιακώβ 42
3. Ο Ιωσήφ και τ' αδέρφια του 45
4. Μωυσής, ο συνεργάτης του Θεού 50
5. Σπουδαίες γυναίκες της Παλαιάς Διαθήκης 56
6. Η πίστη και το θάρρος νικούν τη δύναμη: Δαβίδ εναντίον Γολιάθ 61
7. Ο Προφήτης Ηλίας αφοσιώνεται στο θέλημα του Θεού 64

8. Ο Προφήτης Ησαΐας μιλά για τον Χριστό 67

9. Ο Προφήτης Δανιήλ και τα λιοντάρια 69

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4ο

Η ενανθρώπιση του Κυρίου 72

1. Ο Ευαγγελισμός της Θεοτόκου 73
2. Η Γέννηση του Χριστού 76
3. Ο Χριστός βαπτίζεται από τον Ιωάννη τον Πρόδρομο 82
4. Οι δώδεκα μαθητές του Χριστού 85
5. Ο Χριστός θεραπεύει τους ασθενείς: Ο παράλυτος της Καπερναούμ 89
6. Ο Χριστός μάς διδάσκει την προσφορά: Η παραβολή του καλού Σαμαρείτη 92
7. Ο Χριστός διδάσκει τη συγχώρηση: Η παραβολή του σπλαχνικού πατέρα 95
8. Ο Χριστός μάς προτρέπει να προσευχόμαστε: «Πάτερ ημών» 98
9. Τα παιδιά κοντά στον Χριστό 100
10. «Ωσαννά εν τοις Υψίστοις»: Ο Χριστός στα Ιεροσόλυμα ως Βασιλιάς 103
11. Ο Μυστικός Δείπνος 106
12. Ο Χριστός σταυρώνεται 112
13. «Χριστός ανέστη!» Ελπίδα για μια νέα ζωή 121

- BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ 130

Γεια σας,
παιδιά!

Η Ελένη και ο Γιώργος,
τα δίδυμα

Θα κάνουμε
παρέα στο
μάθημα των
θρησκευτικών!

Ένα βιβλίο γεμάτο
ωραίες ιστορίες,
δραστηριότητες
και παιχνίδια!

Ο Μόζες

Ανυπομονώ
να αρχίσουμε!
Καλή χρονιά!

Η Αργυρώ

Ελάτε να γνωριστούμε:

Σου αρέσουν οι ιστορίες; Τα παιχνίδια; Τα σταυρόλεξα; Οι χειροτεχνίες; Οι ζωγραφιές; Μαζί, παρέα σ' αυτό το βιβλίο, θα μάθουμε παίζοντας και θα παίξουμε μαθαίνοντας.

Πώς δημιουργήθηκε ο κόσμος; Τι έγινε στον Κατακλυσμό; Ποιες είναι οι Δέκα Εντολές; Ποιοι είναι οι Προφύτες;

Θα γνωρίσουμε τη ζωή του Χριστού από τη Γέννηση και τη Βάπτισή Του μέχρι τη Σταύρωση και την Ανάστασή Του.

Θα μάθουμε προσευχές, θα ψάλουμε, θα ζωγραφίσουμε, θα παίξουμε στον υπολογιστή και στην τάξη και πολλά ακόμα, που θα τα δεις και μόνος σου.

Έλα, λοιπόν, να γνωρίσουμε μαζί την ορθόδοξη πίστη μας και τις παραδόσεις μας μέσα από ένα συναρπαστικό ταξίδι γεμάτο γνώσεις, δημιουργία και παιχνίδι, παρέα με τον Χριστό!

Ακούω τις ιστορίες
του βιβλίου **εδώ**:

Επιλεγμένα μαθήματα
στη νοηματική **εδώ**:

Ο οδηγός του εκπαιδευτικού
και οι λύσεις των ασκήσεων:

Η προσευχή των παιδιών

Θεός τον ήλιο οδηγεί
που πρέπει ν' ανατείλει,
πώς να περάσει από τη γη
το φως του να μας στείλει.

Θεός ορίζει τα ψηλά
ο ήλιος όταν σβήνει,
να φέγγουν τ' άστρα τα πολλά
κι η κατάσπρη σελήνη.

Και τα λουλούδια, που χυτά
στη γη μοσκοβολούνε,
Θεός τα έμαθε κι αυτά
πότε και πού ν' ανθούνε.

Και το μικρό-μικρό πουλί,
που ψάλλει στο κλωνάρι,
Θεός τού είπε να λαλεί
να κελαϊδεί με χάρη.

Θεός χαρίζει στα παιδιά
τον νου τους και τη γλώσσα,
να λεν ό,τι έχουν στην καρδιά
και να μαθαίνουν τόσα.

Γ' αυτό και τα καλά παιδιά
βράδυ, πρωί, χρωστούνε
στην προσευχή τους με καρδιά
να Τον ευχαριστούνε.

Το ακούμε
μελοποιημένο **εδώ:**

Γεώργιος Βιζυηνός

*Ποιες εικόνες σου έρχονται στον νου,
όταν διαβάζεις αυτή την προσευχή των
παιδιών; Μπορείς να ζωγραφίσεις μια
εικόνα από αυτές που δείχνουν τον
όμορφο κόσμο που έφτιαξε ο Θεός;*

Ο Θεός μας φροντίζει

ΛΕΞΕΙΣ-ΚΛΕΙΔΙΑ

Πατέρας, πρόνοια, φροντίδα, πλάση, συνεργασία

Ω! Θεέ μου, τι όμορφα που είναι! Πόσο όμορφα τα έφτιαξες όλα!

Μαμά, εμείς μπορούμε να δούμε τον Θεό;

Και πώς καταλαβαίνουμε ότι ο Θεός μάς αγαπάει και μας φροντίζει;

Δεν μπορούμε να Τον δούμε με τα μάτια μας. Είναι αόρατος. Είναι όμως κοντά μας, κι ας μην Τον βλέπουμε. Μας αγαπάει, μας φροντίζει και μας προσέχει κάθε στιγμή.

Παιδί μου, ο Θεός κρύβεται, γιατί είναι ταπεινός. Νιώθουμε, όμως, αυτά που κάνει για μας.

Τώρα μπερδεύτηκε! Πού κρύβεται, δηλαδή;

Παντού γύρω μας. Όλα στη φύση μάς μιλούν για την αγάπη του Θεού. Ο ήλιος, τα λουλούδια, τα ζωάκια! Όλα τα καλά από τον Θεό είναι!

Ποια είναι η δική σας γνώμη, παιδιά; Πώς νομίζετε ότι μας φροντίζει ο Θεός; Μοιάζει με καλό Πατέρα;

Θα θέλατε να διαβάσετε μια ιστορία, που δείχνει την Πρόνοια του Θεού;

Ο Αναστάσης, 13 χρόνων, εργάζεται σ' ένα καπνοπωλείο της Κωνσταντινούπολης. Εκεί ζει, το φτωχό, όλη τη μέρα, εκεί κοιμάται και το βράδυ. Ο Αναστάσης αγαπάει πολύ τον Χριστό και γι' αυτό πάνω στις καπνοσακούλες αντιγράφει τα λόγια Του από το Ευαγγέλιο.

Ο χειμώνας είναι βαρύς και το αφεντικό του σκληρόκαρδο. Ο Αναστάσης, όμως, δεν χάνει την ελπίδα του στον Θεό, αλλά Του γράφει με ελπίδα ένα γράμμα:

«Αγαπημένε μου Χριστέ, Σε παρακαλώ, στείλε μου ρουχαλάκια και παπούτσια. Έχει έρθει ο χειμώνας και κρυώνω πολύ».

Αναστάσης.

Ο Άγιος Νεκτάριος, από το βιβλίο
«Ήταν κάποτε παιδιά (2) - Ο Άγιος
Νεκτάριος», εκδόσεις ΑΘΩΣ/ΠΑΙΔΙΚΑ

Την άλλη μέρα πάει να το ταχυδρομήσει. Στον δρόμο συναντά τον κύριο Θεμιστοκλή, έναν γείτονα που προσφέρεται να το στείλει αυτός. Όταν όμως ο καλός άνθρωπος διαβάζει τη διεύθυνση, μένει έκπληκτος. Ανοίγει το γράμμα και το διαβάζει. Αμέσως ετοιμάζει ζεστά ρούχα, καινούργια παπούτσια και ένα παλτό και τα αφήνει έξω από το μαγαζί όπου δουλεύει ο Αναστάσης.

Μόλις το αφεντικό βλέπει τα καινούργια ρούχα του παιδιού, νομίζει ότι τα έκλεψε και αρχίζει να το μαλώνει. Ακούει τις φωνές ο Θεμιστοκλής και τρέχει στο καπνοπωλείο. Παίρνει μαζί του το παιδί στο σπίτι και στο μαγαζί του. Ο σπλαχνικός αυτός άνθρωπος βοήθησε αργότερα τον Αναστάση να σπουδάσει, που τόσο λαχταρούσε.

Όταν μεγάλωσε το παιδί, έγινε ιερέας κι άλλαξε όνομα. Νεκτάριος είναι το όνομα με το οποίο έμεινε γνωστός. Η ιστορία αυτή είναι πέρα για πέρα αληθινή, από τα παιδικά χρόνια του Αγίου Νεκταρίου.

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

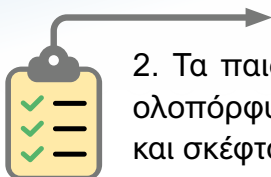
Πρόνοια του Θεού (η): η φροντίδα του Θεού για όλα τα πλάσματά Του και πριν ακόμη τα φτιάξει.

Ολοπόρφυρος (ο): κατακόκκινος.

Ευεργεσία (η): το δώρο, η φιλανθρωπία.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Μια συνάντηση άλλαξε τη ζωή του Αγίου. Έχω κι εγώ ιστορίες για μια συνάντηση ή ένα «τυχαίο» γεγονός που με βοήθησε; Το διηγούμαι στους συμμαθητές μου.

2. Τα παιδιά ξύπνησαν το πρωί, για να δουν τον βασιλιά-ήλιο να βγαίνει ολοπόρφυρος απ' το πέλαγος. Αυτή η ωραία στιγμή γεμίζει την καρδιά τους και σκέφτονται τον Δημιουργό. Τι θέλουν να Του πουν; Θα το βρεις στο κρυπτόλεξο.

A) Βρίσκω οριζόντια και κυκλώνω 15 ευεργεσίες του Θεού, που ομορφαίνουν και βοηθούν τη ζωή μας.

B) Βρίσκω τώρα τα γράμματα, που περισσεύουν από κάθε γραμμή, και συμπληρώνω τη λέξη.

3. Μετά το σημερινό μάθημα εσείς τι νιώθετε για τον Θεό;

Συμπληρώστε:

Ο Θεός είναι _____ και μας _____

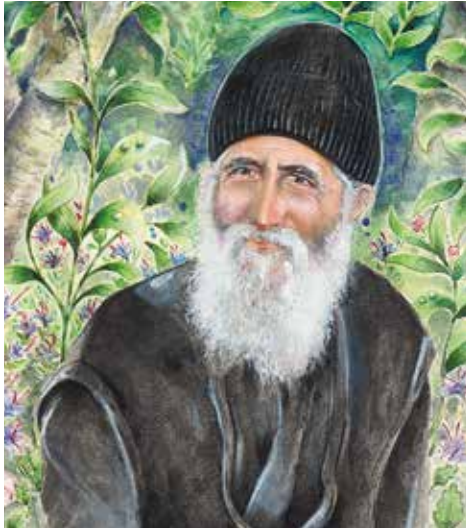
Δεν είναι η τύχη, αλλά η _ _ _ _ _ Του που μας χαρίζει όλα τα καλά.

Συνεργάτες του Θεού - Φροντίζουμε κι εμείς τους άλλους και τη φύση

Κάποιος πάτησε τα λουλούδια μας και χάλασε τη φωλιά του κοκκινολαίμη.

Κρίμα! Οι άγιοι όλα τα αγαπούσαν και τα σέβονταν. Θυμήσου τον Άγιο Παΐσιο!

Ο Άγιος Παΐσιος, από το βιβλίο «Οι ασυρματιστές του Θεού (4) - Ο Άγιος Παΐσιος ο Αγιορείτης», εκδόσεις ΑΘΩΣ/ΠΑΙΔΙΚΑ

πάνω στο βουνό μια αρκούδα. Ο Άγιος κρατούσε δυο πρόσφορα, δηλαδή ψωμιά που χρησιμοποιούμε στην εκκλησία. Άπλωσε το χέρι του και έδωσε το ένα στην αρκούδα. «Πάρε το ένα», της είπε, «το άλλο το θέλω για την εκκλησία». Η αρκούδα, υπάκουη, το πήρε και έφυγε, χωρίς να πειράξει τον Άγιο.

Ο Άγιος έβλεπε την πλάση σαν ευλογία από τον Δημιουργό. Έτσι φρόντιζε με αγάπη όλα τα δημιουργήματά Του: τα δέντρα, τα φυτά και ιδιαίτερα τα ζώα.

«Όπως εμείς ζητούμε βοήθεια από τον Θεό, έτσι και τα ζώα ζητούν βοήθεια από τον άνθρωπο», έλεγε ο Άγιος. «Να δείτε τι έχω πάθει και με τα γατάκια! Πρόσεξαν πως κάθε φορά που χτυπούσε το καμπανάκι έβγαινα έξω και τότε-τότε τους έριχνα κάτι να φάνε. Όταν λοιπόν πεινούν, τραβούν το σχοινί και χτυπάει το καμπανάκι. Βγαίνω και βλέπω να χτυπούν αυτά το καμπανάκι και τα ταΐζω. Πώς τα έχει κάνει όλα ο Θεός!».

Ακόμα και τα άγρια ζώα ημέρευαν κοντά του, γιατί καταλάβαιναν την αγάπη του. Κάποτε συνάντησε σε ένα μονοπάτι

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Ευλάβεια (η): τιμή και σεβασμός προς τον Θεό.

Ασπάζεται: φιλάει.

Πλάση (η): ό,τι έφτιαξε ο Θεός: η γη, το νερό, τα φυτά, τα ζώα, ο άνθρωπος.

Θέλετε να γνωρίσετε κι άλλες ιστορίες από τον Άγιο Παΐσιο;

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. **Δυναμική εικόνα.** Φροντίζω με αγάπη τα δημιουργήματα του Θεού Σε ζευγάρια ή ομάδες αναπαριστούμε με παντομίμα μια πράξη φροντίδας (π.χ. ποτίζουμε, ταΐζουμε, βοηθάμε). Οι άλλοι μαντεύουν.

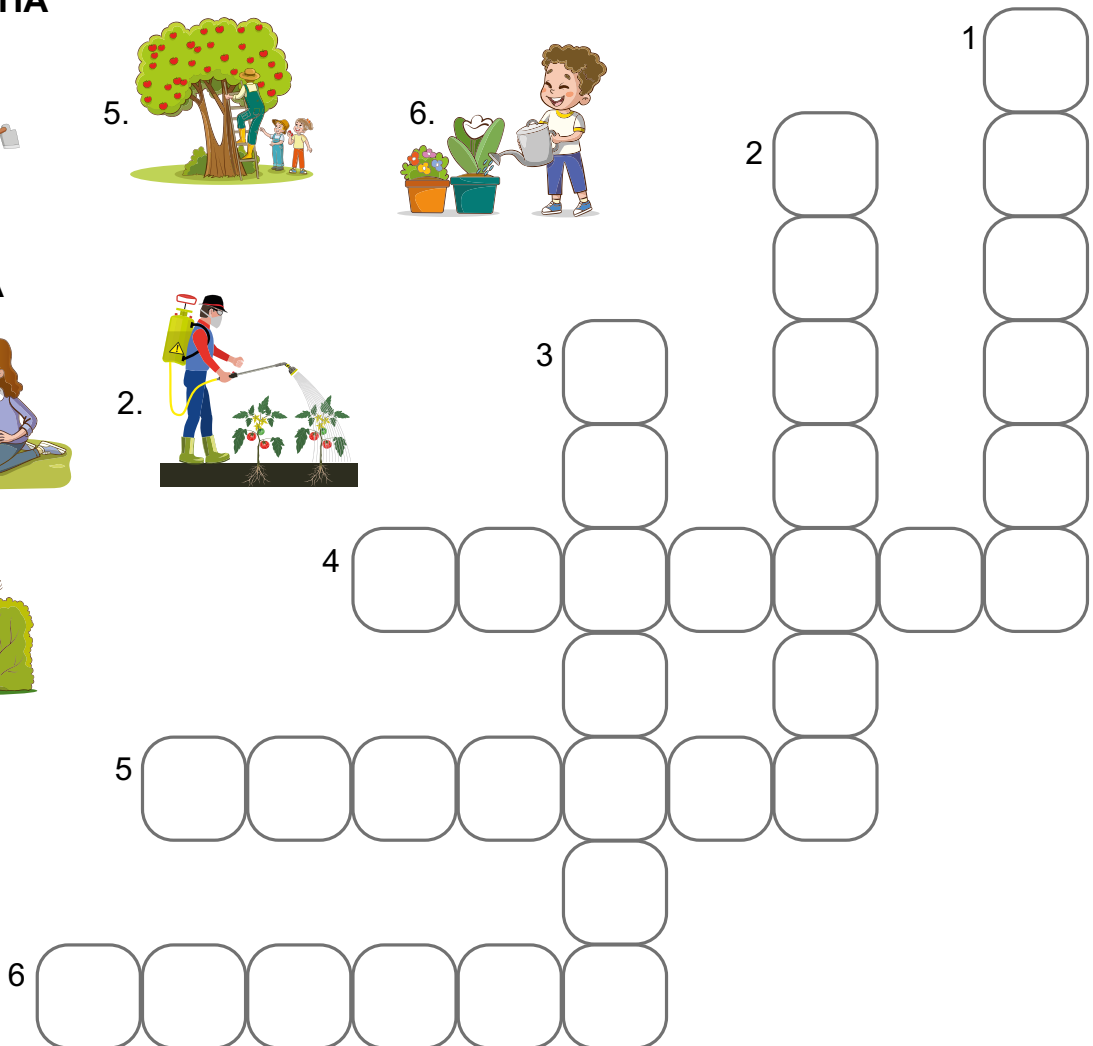
Πώς νιώθεις, όταν φροντίζεις τη φύση; Τι θα έλεγες στο παιδί που καταστρέφει τη φύση; Γράψε με μια φράση τη σκέψη σου.

2. Συζητάμε πώς φροντίζουμε τα φυτά και τα δέντρα. Μετά λύνουμε το εικονοσταυρόλεξο. Ποια ρήματα δείχνουν οι εικόνες;

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ

ΚΑΘΕΤΑ

3. Διαβάζουμε ένα λαϊκό ποίημα, που περιγράφει αυτές τις εργασίες. Γράφουμε κι εμείς ένα ποίημα για ένα λουλούδι ή κατοικίδιο ζώακι.

Ο Θεός χαρίζει τα δώρα Του σε όλους τους ανθρώπους

Τι μας χαρίζει ο Θεός; Αυτό θα ανακαλύψουμε σε αυτό το κεφάλαιο. Τα таланτα ή χαρίσματα, που έχουμε, είναι δώρα δικά Του. Γιατί, όμως, μας τα χάρισε; Στο μάθημα θα προβληματιστούμε πάνω σ' αυτό και θα συζητήσουμε για το πώς θα μπορούσαμε να τα αξιοποιήσουμε για το καλό όλων μας.

Ναι, καλά... Μα εγώ δεν είμαι καλός σε τίποτα. Η Αργυρώ είναι πρώτη στα μαθήματα. Εσύ στο τρέξιμο. Η Ελένη ζωγραφίζει τέλεια! Κι εγώ;

Μα, ταλέντα δεν είναι μόνο αυτά. Υπάρχουν κι άλλα, πολύ ανώτερα μάλιστα. Αλήθεια; Ποια δηλαδή;

Ταλέντο είναι να είσαι καλός φίλος, να έχεις αγάπη, υπομονή και να μην γκρινιάζεις, να συμπονάς, να μπορείς να μοιράζεσαι.

Πω-πω! Τι μου λες! Δεν τα είχα σκεφτεί ποτέ όλα αυτά τα χαρίσματα! Εγώ, όμως, δεν έχω υπομονή.

Μπορείς να την αποκτήσεις. Αρκεί να τη ζητάς στην προσευχή σου. Και ο Θεός την κατάλληλη στιγμή θα σου τη δώσει.

Τι μας είπε ο Χριστός για τα таланτα που μας χάρισε; Χωριστείτε σε ομάδες και δραματοποιήστε την ιστορία, αφού τη διαβάσετε **εδώ**:

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Συμπονώ: λυπάμαι κάποιον που υποφέρει και προσπαθώ να τον βοηθήσω.

Τάλαντο (το): νόμισμα μεγάλης αξίας. Μεταφορικά: χάρισμα, δώρο έμφυτο που δίνεται από τον Θεό και το έχουμε από τη γέννησή μας, ταλέντο.

Υπάρχουν χαρίσματα που είναι κοινά σε όλους τους ανθρώπους (π.χ. η ζωή, η λογική, οι αισθήσεις) και χαρίσματα που έχει ξεχωριστά ο κάθε άνθρωπος (π.χ. θάρρος, ευσπλαχνία, επιμέλεια, εργατικότητα, υπομονή, αγάπη). Έχουμε, επίσης, και ειδικά ταλέντα όπως εξυπνάδα, κλίση στη μουσική, στη ζωγραφική, στα μαστορέματα, μαγειρικό ταλέντο, παρατηρητικότητα, αθλητικά και καλλιτεχνικά ταλέντα κ.ά.

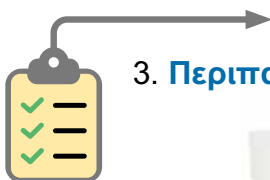

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Ψάχνουμε μέσα στο λουλούδι να βρούμε ποια χαρίσματα έχουν οι συμμαθητές μας. Υπάρχει κάποιος ή κάποια χωρίς κανένα χάρισμα;

2. Σκεφτόμαστε τα χαρίσματα που μας χάρισε ο Θεός. Πώς μπορούμε να τα καλλιεργήσουμε για το κοινό καλό, όπως οι δύο δούλοι της ιστορίας; Έχουμε κάποιο χάρισμα που δεν είναι δώρο από τον Θεό; Κάνουμε κι εμείς το δικό μας λουλούδι των χαρισμάτων. Γράφουμε σε κάθε πέταλο τα χαρίσματα που θεωρούμε σημαντικά.

3. **Περιπατητικοί φιλόσοφοι.** Συζητάμε. Διαφωνούμε ή συμφωνούμε;

ΣΥΜΦΩΝΩ

ΔΙΑΦΩΝΩ

- Όλοι έχουμε τα ίδια χαρίσματα.
- Το μεγαλύτερο χάρισμα είναι η αγάπη.
- Αν δεν καλλιεργήσουμε τα χαρίσματά μας, μπορεί και να χαθούν.
- Ο Θεός μάς προίκισε με χαρίσματα για να νιώθουμε σπουδαίοι.

- Αν δεν έχω υπομονή, δεν θα την αποκτήσω ποτέ.
- Τα χαρίσματά μας μπορούμε να τα χρησιμοποιήσουμε για να κάνουμε είτε το καλό είτε το κακό. Ο καθένας είναι υπεύθυνος να επιλέξει.

Τα δώρα... δωρίζονται

Μπορούν απλές ιστορίες να μας μάθουν κάτι μεγάλο για τα таланτά; Ας το δούμε!

Η Ερμιόνη ήταν μια έξυπνη και μορφωμένη κοπέλα που είχε σπουδάσει και Ιατρική. Έζησε λίγο μετά την εποχή του Χριστού. Όταν γνώρισε τον Χριστό, αποφάσισε να βοηθάει τους ασθενείς χωρίς να τους παίρνει χρήματα. Ίδρυσε, μάλιστα, ένα νοσοκομείο, όπου περιποιόταν τους αρρώστους με αγάπη και υπομονή. Η Εκκλησία μας την τιμά κάθε χρόνο στις 4 Σεπτεμβρίου.

Άγιος Μωυσής ο Αιθίοπας, από το βιβλίο «Γιορτάζω-Τραγουδώ, Παίζω-Δημιουργώ (3)», εκδόσεις ΑΘΩΣ/ΠΑΙΔΙΚΑ

Ο Μωυσής γεννήθηκε στην Αιθιοπία. Ήταν πολύ δυνατός, αλλά και κακότροπος συγχρόνως. Δούλευε σε έναν πλούσιο κτηματία. Επειδή, όμως, έκανε συνέχεια ζημιές και φασαρίες, το αφεντικό του τον έδιωξε. Τότε έγινε αρχηγός σε μια συμμορία κλεφτών. Όταν άρχισε να τον κυνηγάει η αστυνομία της εποχής, κρύφτηκε στην έρημο, όπου υπήρχαν πολλά μοναστήρια. Εκεί γνώρισε τον Χριστό και άλλαξε ζωή. Κάποτε, μάλιστα, που μπήκαν στο σπίτι του ληστές, ο Μωυσής με τη δύναμή του μπόρεσε να τους πιάσει. Δεν τους τιμώρησε, όμως! Αντίθετα, τους συγχώρησε! Καταλαβαίνοντας αυτοί ποιος είναι ο άνθρωπος που είχαν μπροστά τους, μετανόησαν και αποφάσισαν να τον μιμηθούν. Ο Άγιος Μωυσής γιορτάζει στις 28 Αυγούστου.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Συζητάμε για τα χαρίσματα των Αγίων. Ποια χαρίσματα είχαν; Πώς τα χρησιμοποίησαν; Αντιστοίχισε:

ΕΡΜΙΟΝΗ

Σωματική δύναμη

Περιποιείται και θεραπεύει ασθενείς ανθρώπους δωρεάν.

ΜΩΥΣΗΣ

Ιατρικές γνώσεις

Συλλαμβάνει ληστές, αλλά δεν τους τιμωρεί. Γίνεται παράδειγμα αγάπης.

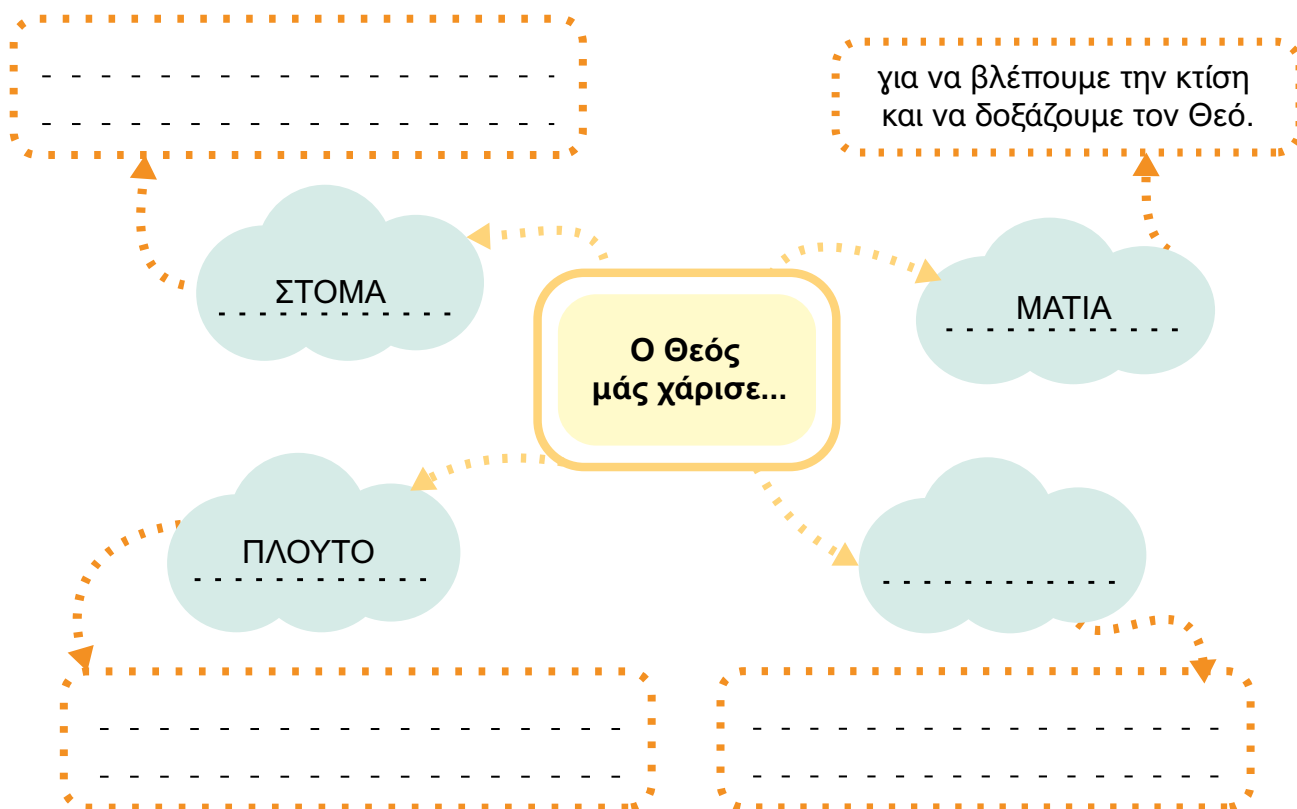
2. Ο Θεός χαρίζει τα δώρα Του σε όλους τους ανθρώπους

2. Τι μας λέει ο Άγιος Κοσμάς για τα χαρίσματα που μας χάρισε ο Θεός; Πώς μπορούμε να τα αξιοποιήσουμε; Συμπλήρωσε:

Ο Θεός μάς έδωσε _ _ _ _ _ κι εμείς _ _ _ _ _

3. Χωριζόμαστε σε ομάδες και γράφουμε πώς μπορούμε να αξιοποιήσουμε για καλό τα δώρα του Θεού. Παίρνουμε ιδέες από τα λόγια του Αγίου Κοσμά, αλλά γράφουμε και τις δικές μας σκέψεις, όπως στο παράδειγμα.

4. **Παιχνίδι ρόλων:** Με ποιον τρόπο αξιοποιώντας τα χαρίσματά μας, βοηθάμε κάποιον;

A. Με τα καλά μας λόγια ή αν τον ακούμε με αγάπη. **B.** Με σωματική φροντίδα.

Γ. Βοηθώντας τον να πετύχει τους ευγενικούς στόχους

του. **Δ.** Δίνοντάς του δώρα. **Ε.** Με άλλον τρόπο; Φτιάξτε μικρές ιστορίες-παραδείγματα. Παίξτε το θεατρικό σας σε ολόκληρη την Τάξη. Εύκολα σενάρια, αν δυσκολεύεστε, θα βρείτε **εδώ**:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2ο

Ο Θεός δημιουργεί
έναν όμορφο κόσμο

Η Δημιουργία του κόσμου, ψηφιδωτό,
Ιερών Κοινόβιον Ευαγγελισμού της Θεο-
τόκου, Ορμύλια Χαλκιδικής

Εξημέρωσε ο Θεός
κι είδαμε το άγιο φως.
Προσκυνούμε τον Χριστό
και τον Τίμιο Σταυρό,
να μας βλέπει από κακό
κι από κάθε πονηρό.

Λαϊκό

- Πώς ο Θεός δημιούργησε όλο τον κόσμο και τον άνθρωπο;
- Πώς ζούσε ο άνθρωπος στον Παράδεισο;
- Πώς οι άνθρωποι έχασαν τον Παράδεισο και πώς συνεχίστηκε η ζωή τους έξω από αυτόν;

Σε αυτό το Κεφάλαιο θα απαντήσουμε σε αυτές τις ερωτήσεις και σε άλλες πολλές.

Βρες εδώ τις οδηγίες, για να φτιάξεις το διαδραστικό βιβλίο της Παλαιάς Διαθήκης. Σε κάθε κεφάλαιο θα βρίσκεις και μια κατασκευή!

Η Δημιουργία του κόσμου και του ανθρώπου από τον Θεό

Πώς έγιναν όλα αυτά τα όμορφα γύρω μας; Έχετε ακούσει κάτι σχετικό, παιδιά; Πώς νομίζετε ότι ο Θεός δημιούργησε τον κόσμο; Όταν ολοκληρώσουμε αυτό το κεφάλαιο, θα μπορούμε να διηγηθούμε πώς ο Θεός δημιούργησε τον κόσμο και τον άνθρωπο.

Α. Η Δημιουργία του κόσμου

Η Αγία Γραφή, το ιερό μας Βιβλίο, μας μαθαίνει ότι ο Θεός από απέραντη αγάπη δημιούργησε ολόκληρο τον κόσμο «από το μηδέν». Τον δημιούργησε σε έξι ημέρες, δηλαδή σε έξι μεγάλα χρονικά διαστήματα.

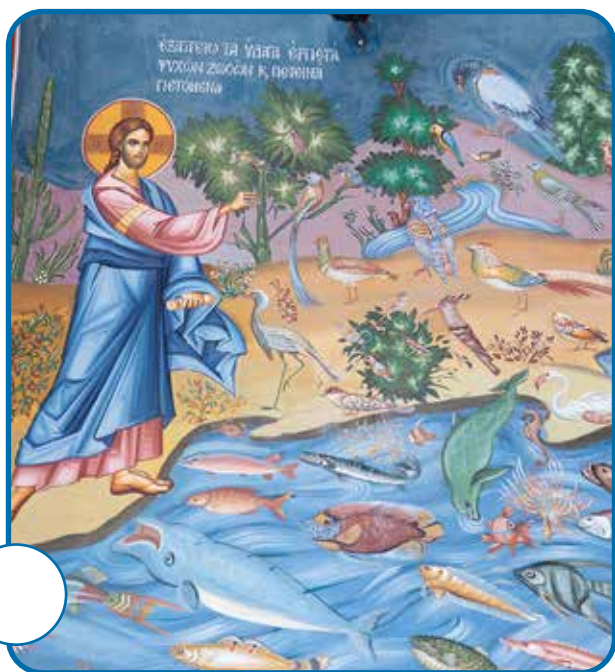
1) Την πρώτη ημέρα ο Θεός έφτιαξε το φως και έδιωξε το σκοτάδι.

2) Τη δεύτερη ημέρα είπε ο Θεός και έγινε ο ωραίος και γαλανός ουρανός.

3) Την τρίτη ημέρα είπε ο Θεός να συγκεντρωθούν τα νερά και να φανεί η ξηρά. Την ξηρά την είπε «γη» και τα πολλά νερά τα είπε «θάλασσα». Έπειτα είπε να βλαστήσει η γη και να φυτρώσουν παντού λουλούδια, χόρτα, θάμνοι και δέντρα όλων των ειδών.

Δημιουργία των άστρων

Δημιουργία των πτηνών και των ψαριών, τοιχογραφίες, Ιερά Μονή Αγίου Ιωάννου Μακρυνοῦ, Μέγαρο

4) Την τέταρτη ημέρα είπε ο Θεός να φανούν στον ουρανό φωτεινά σώματα, για να ξεχωρίζει η ημέρα από τη νύχτα και οι εποχές μεταξύ τους. Έτσι δημιούργησε τον ήλιο και το φεγγάρι. Και δημιούργησε όλα τα αμέτρητα αστέρια και τα έβαλε στον ουρανό, για να λάμπουν στο σκοτάδι και να φωτίζουν τη γη.

5) Την πέμπτη ημέρα είπε ο Θεός να γεμίσουν τα νερά με ψάρια και πλήθος πουλιά να πετούν στον ουρανό.

6) Την έκτη ημέρα ο Θεός δημιούργησε όλα τα είδη των ζώων και των ερπετών της γης.

Ο Θεός είδε ότι όλα τα δημιουργήματα που έφτιαξε ήταν καλά. (Γέν. 1, 1-25).

Β. Δημιουργία του Ανθρώπου

Την **έκτη ημέρα**, που ο Θεός δημιούργησε τα ζώα, έπλασε και τον άνθρωπο, το πιο τέλειο δημιούργημα από όλα όσα είχε φτιάξει μέχρι τώρα.

Πρώτα έπλασε τον άντρα, τον Αδάμ. Για να μην είναι, όμως, ο Αδάμ μόνος του, ο Θεός τον κοίμισε και από την πλευρά του έφτιαξε τη γυναίκα. Όταν ο Αδάμ είδε τη γυναίκα, χάρηκε πολύ και την ονόμασε Εύα, που σημαίνει Ζωή. Ο Θεός τούς ευλόγησε και είπε: «Να αποκτήσετε παιδιά και να γεμίσετε τη γη».

Με τη δημιουργία του ανθρώπου είδε ο Θεός ότι όλα όσα έφτιαξε ήταν πολύ καλά.

Κι έτσι τελείωσε η έκτη ημέρα.

Δημιουργία του ανθρώπου, τοιχογραφία, Ιερά Μονή Αγίου Ιωάννου Μακρυνοῦ, Μέγαρο

Η έβδομη ημέρα

Ο Θεός όλα τα έφτιαξε σε έξι ημέρες. Την έβδομη ημέρα αναπαύτηκε από τα έργα Του. Ευλόγησε αυτή την ημέρα, γιατί αυτή την ημέρα τελείωσε το έργο της Δημιουργίας. Γι' αυτό η έβδομη ημέρα ονομάστηκε Σάββατο, που σημαίνει ημέρα για ανάπαυση. Πολύ αργότερα οι χριστιανοί αντικατέστησαν αυτή την ημέρα με την Κυριακή, γιατί αυτή την ημέρα αναστήθηκε ο Κύριός μας, ο Χριστός.

Ο Αδάμ και η Εύα ονομάστηκαν «Πρωτόπλαστοι», γιατί ήταν οι πρώτοι άνθρωποι που έπλασε ο Θεός. Λέγονται και «Προπάτορες», γιατί από αυτούς καταγόμαστε όλοι οι άνθρωποι (Γέν. 1, 26 - 2, 23).

Παρατηρώ τις εικόνες από τη Δημιουργία. Σε ποια μέρα νομίζω ότι αντιστοιχεί η καθεμία; Γράφω τον αριθμό. Δες την ιστορία στη νοηματική.

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Δημιουργία (η): κτίση, πλάση.

Κόσμος (ο): κόσμημα, στολίδι. Όλη η κτίση, που έφτιαξε ο Θεός, λέγεται και κόσμος, γιατί είναι πολύ όμορφη.

Δημιουργία «από το μηδέν»: Δημιουργία, χωρίς να υπάρχει απολύτως τίποτε πριν.

Αναπαύομαι: ξεκουράζομαι.

Πρωτόπλαστοι (οι): οι πρώτοι άνθρωποι που πλάστηκαν.

Προπάτορες (οι): οι πρώτοι πατέρες μας, οι πρόγονοι όλων των ανθρώπων.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Συμπληρώνουμε τα όμορφα και θαυμαστά από τη Δημιουργία, που δείχνουν τη Σοφία του Θεού. Γράψε και τις δικές σου σκέψεις και μοιράσου τις με τους συμμαθητές σου.

Ο Κύριος τοποθέτησε τις πηγές των υδάτων να ρέουν στα φαράγγια, και τα νερά να διέρχονται ανάμεσα από τα Τα νερά αυτά ποτίζουν τα της υπαίθρου και τα άγρια χαιδουράκια, που με πολλή ευχαρίστηση πίνουν για να σβήσουν τη δίψα τους.

Πάνω στα κτίζουν τις φωλιές τους τα του ουρανού και από τους γύρω βράχους ακούγονται γλυκά κελαϊδήματα.

Ο Κύριος ποτίζει τα κατάξερα βουνά με του ουρανού. Ναι, Κύριε. Από τη βροχή, που είναι καρπός των έργων Σου, θα χορτάσει η γη.

Ο Κύριος κάνει να φυτρώνει από τη γη για τα φυτοφάγα ζώα και χλοερή βλάστηση για την εξυπηρέτηση του ανθρώπου.

Να, κι αυτή η που απλώνεται μπροστά μας και είναι πολύ μεγάλη σε μήκος και πλάτος. Αναρίθμητα κολυμπούν στα νερά της.

Συμπληρώνω κι εγώ με όμορφες εικόνες από τη Δημιουργία:

Θεέ μου, όλα τα έκανες με σοφία (Στίχοι από τον 103ο Ψαλμό).

Γιατί, άραγε, τα δημιούργησε ο Θεός όλα αυτά;

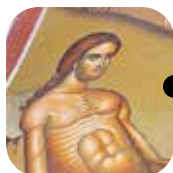
Από μεγάλη αγάπη!

Και χαίρεται να μας φροντίζει!

2. Αντιστοιχίζουμε τα δημιουργήματα με την ημέρα που δημιουργήθηκαν:

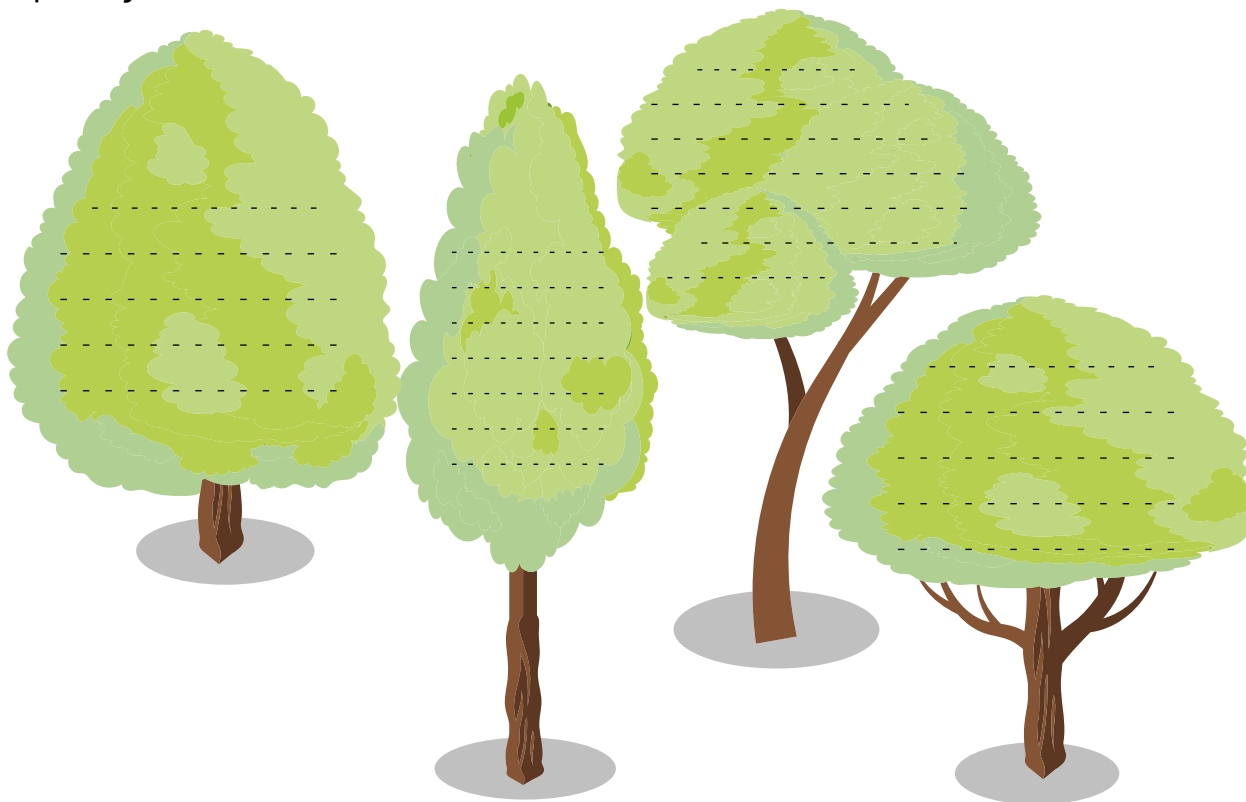
1
2
3
4
5
6

3. Ανακαλύπτω τη Δημιουργία με τις αισθήσεις μου. Παρατηρώ με τις αισθήσεις μου τη φύση. Τι βλέπω; Τι ακούω; Τι μυρίζω; Τι αισθάνομαι; Γράφω προτάσεις γι' αυτά που μου αρέσουν. Μπορώ να χρησιμοποιήσω λέξεις όπως: απολαμβάνω, αγαπώ, μου αρέσει, με ηρεμεί, με ενθουσιάζει κ.ά.

Π.χ. Μου αρέσει να μυρίζω το βρεγμένο χώμα.

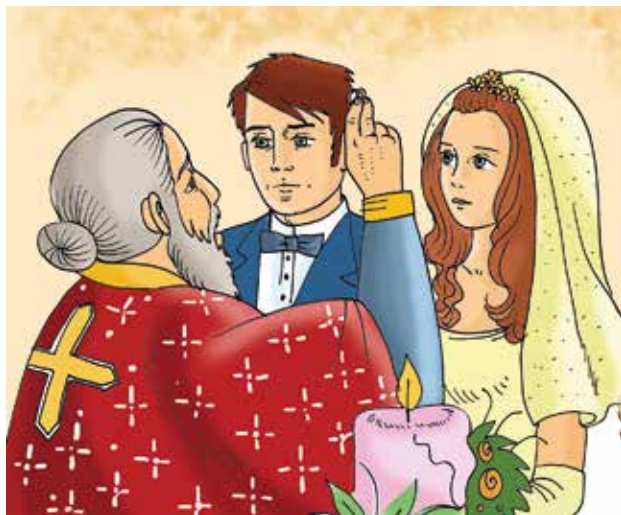
Μπορείτε να βάλετε τις προτάσεις σας σε δέντρα και να φτιάξετε το δάσος της ευχαριστίας.

4. Ο Θεός ευλόγησε τον Αδάμ και την Εύα και είπε:

Βάλε τις λέξεις στη σειρά και θα το βρεις:

όλη παιδιά γη Να γεμίσετε τη και αποκτήσετε να

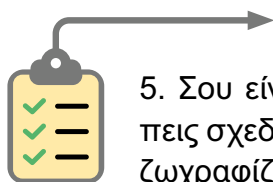

Το Μυστήριο του Γάμου, από το βιβλίο
«Τα Μυστικά Δώρα», εκδόσεις ΑΘΩΣ/ΠΑΙΔΙΚΑ

Αυτή η ευλογία του Θεού στον Αδάμ και στην Εύα ήταν ο πρώτος γάμος. Και στις μέρες μας, στο Μυστήριο του Γάμου, ο ιερέας λέει τα ίδια λόγια στους νιόπαντρους:

«**Αυξάνεσθε και πληθύνεσθε**», που σημαίνει «να αυξηθείτε και να γίνετε πολλοί».

Γιατί πιστεύεις ότι ακόμα και σήμερα, χιλιάδες χρόνια μετά, επαναλαμβάνουμε λόγια που ακούστηκαν στον πρώτο γάμο της Αγίας Γραφής;

5. Σου είναι πιο εύκολο να θυμάσαι κάτι, όταν το βλέπεις σχεδιασμένο ή ζωγραφισμένο; Βλέπω το βίντεο και ζωγραφίζω τις ημέρες της Δημιουργίας με τους αριθμούς. Έτσι έχω τη σύνοψη του μαθήματος ζωγραφισμένη!

6. Εκτυπώνω το αρχείο με την ονομασία «Η ρόδα της Δημιουργίας» και φτιάχνω τη ρόδα της Δημιουργίας:

Η ζωή του ανθρώπου στον Παράδεισο

Σε αυτό το κεφάλαιο θα γνωρίσουμε την όμορφη ζωή του Αδάμ και της Εύας στον Παράδεισο, κοντά στον Θεό.

Ο Παράδεισος ήταν ένας πανέμορφος και μεγάλος κήπος προς την ανατολή, στην περιοχή της Εδέμ, περιτριγυρισμένος από ποτάμια. Σ' αυτόν τον κήπο ο Θεός έκανε να βλαστήσουν όλα τα είδη των δέντρων. Όλα τα δέντρα ήταν ωραία στην εμφάνιση κι οι καρποί τους πολύ νόστιμοι. Στη μέση του κήπου βρισκόταν το Δέντρο της Ζωής. Εκεί ήταν και το Δέντρο της Γνώσης του καλού και του κακού.

Οι άνθρωποι στον Παράδεισο, ψηφιδωτό,
Ιερόν Κοινόβιον Ευαγγελισμού της Θεοτό-
κου, Ορμούλια Χαλκιδικής

Η ζωή των Πρωτόπλαστων στον Παράδεισο

Ο Θεός έβαλε τον άνθρωπο σ' αυτόν τον ωραίο κήπο και του έδωσε εντολή να τον καλλιεργεί και να τον προσέχει. Έτσι, ο άνθρωπος έγινε συνεργάτης του Θεού.

Σε αυτόν τον πανέμορφο κήπο οι Πρωτόπλαστοι ζούσαν πολύ χαρούμενοι. Εργάζονταν με μεγάλη ευχαρίστηση, χωρίς κόπο και ιδρώτα. Δεν τους έλειπε τίποτε από ό,τι χρειαζόνταν. Όλα όσα ήταν γύρω τους –τα δέντρα, τα λουλούδια, τα ζώα, τα πουλιά, τον αέρα που ανέπνεαν– τα έβλεπαν ως δώρα του Θεού, γιατί ήξεραν ότι τα έφτιαξε ο Θεός από αγάπη. Γι' αυτό και για όλα Τον ευχαριστούσαν. Ο Αδάμ και η Εύα μέσα στον Παράδεισο μπορούσαν να μιλούν με τον Θεό όπως μιλάμε σήμερα εμείς μεταξύ μας.

Η εντολή του Θεού

Και είπε ο Θεός στον Αδάμ: «Μπορείτε να τρώτε τους καρπούς από όλα τα δέντρα του κήπου. Όμως, από το Δέντρο της Γνώσης του καλού και του κακού να μη φάτε, γιατί την ίδια μέρα που θα φάτε από αυτό θα πεθάνετε».

Ο άνθρωπος βασιλιάς όλης της κτίσης

Και ο Θεός έφερε μπροστά στον άνθρωπο όλα τα ζώα του αγρού και τα πτηνά του ουρανού για να τα ονομάσει. Ο άνθρωπος έδωσε ονόματα σε όλα τα είδη των ζώων. Τα ζώα τον αναγνώριζαν προστάτη και βασιλιά τους, γιατί ήταν φτιαγμένος κατά την εικόνα του Θεού. Ακόμη και αυτά τα ζώα, που σήμερα τα λέμε άγρια, τον υπηρετούσαν. Δεν ήταν άγρια προς τον άνθρωπο.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Ενώνω αυτά που ταιριάζουν:

Ο ΘΕΟΣ

ΟΙ ΠΡΩΤΟΠΛΑΣΤΟΙ

Μιλούσαν συνεχώς με τον Θεό

Φύτεψε το Δέντρο της Γνώσης
του καλού και του κακού

Έδωσαν ονόματα στα ζώα

Εργάζονταν χαρούμενοι
στον Παράδεισο

Δημιούργησε τον Παράδεισο

Έδωσε εντολή να μη φάνε
από ένα δέντρο

Βρήκαμε ένα περιστεράκι με σπασμένο φτερό και το φροντίζουμε μέχρι να γίνει καλά. Το ονομάσαμε Όλετ και χαιρόμαστε πολύ μ' αυτήν την ευθύνη!

2. Ποιος δίνει όνομα σε ένα ζώο, παιδιά; Γιατί ο Αδάμ ονόμασε τα ζώα; Συζητάμε ποια ήταν η σχέση του ανθρώπου με τη φύση και συμπληρώνουμε τις προτάσεις.

- Όταν ο Αδάμ έδινε ονόματα στα ζώα, ένιωθε

- Ο Θεός μάς έφτιαξε για να είμαστε

- Μου αρέσει που ο άνθρωπος είναι συνεργάτης του Θεού, γιατί

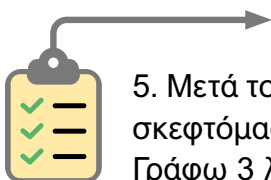
Η ονοματοδοσία των ζώων από τον Αδάμ,
τοιχογραφία, Ιερά Μονή Αγίου Ιωάννου
Μακρυνοού, Μέγαρο

3. Ξέρω τα ονόματα των ζώων; Σκανάρω και παίζω:

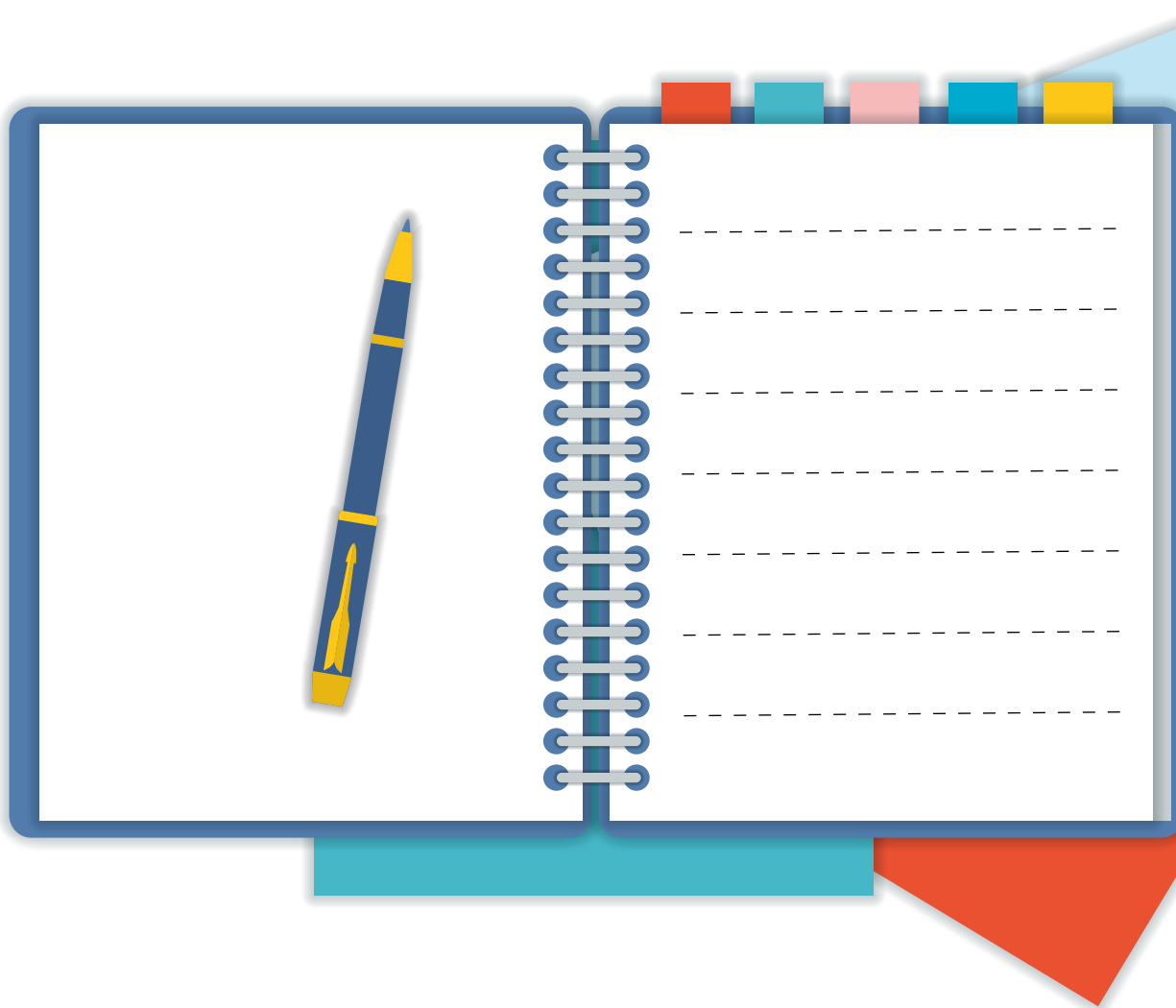

4. Συμπληρώνω με λίγα λόγια:

Ο ----- δημιούργησε τον άνθρωπο. Οι Πρωτόπλαστοι ονομά-
ζονταν ----- και ----- . Ο Θεός τούς έβαλε να ζήσουν στον

5. Μετά το σημερινό μάθημα ποιες ιδέες ή λέξεις μάς έρχονται στον νου, όταν
σκεφτόμαστε τη λέξη «Παράδεισος»;
Γράφω 3 λέξεις. Συζητώ με τον/την διπλανό/-ή μου και προσθέτω άλλες 3.
Συζητάμε τις ιδέες μας με όλη την Τάξη. Τι σας εντυπωσίασε περισσότερο;

Οι Πρωτόπλαστοι επιλέγουν να ζήσουν χωρίς τον Θεό

Είδαμε ότι οι άνθρωποι ζούσαν πολύ όμορφα και ήταν ευτυχισμένοι στον Παράδεισο. Όμως, εμείς δεν ζούμε σήμερα εκεί. Τι έγινε; Αυτό θα δούμε στη συνέχεια. Γνωρίζετε κάτι, παιδιά; Ποιες ερωτήσεις θα θέλατε να απαντηθούν στο σημερινό μάθημα;

Ο διάβολος, το φίδι και η Εύα

Απ' όλα τα ζώα, τα οποία είχε φτιάξει ο Θεός, το φίδι ήταν το πιο έξυπνο και το πιο ήσυχο. Γι' αυτό ο διάβολος μεταμορφώθηκε σε φίδι.

Μια μέρα, λοιπόν, που η Εύα περπατούσε μόνη της στον Παράδεισο, χωρίς τον Αδάμ, το φίδι βρήκε την ευκαιρία και της είπε:

– Γιατί ο Θεός σάς είπε να μη φάτε καρπό από κανένα δέντρο του Παραδείσου;

– Μπορούμε να φάμε καρπούς απ' όλα τα δέντρα εκτός από κείνο που βρίσκεται στη μέση του Παραδείσου. Ο Θεός είπε να μη φάμε από αυτό, για να μην πεθάνουμε, του απάντησε η Εύα.

– Δεν θα πεθάνετε, της είπε ψέματα το φίδι. Από την ημέρα που θα φάτε απ' αυτό, θα ανοιχτούν τα μάτια σας και θα γίνετε θεοί. Γι' αυτό σας το απαγόρευσε.

Ο απαγορευμένος καρπός, ψηφιδωτό, Παλατινό Παρεκκλήσιο, Παλέρμο Σικελίας

Η πτώση

Η Εύα τότε κοίταξε το δέντρο της γνώσεως του καλού και του κακού και είδε ότι ήταν ωραίο και οι καρποί του της φάνηκαν νόστιμοι. Και πήρε από τους καρπούς εκείνου του δέντρου και έφαγε και έδωσε και στον άντρα της και έφαγε κι αυτός.

Μόλις, όμως, έφαγαν από εκείνον τον καρπό, κατάλαβαν ότι έκαναν κάτι κακό. Και ξαφνικά διαπίστωσαν ότι ήταν γυμνοί. Έκοψαν, λοιπόν, φύλλα συκιάς και σκέπασαν το σώμα τους.

Κατά το δειλινό άκουσαν τη φωνή του Θεού, που περπατούσε στον Παράδεισο. Αμέσως ο Αδάμ και η Εύα ντράπηκαν και κρύφτηκαν.

Αλλά ο Θεός φώναξε:

– Αδάμ, πού είσαι;

– Άκουσα τη φωνή Σου και φοβήθηκα, γιατί είμαι γυμνός και κρύφτηκα, απάντησε ο Αδάμ.

– Ποιος σου είπε ότι είσαι γυμνός; ρώτησε ο Θεός. Μήπως έφαγες από το δέντρο που σου είχα απαγορέψει να φας;

– Η γυναίκα, που μου έδωσες, μου πρόσφερε καρπό και έφαγα, αποκρίθηκε ο Αδάμ. Ο Κύριος ρώτησε τη γυναίκα:

– Γιατί το έκανες αυτό;

– Το φίδι με εξαπάτησε και έφαγα, δικαιολογήθηκε η Εύα.

Και οι δύο, αντί να ζητήσουν συγχνώμη για το λάθος τους, δικαιολογήθηκαν. Ο Αδάμ έριξε το φταίξιμο στην Εύα και στον Θεό, που του την έδωσε, και η Εύα έριξε το λάθος στο φίδι.

Οι συνέπειες της πτώσης

Και τότε όλα άλλαξαν. Οι άνθρωποι έχασαν τον Παράδεισο και ήρθε στον κόσμο ο θάνατος. Και ο Θεός είπε στην Εύα:

– Με λύπες και με πόνους θα φέρνεις στον κόσμο και θα μεγαλώνεις τα παιδιά σου.

Και στον Αδάμ είπε:

– Με τον ιδρώτα του προσώπου σου θα κερδίζεις το ψωμί σου, μέχρι τη στιγμή που θα πεθάνει το σώμα σου και θα επιστρέψει στη γη, από την οποία προήλθε.

Όμως ο Θεός, που δεν σταμάτησε να τους αγαπάει, τους υποσχέθηκε ότι κάποια στιγμή μία απόγονος της Εύας θα γεννήσει έναν άνθρωπο, ο οποίος θα νικήσει τον διάβολο και τον θάνατο και θα μπορούν οι άνθρωποι να ξαναβρούν τον χαμένο Παράδεισο. Κι ο άνθρωπος αυτός ήταν ο Μεσσίας που όλοι περίμεναν.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Ποια βήματα έκαναν οι Πρωτόπλαστοι κι έχασαν τον Παράδεισο; Θα μπορούσαν να είχαν πάρει άλλο δρόμο; Δες **εδώ**:

2. Βάλε την κάθε λέξη στη στήλη που ταιριάζει:

(μαλώματα, χαρά, αγάπη, αθανασία, θάνατος, γκρίνια, ζήλια, προσευχή, κακία, ειρήνη, συνεργασία, πονηριά, φιλία, θλίψη)

Μέσα στον Παράδεισο	Έξω από τον Παράδεισο

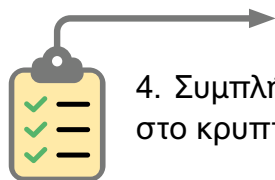

3. Δείτε στο ψηφιακό την εικόνα του Αδάμ και της Εύας που βγαίνουν από τον Παράδεισο. Ποια τα συναισθήματά τους;

Παρατηρήστε και τον Γιώργο! Σας θυμίζει η κατάσταση που βρίσκεται τη σημερινή ιστορία; Τι θα τον συμβουλευάτε να κάνει;

Ωχ! Δεν άκουσα τον δάσκαλο, με παρέσυρε κι ο Γιάννης να παίξουμε μπάλα στην τάξη κι έσπασε το τζάμι! Τι κάνω τώρα;

4. Συμπλήρωσε το παρακάτω κείμενο (τις λέξεις που λείπουν θα τις βρεις στο κρυπτόλεξο):

Π	Η	Κ	Α	Λ	Ο	Υ		Α
Α		Α	Λ	Η	Γ	Μ	Υ	Β
Ρ	Φ	Ρ	Μ	Λ	Ι	Ε	Ο	Ξ
Α	Ι	Π	Α	Ρ	Α	Κ	Ο	Η
Δ	Δ	Ο	Δ	Β		Α	Ο	Δ
Ε	Ι	Ι	Α	Ζ	Ι	Κ	Β	Α
Ι	Π	Λ	Μ	Θ	Ε	Ο	Υ	Ε
Σ	Ι	Ε	Ρ		Π	Υ	Π	Θ
Ο	Π	Γ	Ν	Ω	Σ	Ε	Ω	Σ

Ο _____ και η _____ ζούσαν αγαπημένοι στον _____.

Ο Θεός τούς είπε να μη φάνε από τον _____ του δέντρου της _____ του _____ και του _____. Εκείνοι άκουσαν το _____, έκαναν _____ στο θέλημα του _____ και έχασαν τον Παράδεισο.

Ο Νώε, η Κιβωτός, ο Κατακλυσμός

Ο Νώε, από το βιβλίο «Στην κιβωτό του Νώε ήμουν εκεί!», εκδόσεις ΑΘΩΣ/ΠΑΙΔΙΚΑ

Έχεις ακούσει για έναν μεγάλο Κατακλυσμό που έγινε στον κόσμο; Σε αυτό το μάθημα θα μάθουμε πώς σώθηκε ένας άνθρωπος του Θεού από τον μεγάλο Κατακλυσμό, που κάποτε έπνιξε όλη τη γη.

Ένας κόσμος γεμάτος κακία

Ο Αδάμ και η Εύα έξω από τον Παράδεισο απόκτησαν πολλά παιδιά και οι άνθρωποι πλήθυναν. Όμως, είχαν γίνει άδικοι και δεν είχαν αγάπη ούτε για τον Θεό ούτε μεταξύ τους. Είχαν αγριέψει. Εξαιτίας τους είχε αγριέψει και όλη η κτίση. Κι ο Θεός ήξερε ότι αυτός ο κόσμος πολύ σύντομα θα καταστρεφόταν. Ένας κατακλυσμός θα έπνιγε τα πάντα και θα σταματούσε την κακία των ανθρώπων.

Ο Νώε, ένας δίκαιος άνθρωπος

Ανάμεσα, όμως, σε όλους τους άδικους ανθρώπους ξεχώριζε ένας δίκαιος, ο Νώε. Είχε τρία παιδιά, τον Σημ, τον Χαμ και τον Ιάφεθ. Και ο Θεός, που ήθελε να τους σώσει, είπε στον Νώε να φτιάξει μια

Κιβωτό, δηλαδή ένα μεγάλο καράβι, που θα τους προστάτευε από τον Κατακλυσμό.

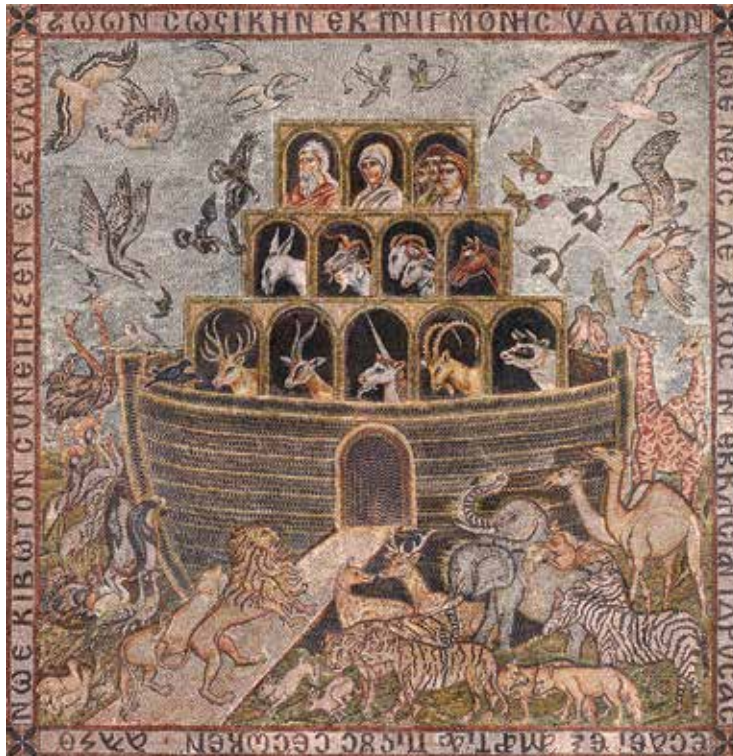
Ο Νώε εμπιστεύτηκε τον Θεό, υπάκουσε και μαζί με τους γιους του άρχισε να φτιάχνει την Κιβωτό. Οι άλλοι άνθρωποι, όμως, αν και τους έβλεπαν να φτιάχνουν την Κιβωτό, δεν μετάνιωσαν για τις κακίες τους.

Ο Κατακλυσμός

Όταν ο Νώε τελείωσε την Κιβωτό, μπήκε μέσα με τη γυναίκα του, τους γιους του και τις γυναίκες τους – συνολικά οχτώ άνθρωποι. Μαζί τους μπήκαν και ζευγάρια, αρσενικό και θηλυκό, από όλα τα είδη των πτηνών και των ζώων. Όταν όλοι ήταν μέσα, άρχισε να βρέχει ασταμάτητα για σαράντα μέρες και σαράντα νύχτες. Η γη είχε γίνει μια απέραντη θάλασσα. Μόνο όσοι ήταν μέσα στην Κιβωτό σώθηκαν.

Το τέλος του Κατακλυσμού - Η υπόσχεση του Θεού

Μετά από 40 ημέρες η βροχή σταμάτησε. Τα νερά σιγά-σιγά άρχισαν να υποχωρούν και η Κιβωτός στάθηκε στην κορυφή του όρους Αραράτ. Αφού πέρασαν αρκετές ημέρες, ο Νώε άφησε ελεύθερο ένα περιστέρι, για να διαπιστώσει αν τα νερά είχαν κατέβει αρκετά. Το περιστέρι επέστρεψε κρατώντας στο ράμφος του ένα κλαδί

Η Κιβωτός του Νώε, βοτσαλωτό, Ιερών Κοινόβιον Ευαγγελισμού της Θεοτόκου, Ορμύλια Χαλκιδικής

ελιάς. Αυτό ήταν σημάδι ότι τα νερά είχαν υποχωρήσει. Λίγες ημέρες μετά άνοιξαν την Κιβωτό και βγήκαν όλοι έξω. Ο Νώε έκανε θυσία στον Θεό και Τον ευχαρίστησε που τους έσωσε. Ο Θεός δέχτηκε τη θυσία και τους ευλόγησε για να εξαπλωθούν και να γεμίσουν όλη τη γη. Τους υποσχέθηκε μάλιστα ότι ποτέ ξανά δεν θα καταστραφεί ο κόσμος από κατακλυσμό. Σε ανάμνηση αυτής της υπόσχεσης, φάνηκε και στόλισε τον ουρανό ένα ουράνιο τόξο.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Μπορείς να συμπληρώσεις εσύ το λεξιλόγιο;

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

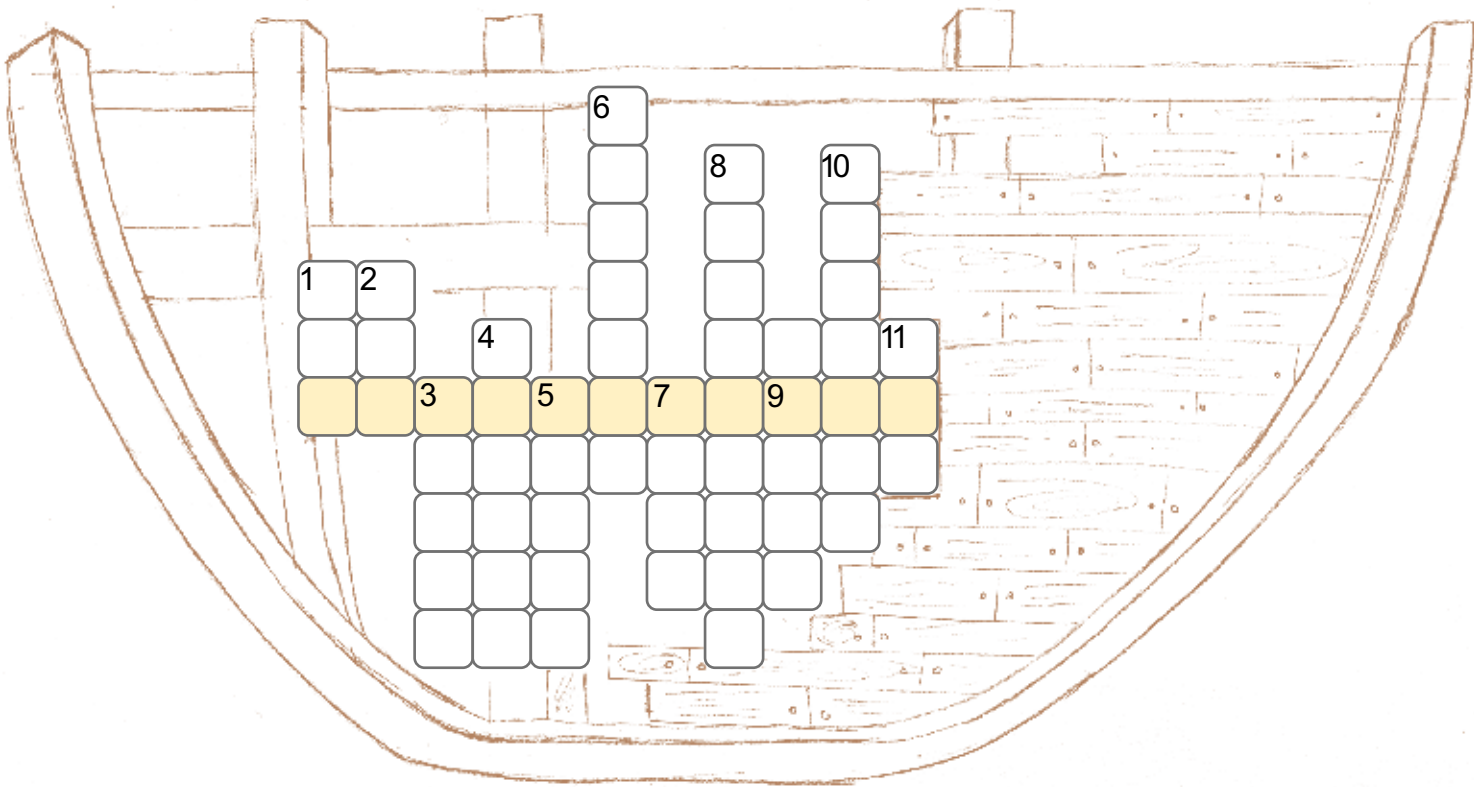
Κιβωτός (η):

Κατακλυσμός (ο):

2. Ποια μεγάλη αρετή είχε ο Νώε απέναντι στον Θεό; Συμπληρώνοντας το σταυρόλεξο, βλέπουμε τη μεγάλη αρετή του Νώε στα κίτρινα κουτάκια.

ΚΑΘΕΤΑ

1. Ο ... ήταν δίκαιος.
2. Ο δεύτερος γιος του Νώε ήταν ο ...
3. Ο Νώε είχε μεγάλη ... στον Θεό.
4. Ο Νώε και η οικογένειά του μπήκαν στην ..., για να σωθούν.
5. Ο Θεός ήθελε να ... τον Νώε, γιατί ήταν δίκαιος.
6. Έβρεχε για ... μέρες.
7. Η κιβωτός στάθηκε στο ... Αραράτ.
8. Ο Νώε άφησε ελεύθερο ένα ..., για να δει πού είναι τα νερά.
9. Ο Νώε πρόσφερε ... ως ευχαριστία στον Θεό.
10. Στον ουρανό φάνηκε το ... τόξο.
11. Ο πρώτος γιος του Νώε ήταν ο ...

3. Τον Κατακλυσμό τον «θυμούνται» πολλοί λαοί και έχουν ιστορίες που μοιάζουν με την ιστορία του Νώε. Στην ελληνική μυθολογία ποια ιστορία υπάρχει;

4. Εκτυπώνω το αρχείο με την ονομασία «Κιβωτός του Νώε» και φτιάχνω κι εγώ μια κιβωτό. Γράψε με λίγες λέξεις τι θέλεις να θυμάσαι.

5. Ξέρεις πώς μπήκαν τα ζώα στην Κιβωτό;
Δες εδώ:

Ο Νώε χτυπά το τάλαντο, βοτσαλωτό,
Ιερών Κοινόβιον Ευαγγελισμού της
Θεοτόκου, Ορμύλια Χαλκιδικής

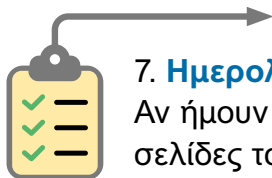

Όταν βλέπω το
περιστέρι με το κλαδί
της ελιάς, σκέφτομαι
την ειρήνη.

6. Γιατί, παιδιά, νομίζετε σκέφτεται έτσι η Ελένη; Ποιο άλλο σημάδι
έστειλε ο Θεός, όταν υποσχέθηκε ότι θα προστατεύει τον κόσμο;
Το ζωγραφίζουμε και συμπληρώνουμε τις προτάσεις.

- Όταν βλέπω το περιστέρι με το κλαδί ελιάς,
νιώθω -----

- Κάθε φορά που αντικρίζω το ουράνιο τόξο,

7. Ημερολόγιο της Κιβωτού

Αν ήμουν κι εγώ στην Κιβωτό και κρατούσα Ημερολόγιο, τι θα έγραφα στις
σελίδες του; (Χωριστείτε σε ομάδες και συμπληρώστε τις σελίδες του)

Πρώτη
μέρα μετά
την εμφά-
νιση του
Θεού

Χθες έγινε
κάτι μονα-
δικό.

Ο ίδιος ο Θεός -----

Πρώτη μέρα
βροχής

Αφού
έκλεισε
η πόρτα, μετά από μερικές
ώρες ξεκίνησε -----

45η μέρα

Η βροχή
έχει τελειώ-
σει εδώ και αρκετές μέρες.
Η Κιβωτός συνεχίζει να πλέει

Ο Πύργος της Βαβέλ

Έχουμε αναλάβει τη γιορτή και αναρωτιέμαι αν θα καταφέρουμε να συνεργαστούμε. Άραγε, μιλάμε όλοι την ίδια γλώσσα;

Στο σημερινό μάθημα θα δούμε μια ιστορία που μας λέει ότι κάποτε οι άνθρωποι, αν και μιλούσαν την ίδια γλώσσα, δεν μπορούσαν να συνεννοηθούν. Και θα ανακαλύψουμε τρόπους που θα μας βοηθήσουν να συνεννοούμαστε και να συνεργαζόμαστε για το κοινό καλό.

Η υπερηφάνεια των ανθρώπων

Οι απόγονοι του Νώε αυξήθηκαν πολύ μετά τη σωτηρία τους από τον Κατακλυσμό. Όμως, παρασύρθηκαν ξανά στο κακό. Ανάμεσα στα πάθη που τους κυρίεψαν ήταν η υπερηφάνεια, το χειρότερο από όλα. Ο καθένας θεωρούσε τον εαυτό του πιο έξυπνο, πιο καλό, πιο σπουδαίο από τους άλλους. Δεν είχαν πραγματική αγάπη και σεβασμό στον Θεό και τους συνανθρώπους τους.

Ο Πύργος της Βαβέλ, ψηφιδωτό, Παλατινό Παρεκκλήσιο, Παλέρμο Σικελίας

Αρχικά, όλοι μιλούσαν μία γλώσσα, ήταν ένας λαός. Όμως, επειδή είχαν πληθύνει πολύ και δεν χωρούσαν στον ίδιο τόπο, συμφώνησαν να χωριστούν και να σκορπίστούν προς διάφορες κατευθύνσεις.

Ένας Πύργος μέχρι τον ουρανό;

Πριν χωριστούν, όμως, αποφάσισαν να φτιάξουν έναν πανύψηλο πύργο, που να φτάνει μέχρι τον ουρανό. Δεν τους ένοιαζε το θέλημα του Θεού ούτε ήθελαν να Του ζητήσουν βοήθεια, γιατί νόμιζαν ότι δεν Τον είχαν ανάγκη. Ήταν τόσο υπερήφανοι, ώστε το μόνο που ήθελαν ήταν οι επόμενες γενιές να μην τους ξεχάσουν ποτέ και να τους θαυμάζουν για το έργο τους. Ήθελαν ο πύργος τους να φτάσει μέχρι τον ουρανό, γιατί νόμιζαν ότι έτσι θα γίνονταν σαν τον Θεό. Όμως αυτό δεν άρεσε στον Θεό, γιατί ξεκινούσε από υπερηφάνεια και εγωισμό.

Η ασυνεννοησία

Ξεκίνησαν, λοιπόν, να χτίζουν τον Πύργο, αλλά κάποια στιγμή κατάλαβαν ότι δεν μπορούσαν να συνεννοηθούν. Ο Θεός τούς άφησε να δουν τα κακά του εγωισμού και της υπερηφάνειάς τους. Ήρθε σύγχυση και άλλα έλεγε ο ένας, άλλα καταλάβαινε ο άλλος. Γι' αυτό και δεν μπόρεσαν να συνεχίσουν το έργο τους και σταμάτησαν. Ο Πύργος έμεινε μισοτελειωμένος και ονομάστηκε «Βαβέλ», δηλαδή «Πύργος της σύγχυσης».

Μετά από αυτό, οι άνθρωποι διασκορπίστηκαν σ' όλη τη γη. Σιγά-σιγά, δημιουργήθηκαν χωριστά έθνη, με ξεχωριστή γλώσσα το καθένα.

Από τότε ο «Πύργος της Βαβέλ» συμβολίζει την υπερηφάνεια και την αλαζονεία των ανθρώπων. Επίσης, δηλώνει ότι, όταν οι άνθρωποι έχουν εγωισμό, δεν μπορούν να συνεννοηθούν μεταξύ τους, ακόμη και όταν χρειάζεται να συνεργαστούν για πολύ σπουδαία θέματα.

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Σύγχυση (η): μπέρδεμα, ασυνεννοησία. Άλλα λέει ο ένας, άλλα καταλαβαίνει ο άλλος.

Αλαζονεία (η): το να θεωρεί κάποιος τον εαυτό του ανώτερο από τους άλλους. Να υποτιμά τους άλλους και να θέλει όλοι να τον θαυμάζουν.

Τι; Ποιος; Πότε; Γιατί; Πώς;

Απαντώ σε αυτές τις ερωτήσεις και διηγούμαι το μάθημα με λίγα λόγια.

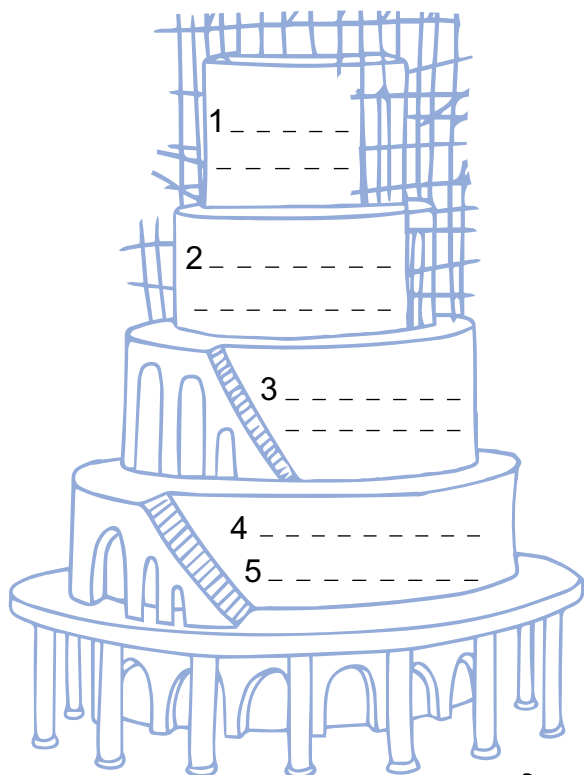
Τι ήθελαν να φτιάξουν οι άνθρωποι; _ _ _ _ _
Ποιοι έκτιζαν τον πύργο; _ _ _ _ _
Πότε συνέβη αυτό το γεγονός; _ _ _ _ _
Γιατί οι άνθρωποι ήθελαν να χτίσουν τον πύργο; _ _ _ _ _
Πώς τελείωσε η ιστορία; _ _ _ _ _

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

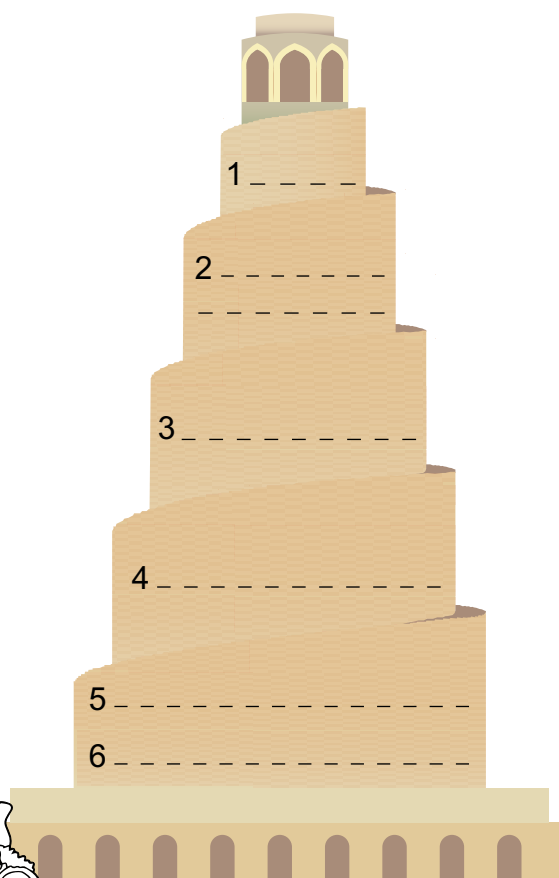
1. Οι δύο πύργοι

Με ποια «τούβλα» άρχισε να χτίζεται ο πύργος της Βαβέλ και δεν τελείωσε; Με ποια «τούβλα» θα έχτιζες έναν πύργο συνεργασίας; Βάλε τις λέξεις εκεί που ταιριάζουν (υπερηφάνεια, εγωισμός, αγάπη, αδικία, αλληλοβοήθεια, υποχωρητικότητα, αλαζονεία, τιμιότητα, υπομονή, ζαβολιές, συγχώρηση).

Ο πύργος της αλαζονείας

Ο πύργος της συνεργασίας

2. Πώς μπορούμε οι άνθρωποι να συνεργαζόμαστε μεταξύ μας; Ας το συλλογιστούμε μέσα από ένα παράδειγμα.

3. Τα παιδιά της Τρίτης Τάξης ανέλαβαν τη γιορτή για την επέτειο της 28ης Οκτωβρίου. Η γιορτή ήταν θαυμάσια. Πιο κάτω φαίνονται κάποιες σημειώσεις της Διευθύντριας, που παρακολουθούσε τη συνεργασία τους.

Η Τάξη χωρίστηκε σε τρεις ομάδες. Η πρώτη ομάδα ασχολήθηκε με το θεατρικό, η δεύτερη με τη διακόσμηση και τα σκηνικά και η τρίτη με το ψηφιακό υλικό (έφτιαξε μια παρουσίαση, βρήκε τα τραγούδια που θα ακούγονταν και τι θα προβολόταν στον προβολέα).

Ο Νίκος και ο Γιώργος ήθελαν και οι δύο να πρωταγωνιστήσουν στο θεατρικό. Ο Γιώργος, όμως, σκέφτηκε ότι και πέρσι ήταν πρωταγωνιστής στο έργο που ανέβασαν, οπότε χώρησε για χάρη του Νίκου.

Ο Μόζες δεν μπορούσε να μάθει εύκολα το ποίημά του. Η Αργυρώ ανέλαβε να τον βοηθήσει.

Η Ελένη δυσκολεύεται να μάθει απέξω ποιήματα. Επειδή, όμως, είναι πολύ καλή στη ζωγραφική και τα χρώματα, τη διάλεξαν συντονίστρια στην ομάδα που κατασκευάζει το σκηνικό. Η Ελένη χάρηκε πολύ που ζωγράφισε το σκηνικό.

Διαβάζουμε ή βλέπουμε στο βίντεο τις σημειώσεις της Διευθύντριας και συζητάμε με ποιους τρόπους τα παιδιά κατάφεραν να συνεργαστούν. Ποια συμπεράσματα έβγαλαν τα ίδια τα παιδιά; Συμφωνείτε μαζί τους; Γιατί;

Χωριζόμαστε κι εμείς σε ομάδες και σκεφτόμαστε τι χρειάζεται για να συνεργαζόμαστε όμορφα. Γράφουμε μικρές φράσεις ή στίχους σε καρτέλες, που να δείχνουν πώς χτίζουμε μια δυνατή συνεργασία και στολίζουμε με αυτές την τάξη. Βλέπω το βίντεο εδώ:

**Παίζουμε και θυμόμαστε
τα κεφάλαια 1 και 2:**

Οι Προφύτες, που μίλησαν για τον Χριστό και την Παναγία, τοιχογραφία, Ιερόν Ησυχαστήριο Τιμίου Προδρόμου, Μεταμόρφωση Χαλκιδικής

Σε αυτή την ενότητα θα γνωρίσουμε ανθρώπους, που αγάπησαν τον Θεό και υπάκουσαν στο θέλημά Του. Έζησαν όλοι πριν έρθει ο Χριστός στη Γη και βοήθησαν κι αυτοί να εκπληρωθεί το σχέδιο του Θεού για τη σωτηρία των ανθρώπων. Ήταν άνθρωποι σαν κι εμάς, έκαναν λάθη, είχαν ελαττώματα. Όμως, πάνω από όλα αγαπούσαν τον Θεό. Έτσι, έμαθαν με τη βοήθειά Του να ζητούν συγγνώμη, να μετανοούν και να εμπιστεύονται το θέλημά Του.

Ιστορική γραμμή **εδώ:**

**Αβραάμ, ο εκλεκτός
και πιστός φίλος του Θεού**

Ποιοι είναι άνθρω-
ποι του Θεού;
Όλοι του Θεού
δεν είμαστε;

Φαντάζομαι
οι φίλοι Του!

Θα θέλατε
να γνωρίσετε
έναν φίλο του Θεού,
παιδιά;
Τι θα τον ρωτούσατε;

Στο σημερινό μάθημα θα γνωρίσουμε έναν εκλεκτό και πιστό φίλο του Θεού, τον Αβραάμ, που η εμπιστοσύνη του στον Θεό τον βοήθησε να ξεπεράσει τις δυσκολίες που αντιμετώπισε.

Η ειδωλολατρία

Μετά τον «πύργο της Βαβέλ» οι άνθρωποι ξέχασαν πάλι τον αληθινό Θεό. Λάτρευαν για θεούς τα είδωλα, δηλαδή τον ήλιο, τα αστέρια, τα ποτάμια, κάποια ζώα ή και αγάλματα. Από τους ψεύτικους αυτούς θεούς ζητούσαν βοήθεια, προσφέροντας θυσίες καρπών, ζώων και μερικές φορές ακόμη και ανθρώπων.

Ήταν, όμως, όλοι έτσι; Ας δούμε κάποιον άνθρωπο που ήταν διαφορετικός.

Ο Αβραάμ

Ο Αβραάμ, αν και ζούσε ανάμεσα σε ειδωλολάτρες, πίστευε στον αληθινό Θεό. Αυτόν ο Θεός διάλεξε ως συνεργάτη Του, για να δείξει στους ανθρώπους την αγάπη Του.

Μια μέρα ο Θεός τού παρουσιάστηκε και του είπε:

– Αβραάμ! Φύγε από τον τόπο σου, άφησε τους συγγενείς και το σπίτι σου και πήγαινε εκεί που θα σου δείξω. Θα αυξήσω τους απογόνους σου σαν την άμμο της θάλασσας και από εσένα θα ευλογηθούν όλες οι φυλές της Γης.

Ο Αβραάμ υπάκουσε και αναχώρησε μαζί με τη γυναίκα του, τη Σάρρα, και τα υπάρχοντά του για την περιοχή Χαναάν, που του έδειξε ο Θεός.

Η φιλοξενία του Αβραάμ

Ο Θεός πολλές φορές υποσχέθηκε στον Αβραάμ ότι οι απόγονοί του θα είναι ανάρριμοι σαν την άμμο και τ' αστέρια. Τα χρόνια, όμως, περνούσαν. Ο Αβραάμ και η Σάρρα γερνούσαν και παιδιά δεν είχαν κάνει. Όμως, ο Αβραάμ δεν αμφέβαλε καθόλου για την υπόσχεση του Θεού.

Επειδή ο Αβραάμ πίστευε πολύ στον Θεό, αξιώθηκε να Τον φιλοξενήσει! Μια μέρα, ενώ καθόταν έξω από τη σκηνή του, είδε να πλησιάζουν τρεις άνδρες. Πολύ φιλόξενος,

Η Φιλοξενία του Αβραάμ, τοιχογραφία, Ιερόν Ησυχαστήριον «Ο Όσιος Αρσένιος ο Καππαδόκης», Βατοπαίδι Ορμούλιας, Χαλκιδική

έτρεξε, τους προσκύνησε και τους κάλεσε για φαγητό. Αυτοί οι τρεις, που εικονίζονται σαν άγγελοι, ήταν η Αγία Τριάδα, δηλαδή ο Θεός μας. Ο Θεός τού είπε ότι τον άλλο χρόνο η Σάρρα θα γεννήσει γιο. Ο Αβραάμ, αν και ήταν πολύ γέρος, πίστεψε τα λόγια Του, γιατί ήξερε ότι ο Θεός είναι παντοδύναμος.

Πράγματι, την άλλη χρονιά, που ο Αβραάμ ήταν 100 χρόνων και η Σάρρα 90, απέκτησαν έναν γιο. Τον ονόμασαν Ισαάκ, που σημαίνει γέλιο, γιατί έδωσε χαρά στη ζωή τους.

Η Θυσία του Αβραάμ

Όμως, η πίστη και η αγάπη του Αβραάμ στον Θεό πέρασε άλλη μια –μεγαλύτερη– δοκιμασία. Ο Θεός τού ζήτησε να θυσιάσει τον αγαπημένο του γιο.

Αυτό ήταν πολύ σκληρό και παράλογο και το έκαναν μόνον οι ειδωλολάτρες. Όμως, όσο και να υπέφερε ο Αβραάμ, ετοιμάστηκε να θυσιάσει τον Ισαάκ, ο οποίος δεν διαμαρτυρήθηκε καθόλου.

Ο Θεός δεν θέλει θυσίες ανθρώπων

Την τελευταία στιγμή, όμως, ο Θεός έστειλε έναν άγγελο, που τον εμπόδισε να θυσιάσει το παιδί του, προσφέροντάς του ένα κριάρι. Ο Αβραάμ, γεμάτος χαρά, το θυσίασε και κατάλαβε ότι ο Θεός δεν θέλει θυσίες ανθρώπων. Θέλει μόνο να Τον εμπιστευόμαστε και να Τον αγαπούμε.

Γι' αυτή την εμπιστοσύνη του Αβραάμ ο Θεός επανέλαβε ξανά την υπόσχεσή Του ότι οι απόγονοί του θα είναι αμέτρητοι. Και πράγματι, ο Αβραάμ είναι πατέρας πολλών λαών.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Σωστό ή λάθος. Παίζω και βλέπω τι θυμάμαι:

2. Ο Αβραάμ γεννήθηκε στην **Ουρ**, μετακινήθηκε αργότερα στη **Χαρράν** διασχίζοντας τη Μεσοποταμία και μετά, με εντολή του Θεού, εγκαταστάθηκε στη **Χαναάν**.

α. Σχεδιάσε την πορεία του Αβραάμ.

β. Βάλε στη σειρά τα γράμματα στο χρωματιστό πλαίσιο και βρες τι είχε πάντα μαζί του ο Αβραάμ.

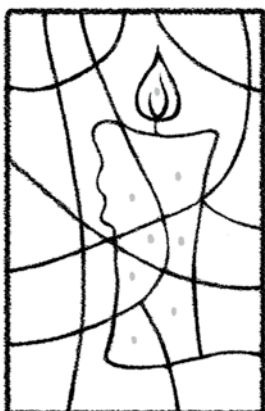

Π _____

Υ _____

Φ _____

3. Ο Θεός δεν θέλει θυσίες ανθρώπων. Εμείς τι προσφέρουμε στον Θεό; Ζωγράφισε τα σχήματα με τις γκρι τελείες και θα το βρεις.

4. Γινόμαστε δημοσιογράφοι

Διαλέγουμε 3 μαθητές, που θα έχουν τους εξής ρόλους: Αβραάμ, Σάρρα και Ισαάκ. Οι υπόλοιποι τους κάνουμε ερωτήσεις. (Τι σου είπε ο Θεός; Πώς ένιωσες; Πώς κράτησες την εμπιστοσύνη σου στον Θεό; κ.λπ.)

Στο τέλος της άσκησης συζητάμε: μπορούμε κι εμείς να εφαρμόσουμε στη ζωή μας κάτι από τη ζωή του Αβραάμ; Πώς;

Γιατί το ζήτησε αυτό ο Θεός από τον Αβραάμ;

Τι εννοείς;

Είχε κάποιον σκοπό και το έκανε. Δεν το ζήτησε ποτέ από κανέναν άλλο.

Σκέψου. Ένας Πατέρας θυσιάζει τον Γιο Του. Τι σου θυμίζει;

Α! Τον Θεό-Πατέρα, που θυσίασε τον Υιό Του πάνω στον Σταυρό!

Και ο Ισαάκ θυμίζει τον Χριστό, που χωρίς διαμαρτυρία θυσιάστηκε.

Ναι! Αυτή η εικόνα, που δείχνει τον Ισαάκ να κουβαλά τα ξύλα, μου φέρνει στο μυαλό τον Χριστό την ώρα που σηκώνει τον Σταυρό!

5. Εκτυπώνω το αρχείο με την ονομασία «Ο Αβραάμ και η Σάρρα» και φτιάχνω το βιβλιαράκι με την σύνοψη της ιστορίας του Αβράαμ και της Σάρρας.

Ησαύ και Ιακώβ

ΛΕΞΕΙΣ-ΚΛΕΙΔΙΑ

πρωτοτόκια, αδικία, συμφιλίωση

Πάλι μαλώνετε;

Δεν τον αντέχω.
Τα θέλει δικά του.

Κι εσύ όλο φωνάζεις!
Με ξεκούφανες!

Εσείς ποια σχέση έχετε με τα αδέρφια σας, παιδιά;

Στο μάθημα αυτό θα γνωρίσουμε την ιστορία δύο αδελφών, που μάλωσαν μεταξύ τους, αλλά στο τέλος συμφιλιώθηκαν.

Ο Ισαάκ παντρεύτηκε τη Ρεβέκκα και απέκτησαν δυο δίδυμα αγόρια, τον Ησαύ και τον Ιακώβ. Ο Ησαύ γεννήθηκε πρώτος και, σύμφωνα με τη συνήθεια της εποχής, έπρεπε να πάρει την ευλογία για τα πρωτοτόκια από τον πατέρα του. Ο Ισαάκ αγαπούσε περισσότερο τον Ησαύ, που ήταν κυνηγός και του έφερνε να τρώει ζώα από το κυνήγι. Η Ρεβέκκα αγαπούσε περισσότερο τον Ιακώβ, που ήταν ήρεμος κι έμενε περισσότερο κοντά της και τη βοηθούσε.

Μια μέρα που ο Ησαύ γύρισε κουρασμένος από το κυνήγι, είδε τον Ιακώβ να μαγειρεύει φακές. Ο Ησαύ του ζήτησε να φάει, αλλά ο Ιακώβ του είπε:

– Θα σου δώσω, αν μου πουλήσεις τα πρωτοτόκια.

Ο Ησαύ, επειδή πεινούσε πολύ, χωρίς να το καλοσκεφτεί, δέχτηκε.

Αρκετά χρόνια αργότερα, όταν ο Ισαάκ γέρασε και δεν έβλεπε καλά, θέλησε να ευλογήσει τον Ησαύ. Δεν γνώριζε ότι είχε πουλήσει τα πρωτοτόκια στον αδελφό του.

– Παιδί μου, επειδή γέρασα και δεν ξέρω πότε θα πεθάνω, πήγαινε να κυνηγήσεις και μαγείρεψέ μου από τα ζώα που θα πιάσεις, για να φάω και να σε ευλογήσω, του είπε.

Ο Ιακώβ, τοιχογραφία, Ιερόν Ησυχαστήριον Τιμίου Προδρόμου, Μεταμόρφωση Χαλκιδικής

Η Ρεβέκκα όμως ήθελε να πάρει την ευλογία ο Ιακώβ. Έτσι, μαγείρεψε ένα κασικάκι, έντυσε τον Ιακώβ με ρούχα του Ησαύ και τον έστειλε στον Ισαάκ. Ο Ισαάκ, που λόγω των γηρατειών του δεν έβλεπε, τον ψηλάφησε, πίστεψε ότι είναι ο Ησαύ και τον ευλόγησε. Όταν ο Ησαύ γύρισε από το κυνήγι και το έμαθε, θύμωσε πολύ και ήθελε όταν θα πεθάνει ο πατέρας τους να σκοτώσει τον Ιακώβ. Έτσι η Ρεβέκκα, για να σώσει τον Ιακώβ, τον έστειλε σε μακρινή χώρα.

Ο Ιακώβ έμεινε εκεί για πολλά χρόνια και έκανε μεγάλη οικογένεια και περιουσία. Κάποια στιγμή, ο Κύριος του είπε να γυρίσει πίσω στην πατρίδα του.

Καθώς επέστρεφε, έμαθε πως ο Ησαΰ ερχόταν να τον συναντήσει με τετρακόσιους άντρες. Ο Ιακώβ φοβήθηκε και προσευχήθηκε στον Θεό.

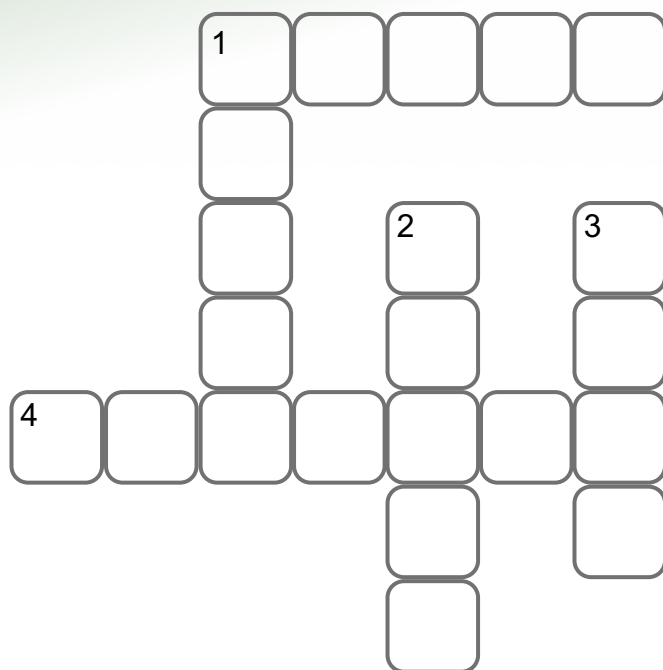
Μετανιωμένος που είχε φερθεί άσχημα στον αδελφό του, όταν τον είδε από μακριά, προσκύνησε επτά φορές στη γη, πριν τον πλησιάσει. Ο Ησαΰ τον συγχώρησε, τον αγκάλιασε και τον καταφίλησε. Και οι δύο έκλαιγαν συγκινημένοι. Ο Ιακώβ χάρηκε τόσο που του είπε: «Είδα το πρόσωπό σου όπως βλέπει κάποιος το πρόσωπο του Θεού».

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Πρωτοτόκια: το δικαίωμα του πρωτότοκου, δηλαδή του πρώτου γιου, να κληρονομεί το μεγαλύτερο μέρος της περιουσίας του πατέρα του.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Μπορείτε να λύσετε το σταυρόλεξο;

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ

1. Ο αγαπούσε πιο πολύ τον πρώτο του γιο.
4. Η αγαπούσε πιο πολύ τον δεύτερο γιο.

ΚΑΘΕΤΑ

1. Έτσι λεγόταν ο δεύτερος γιος.
2. Για ένα πιάτο γεμάτο με αυτές έχασε τα πρωτοτόκια.
3. Ο συγχώρησε τον αδελφό του.

Μπορείς μεγαλώνοντας τις προτάσεις αυτές να διηγηθείς σύντομα την ιστορία;

2. Αντιστοιχίζω και καταλαβαίνω την ιστορία:

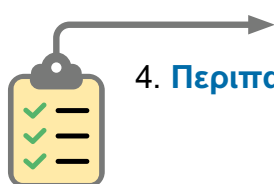

3. Τι καινούριο μάθαμε από την ιστορία; Έχουμε βρεθεί κι εμείς σε παρόμοιες καταστάσεις. Απαντάμε στις ερωτήσεις και συζητάμε.

- Η σχέση σου με τα αδέρφια σου είναι πάντα αρμονική;
- Τι θα έκανες, αν σε αδικούσε ο/η αδελφός/-ή σου;
- Θα είχες το θάρρος να ζητήσεις συγχώρμη, αν εσύ είχες αδικήσει κάποιον;
- Ο θυμός ή η συγχώρηση σε βοηθούν να αισθανθείς καλύτερα;

Ποια καλή συνήθεια έχουν τα δύο αδέρφια; Σε τι τα βοηθάει;
Εσείς, παιδιά, με ποιον τρόπο λύνετε τις διαφορές σας;

4. Περιπατητικοί φιλόσοφοι

- Ποιο από τα δύο αδέρφια είχε δίκιο;
- Ποιο από τα δύο αδέρφια πίστευε ότι έκανε κάτι κακό;
- Ποιος νομίζετε ότι αισθάνθηκε ευχαριστημένος με αυτό που έγινε;
- Ποιος χάρηκε περισσότερο μετά τη συμφιλίωση;
- Ποιος ένιωσε μίσος;
- Ποιος ένιωσε αγωνία και έφυγε μακριά;
- Ποιος είχε την τόλμη να ζητήσει συγγνώμη;

Ο Ιωσήφ και τ' αδέρφια του

Τι νιώθει η Ελένη;
Έχετε βρεθεί εσείς
στη θέση της;

Στην ενότητα αυτή θα μάθουμε μία συναρπαστική ιστορία, που θα μας βοηθήσει να κατανοήσουμε την αξία της συγχώρησης μέσα στην οικογένεια, ακόμη κι όταν η αδικία είναι πολύ μεγάλη. Ίσως η ιστορία αυτή σας θυμίσει και κάτι από τις δικές σας εμπειρίες.

Α. Οι περιπέτειες του Ιωσήφ

Ο Ιωσήφ και τ' αδέρφια του

Ο Ιακώβ με τον Ιωσήφ, από το βιβλίο «Γιορτάζω-τραγουδώ, παίζω-δημιουργώ (6)», εκδόσεις ΑΘΩΣ/ΠΑΙΔΙΚΑ

Ο Ιακώβ απέκτησε δώδεκα γιους και μια κόρη. Το καλύτερο από όλα τα παιδιά ήταν ο Ιωσήφ, γι' αυτό κι ο Ιακώβ τον αγαπούσε περισσότερο. Μάλιστα, του χάρισε έναν πολύχρωμο χιτώνα. Τα αδέρφια του, που κατάλαβαν τότε ότι ο πατέρας τους του είχε μεγάλη αδυναμία, ζήλεψαν και τον μίσησαν. Το μίσος αυτό μεγάλωσε, όταν ο Ιωσήφ τους διηγήθηκε δυο όνειρα που είχε δει:

– Ήμαστε στον κάμπο και δέναμε δεμάτια. Το δικό μου δεμάτι στάθηκε όρθιο, ενώ τα δικά σας έπεσαν, και το προσκύνησαν, τους είπε.

– Μήπως θα γίνεις βασιλιάς μας, για να μας δίνεις διαταχές; του απάντησαν ειρωνικά τα αδέρφια του.

Στο δεύτερο όνειρο ο ήλιος, το φεγγάρι και έντεκα αστέρια τον προσκυνούσαν. Όταν τα αδέρφια του άκουσαν κι αυτό, τον φθόνησαν περισσότερο και ήθελαν να του κάνουν κακό.

Η πώληση του Ιωσήφ

Μια μέρα ο Ιακώβ έστειλε τον Ιωσήφ εκεί που οι αδελφοί του βοσκούσαν τα πρόβατά τους, για να δει τι κάνουν. Αυτοί, όμως, τον έπιασαν και τον πούλησαν για είκοσι χρυσά νομίσματα σε ένα караβάνι εμπόρων, που πήγαιναν στην Αίγυπτο. Έπειτα πήραν τον χιτώνα του, τον έβαψαν με αίμα από ένα κασίκι και τον έστειλαν στον πατέρα τους. Ο Ιακώβ αναγνώρισε τον χιτώνα του Ιωσήφ και, πιστεύοντας ότι τον κατασπάραξαν θηρία, άρχισε να τον θρηνεί.

Ο Ιωσήφ στην Αίγυπτο

Οι έμποροι πούλησαν τον Ιωσήφ στην Αίγυπτο σε κάποιον άρχοντα, τον Πετεφρή. Εκεί ο Ιωσήφ, επειδή ήταν άνθρωπος του Θεού, γρήγορα κέρδισε την εμπιστοσύνη του και έγινε επιστάτης στο σπίτι του. Όμως, η κακιά γυναίκα του τον κατηγορήσε άδικα στον άντρα της κι αυτός έβαλε τον Ιωσήφ στη φυλακή. Αλλά πάλι ο Θεός τον δικαίωσε, επειδή ήταν δίκαιος και σωστός. Συνέβη τότε ο Φαραώ, ο βασιλιάς της Αιγύπτου, να δει δυο παράξενα όνειρα που κανείς δεν μπορούσε να τα εξηγήσει. Μόνο ο Ιωσήφ, με τον φωτισμό του Θεού, τα ερμήνευσε: θα έρχονταν επτά χρόνια ευφορίας και αμέσως μετά επτά χρόνια ακαρπίας και πείνας. Ο Φαραώ ενθουσιάστηκε από τη σοφία του και τον έκανε δεύτερο άρχοντα της Αιγύπτου, μετά από τον ίδιο. Έτσι, ο Ιωσήφ φρόντισε στα δύσκολα χρόνια της πείνας να υπάρχει σιτάρι για όλο τον λαό.

Β. Ο Ιωσήφ συγχωρεί τα αδέρφια του

Τα αδέρφια του Ιωσήφ στην Αίγυπτο

Μετά από μερικά χρόνια, όταν έπεσε πείνα και υπήρχε σιτάρι μόνο στην Αίγυπτο, τα αδέρφια του Ιωσήφ πήγαν εκεί να αγοράσουν σιτάρι. Παρουσιάστηκαν μπροστά στον άρχοντα της Αιγύπτου και τον προσκύνησαν, χωρίς να καταλάβουν ότι αυτός ήταν ο Ιωσήφ, στον οποίο είχαν φερθεί τόσο άσπλαχνα! Αυτός, όμως, τους αναγνώρισε και θυμήθηκε τα όνειρα που είχε δει. Δεν τους φανερώθηκε, όμως, και τους μίλησε αυστηρά.

Ο Ιωσήφ φανερώνεται στ' αδέρφια του και τα συγχωρεί

Αφού τους υπέβαλε σε κάποιες δοκιμασίες, για να μετανιώσουν για το κακό που του είχαν κάνει, τους είπε ποιος είναι και ότι τους συγχώρησε. Κι ενώ εκείνοι σάστισαν και φοβήθηκαν, αυτός τους αγκάλιασε κλαίγοντας και τους καταφίλησε. Ύστερα τους ζήτησε να πάρουν τον πατέρα τους και να έρθουν όλοι μαζί στην Αίγυπτο, γιατί η πείνα θα κρατούσε ακόμη πέντε χρόνια.

Ο Ιακώβ, όταν έμαθε ότι ο Ιωσήφ ζει, χάρηκε πάρα πολύ. Μαζί με όλη την οικογένειά του πήγε στην Αίγυπτο. Εκεί ο Φαραώ, για χάρη του Ιωσήφ, τους παραχώρησε ένα εύφορο μέρος να κατοικήσουν.

Μετά τον θάνατο του πατέρα τους, τα αδέρφια του φοβήθηκαν ότι ο Ιωσήφ θα τους εκδικηθεί για το κακό που του είχαν κάνει. Όμως αυτός τους καθησύχασε λέγοντας:

– Μην φοβάστε, γιατί εγώ είμαι άνθρωπος του Θεού! Εσείς σκεφτήκατε να μου κάνετε κακό, ο Θεός όμως το κακό το μετέτρεψε σε καλό.

Επειδή ο Ιωσήφ ταλαιπωρήθηκε πολύ από τα αδέρφια του και τα συγχώρησε όπως ο Χριστός συγχωρεί εμάς, η Εκκλησία μας τον μνημονεύει τη Μεγάλη Δευτέρα.

Ο Ιωσήφ, τοιχογραφία, Ιερά Μονή Αγίου Ιωάννου Μακρυνού, Μέγαρο

Σημείωση: Οι απόγονοι του Ιακώβ πλήθυναν πολύ και ονομάστηκαν Ισραηλίτες. Λέγονται και Εβραίοι.

συγχωρώ: (συν + χωράω-ώ). Χωράω κάπου μαζί με άλλους. Κάνω χώρο στην καρδιά μου, για να χωρέσει κι αυτός που με στενοχώρησε ή με αδίκησε.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Βάλε στη σειρά τις περιπέτειες του Ιωσήφ:

2. Συναισθήματα μέσα στην οικογένεια. Δες τις εικόνες και αντιστοίχισέ τις με τα συναισθήματα που ταιριάζουν.

ενθουσιασμός

θυμός

στοργή

γαλήνη

στενοχώρια

Έχετε αισθανθεί, παιδιά, παρόμοια συναισθήματα; Σε ποιες καταστάσεις; Πότε νιώθετε χαρά και πότε θλίψη; Πώς πιστεύετε ότι ένιωσε ο Ιωσήφ, όταν τον πούλησαν τα αδέρφια του; Πώς νομίζετε πως ένιωσαν τα αδέρφια του, όταν κατάλαβαν ποιος ήταν ο Ιωσήφ;

3. Η Ελένη δεν θέλει να αισθάνεται ζήλια. Πώς προσπαθεί να την ξεπεράσει; Εσύ στη θέση της τι θα έκανες;

Υπάρχει και η καλή ζήλια. Να χαίρομαι με την καλοσύνη του άλλου και να θέλω να τον μιμηθώ. Συμφωνείτε, παιδιά;

Κύριε, πάρε από την καρδιά μου ό,τι την εμποδίζει να αγαπά.

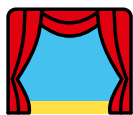

4. Σημειώνω ✓ στα πρόσωπα των αδελφών που έχουν συγχωρήσει τις αδικίες που τους έγιναν και βάζω X στα πρόσωπα αυτών που κρατούν μέσα τους θυμό και θέλουν να εκδικηθούν. Συζητάμε πότε τα αδέλφια έχουν χαρά μέσα τους. Η εκδίκηση φέρνει χαρά; Η συγχώρηση βοηθάει μόνο αυτόν που έκανε το κακό; Ή κι εκείνον που αδικήθηκε;

5. Ποιες σκέψεις μπορούν να μας βοηθήσουν να συγχωρήσουμε κάποιον που μας αδίκησε; Συζητάμε και σημειώνουμε. ✓

- ☐ Αν ήμουν στη θέση του και ζήλενα, μπορεί να έκανα το ίδιο.
- ☐ Εγώ ποτέ δεν θα έκανα το ίδιο.
- ☐ Μπορεί να μην έφταιξα τώρα, αλλά κι εγώ κάνω λάθη.
- ☐ Δεν έφταιξα. Δεν έπρεπε να μου συμπεριφερθούν έτσι.
- ☐ Κι εγώ θα ήθελα να με συγχωρήσουν, αν έκανα κάτι λάθος.
- ☐ Είμαι υπερήφανος εγώ. Δεν θα αφήσω τους άλλους να με μειώνουν.
- ☐ Ο Χριστός θέλει να συγχωρούμε.

6. Κάποιο παιδί παίρνει τον ρόλο του Ιωσήφ, που πάει να συναντήσει τα αδέρφια του. Εμείς στεκόμαστε σε δύο σειρές, που αντικρίζει η μία την άλλη, αφήνοντας αρκετό χώρο μεταξύ τους, ώστε να σχηματιστεί ένας διάδρομος. Καθώς βαδίζει στον διάδρομο ο «Ιωσήφ», εμείς τον ενθαρρύνουμε με τα λόγια μας να συγχωρήσει τα αδέρφια του. Π.χ. – Συγχώρα τους. Συμβαίνει μερικές φορές τ' αδέρφια να ζηλεύουν.

Στο τέλος της άσκησης συζητάμε για τα συναισθήματα, που μας δημιουργήθηκαν, και για την αξία της συγχώρησης.

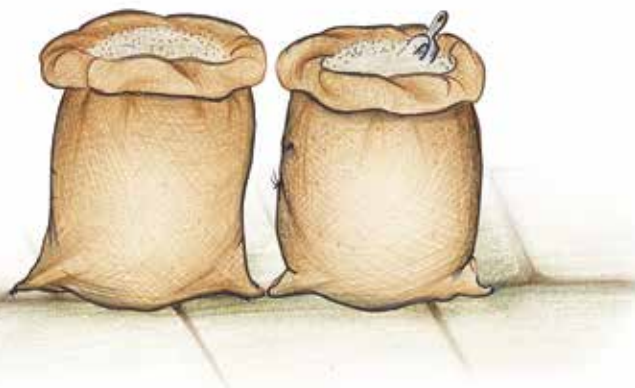

7. Συμπληρώνω τις λέξεις και θυμάμαι την ιστορία.

(ζήλια, Ιωσήφ, Φαραώ, χιτώνα, συγχωρήσει, Αίγυπτο, αδέρφια, πείνα)

Μερικές λέξεις θα τις χρησιμοποιήσουμε πολλές φορές.

Ο _____ είχε πολλά _____. Ο _____ ήταν από τα μικρότερα και τα _____ του ένιωθαν _____ για αυτόν. Η _____ τους μεγάλωσε, όταν ο πατέρας τους του χάρισε έναν πολύχρωμο _____. Όταν βρήκαν την ευκαιρία, τον πούλησαν σε ένα караβάνι εμπόρων που πήγαιναν στην _____. Εκεί μετά από πολλές περιπέτειες ο _____ έφτασε πολύ ψηλά. Ο _____ τον έκανε δεύτερο άρχοντα της χώρας. Μερικά χρόνια αργότερα, έπεσε _____ στην περιοχή. Τα αδέρφια του ήρθαν να αγοράσουν τρόφιμα στην _____. Συναντήθηκαν με τον αδελφό τους, ο οποίος τους είχε _____.

8. Εκτυπώνω το αρχείο με την ονομασία «Οι περιπέτειες του Ιωσήφ» και φτιάχνω το βιβλιαράκι με τις περιπέτειες του Ιωσήφ. Γράψε έναν τίτλο και ό,τι άλλο θέλεις να θυμάσαι.

**Μωυσής,
ο συνεργάτης του Θεού**

Έχει δει κανείς τον Θεό; Πόσο
εύκολο είναι να Τον δούμε;
Έχετε αναρωτηθεί, παιδιά;

Ας γνωρίσουμε κάποιον πολύ σπουδαίο άνθρωπο, που έζησε πριν γεννηθεί ο Χριστός. Ο άνθρωπος αυτός είδε τον Θεό και ο Θεός τού έδωσε Εντολές, δηλαδή οδηγίες για το πώς πρέπει να ζουν οι άνθρωποι. Αυτός ήταν ο Μωυσής.

Ο προφήτης Μωυσής, τοιχογραφία, Ιερόν Ησυχαστήριο Τιμίου Προδρόμου, Μεταμόρφωση Χαλκιδικής

Α. Ο Θεός εμφανίζεται στον Μωυσή**Ο Μωυσής**

Ο Μωυσής γεννήθηκε στην Αίγυπτο τότε που οι Ισραηλίτες ήταν σκλάβοι στους Αιγυπτίους. Ο Φαραώ, επειδή οι Ισραηλίτες πλήθαιναν, διέταξε να θανατώνεται κάθε αγόρι που γεννιόταν. Η μητέρα του, για να το σώσει, έβαλε το μωρό σε ένα καλάθι και το έριξε στον ποταμό Νείλο. Εκεί λουζόταν η κόρη του Φαραώ και το είδε. Ο Θεός τα έφερε έτσι, ώστε να το δώσει στη μητέρα του να το θηλάζει. Όταν μεγάλωσε, η μητέρα του το πήγε στην κόρη του Φαραώ, που το ανέθρεψε σαν δικό της παιδί.

Η εμφάνιση του Θεού στον Μωυσή

Όμως, ο Μωυσής μεγαλώνοντας, επειδή ήξερε ότι δεν ήταν Αιγύπτιος, έφυγε μακριά από το παλάτι και έγινε βοσκός. Μια μέρα, ενώ έβοσκε τα πρόβατά του, του φανερώθηκε ο Κύριος σαν Άγγελος, με μορφή πύρινης φλόγας που έβγαινε μέσα από μια βάτο. Έκπληκτος ο Μωυσής έβλεπε ότι η βάτος φλεγόταν, αλλά δεν καιγόταν! Πλησίασε να δει καλύτερα τι ήταν αυτό το θαυμαστό. Τότε, μέσα από τη βάτο, άκουσε τη φωνή του Θεού να του λέει:

– Μωυσή, Μωυσή! Μην προχωρήσεις άλλο, γιατί ο τόπος είναι ιερός. Εγώ είμαι ο Θεός του πατέρα σου, ο Θεός του Αβραάμ, του Ισαάκ και του Ιακώβ.

Η Βάτος, τοιχογραφία, Ιερόν Ησυχαστήριο «Ο Όσιος Αρσένιος ο Καππαδόκης», Βατοπαίδι Ορμούλιας, Χαλκιδική

Ο Μωυσής, γεμάτος ιερό φόβο και σεβασμό, δεν τολμούσε να κοιτάξει και έστρεψε αλλού το πρόσωπό του. Τότε ο Θεός τού είπε:

– Είδα πόσο υποφέρει ο λαός μου στην Αίγυπτο και αποφάσισα να τον ελευθερώσω. Θα πας στον Φαραώ και θα του πεις να τον αφήσει να φύγει, για να χυρίσει στην πατρίδα του.

Ο Μωυσής αρνιόταν να κάνει ένα τόσο μεγάλο έργο, γιατί ήταν και τραυλός! Ο Θεός, όμως, του είπε ότι θα είναι Αυτός μαζί του και του έδωσε βοηθό τον αδελφό του τον Ααρών, που θα μιλούσε αντί γι' αυτόν. Όμως, ο Φαραώ δεν άφηne τους Ισραηλίτες να φύγουν, γιατί τους ήθελε σκλάβους. Αλλά ο Μωυσής, με τη βοήθεια του Θεού, νίκησε τον Φαραώ και ελευθέρωσε τον λαό του.

Ο Θεός εμφανίζεται και άλλες φορές στον Μωυσή

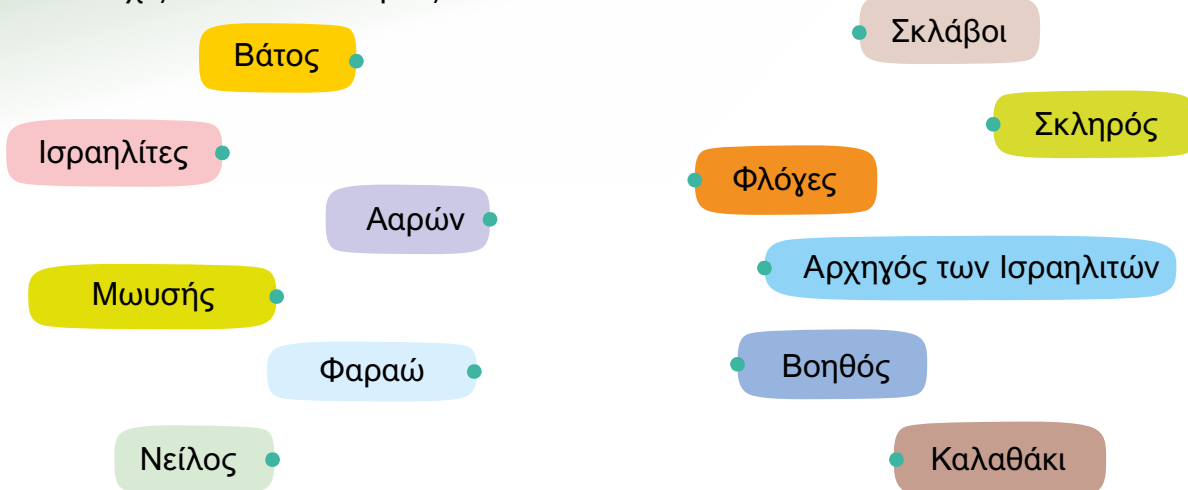
Έτσι οι Ισραηλίτες αναχώρησαν από την Αίγυπτο, για να επιστρέψουν στην πατρίδα τους, τη Χαναάν, με αρχηγό τον Μωυσή. Ήταν ένα μεγάλο ταξίδι μέσα στην έρημο, που κράτησε σαράντα χρόνια. Όλα αυτά τα χρόνια ο Θεός μιλούσε στον Μωυσή, όπως μιλάει κάποιος με τον φίλο του, και του εμφανιζόταν με διάφορους τρόπους. Την ημέρα εμφανιζόταν σαν σύννεφο, που τους σκέπαζε και τους έδειχνε τον δρόμο, ενώ τη νύχτα σαν πύρινη κολόνα, που τους φωτίζε.

Ο προφήτης Μωυσής, τοιχογραφία, Ιερόν Ησυχαστήριον «Ο Όσιος Αρσένιος ο Καππαδόκης», Βατοπαίδι Ορμούλιας, Χαλκιδική

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Αντιστοιχίζω αυτά που ταιριάζουν:

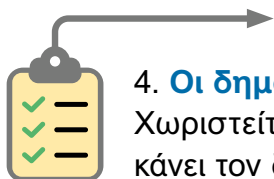
2. Βρίσκω στο κείμενο και συμπληρώνω τα κενά που λείπουν:

Την πρώτη φορά ο Θεός εμφανίστηκε στον Μωυσή σαν Άγγελος, με τη μορφή
_____ που έβγαине μέσα από μια _____.

Ο Θεός μιλούσε στον Μωυσή όπως κάποιος μιλάει _____.

Στην πορεία των Ισραηλιτών στην έρημο, ο Θεός την ημέρα ακολουθούσε ή προ-
χωρούσε μπροστά τους με μορφή _____, για να τους
_____ και τη νύχτα σαν _____, για
να τους _____.

3. Θέλετε να μάθετε τις περιπέ-
τειες των Ισραηλιτών στην πορεία
τους στην Αίγυπτο; Δείτε **εδώ**:

4. Οι δημοσιογράφοι

Χωριστείτε σε ομάδες 4-6 ατόμων. Ο ένας κάνει τον δημοσιογράφο και οι υπόλοιποι τον Μωυσή, τον Ααρών και τον λαό των Ισραηλιτών. Κάθε ομάδα παρουσιάζει ένα κομμάτι της ιστορίας, σαν να είναι δημοσιογράφοι που παρουσιάζουν δελτίο ειδήσεων και ζητούν από τους περαστικούς να τους πουν τι έγινε.

- Είμαστε έξω από το παλάτι του Φαραώ, για να δούμε τι θα μας πουν ο Μωυσής κι ο Ααρών.
- Βρισκόμαστε στην Ερυθρά θάλασσα. Ας πλησιάσουμε τους συμπολίτες μας να δούμε τι θα μας πουν. Πώς κατάφεραν και πέρασαν χωρίς χέφουρα;
- Σήμερα τελείωσαν τα τρόφιμα των ανθρώπων. Όπως βλέπετε, ανησυχία επικρατεί. Να ρωτήσουμε την κυρία εδώ δίπλα μας.

Τώρα, που μπήκαμε στη θέση τους, ας αναρωτηθούμε, παιδιά. Τι μπορεί να ένιωθε ο Μωυσής; Τι οι Ισραηλίτες; Αν ήμουν στη θέση τους, θα έκανα κάτι διαφορετικό;

5. Εκτυπώνω το αρχείο με την ονομασία «Ιστορία του Μωυσή» και φτιάχνω το βιβλιαράκι με την ιστορία του Μωυσή για το διαδραστικό βιβλίο μου. Σημειώνω τι θα ήθελα να θυμάμαι για πάντα από το σημερινό μάθημα.

Β. Ο Θεός δίνει στον Μωυσή τις Δέκα Εντολές

ΛΕΞΕΙΣ-ΚΛΕΙΔΙΑ Δέκα Εντολές, προσευχή

Σήμερα γράψαμε τους κανόνες της τάξης μας. Έχετε κι εσείς κανόνες στην τάξη σας, παιδιά; Έχετε αναρωτηθεί ποτέ μήπως ο Θεός μάς έχει δώσει κανόνες, γιατί ξέρει ως Δημιουργός τι είναι το καλύτερο για μας;

Ο Μωυσής παραλαμβάνει τον Νόμο, τοιχογραφία από το Καθολικό της Ιεράς Μονής Αγίου Διονυσίου, Άγιον Όρος

Στην αρχή της πορείας των Ισραηλιτών στην έρημο, ο Θεός τούς έδωσε κάποιες εντολές. Όταν έφτασαν κοντά στους πρόποδες του όρους Σινά, κατασκήνωσαν εκεί.

Ο Μωυσής ζήτησε από όλους να νηστέψουν για τρεις ημέρες, να πλυθούν και να καθαριστούν. Την τρίτη ημέρα άρχισαν βροντές και αστραπές κι ένα σκοτεινό σύννεφο κάλυψε ολόκληρο το βουνό. Φόβος μεγάλος κατέλαβε όλο τον λαό, που είχε κατασκηνώσει εκεί. Ο Κύριος κάλεσε τον Μωυσή να ανεβεί στην κορυφή του βουνού, για να του δώσει τις εντολές Του. Ο Μωυσής ανέβηκε, μπήκε μέσα στο σύννεφο και ο Θεός τού μίλησε μέσα από αυτό.

Έμεινε εκεί σαράντα μερόνυχτα. Οι Ισραηλίτες, που ήταν κάτω από το όρος, έβλεπαν από μακριά τον Κύριο σαν φωτιά, που λαμπάδιαζε στην κορυφή του βουνού, αλλά δεν μπορούσαν να πλησιάσουν.

Πάνω στο βουνό ακούστηκε φοβερή η φωνή του Θεού, που έλεγε τα εξής:

Ο Μωυσής παρα-
δίδει τον Νόμο,
τοιχογραφία από
το Καθολικό της
Ιεράς Μονής
Αγίου Διονυσίου,
Άγιον Όρος

1. Εγώ είμαι ο Κύριος ο Θεός σου, που σε έβγαλα από την Αίγυπτο, τον τόπο της δουλείας σου. Δεν θα υπάρχουν για εσένα άλλοι θεοί εκτός από Εμένα.
2. Δεν θα κατασκευάσεις για εσένα είδωλα. Δεν θα τα προσκυνάς ούτε θα τα λατρεύεις. Διότι εγώ είμαι ο Θεός σου και Εμένα μόνο θα προσκυνάς και θα λατρεύεις.
3. Δεν θα προφέρεις το όνομα του Θεού σου για ασήμαντο λόγο.
4. Έξι μέρες θα εργάζεσαι και την έβδομη θα δοξάζεις τον Θεό και θα ξεκουράζεσαι.

5. Να τιμάς τον πατέρα σου και τη μητέρα σου.
6. Δεν θα προσβάλεις ούτε θα προδώσεις τον άντρα σου ή τη γυναίκα σου.
7. Δεν θα κλέψεις.
8. Δεν θα σκοτώσεις.
9. Δεν θα λες ψέματα εναντίον των άλλων.
10. Δεν θα επιθυμήσεις τίποτε από αυτά που ανήκουν στον συνάνθρωπό σου.

Ο Θεός χάραξε τις Εντολές σε δύο πέτρινες πλάκες. Τότε οι Ισραηλίτες έκαναν Διαθήκη, δηλαδή, συμφωνία με τον Θεό: αυτοί να ακολουθούν τις εντολές του Θεού και ο Θεός να είναι πάντα βοηθός τους.

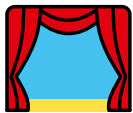
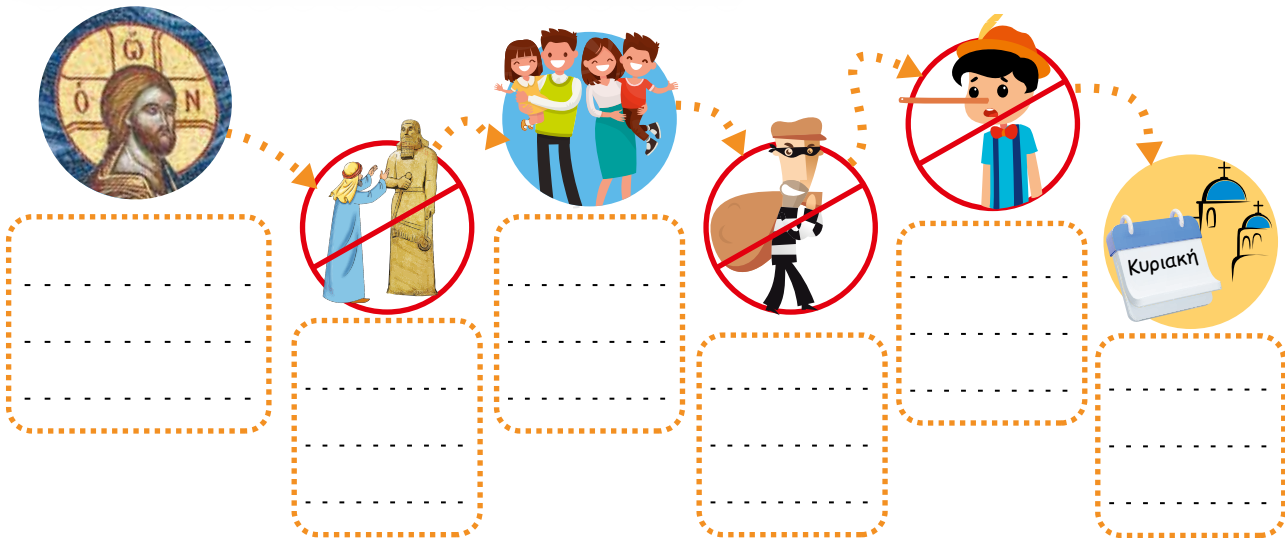
Οι Δέκα Εντολές λέγονται και **Δεκάλογος**. Ήταν η βοήθεια που τους έδωσε ο Θεός, για να ζουν αρμονικά και αγαπημένα μεταξύ τους.

Το ήξερες ότι αυτή η Διαθήκη, που έκαναν οι Ισραηλίτες με τον Θεό στο όρος Σινά, είναι η πρώτη Διαθήκη Θεού και ανθρώπων; Έγινε πριν από τη Γέννηση του Χριστού και γι' αυτό όλα όσα γράφτηκαν τότε για τον Θεό λέγονται **Παλαιά Διαθήκη**. Δηλαδή, εμείς τώρα λέμε ιστορίες της Παλαιάς Διαθήκης.

Η **Καινή Διαθήκη**, δηλαδή η καινούργια συμφωνία, έγινε με τον ερχομό του Χριστού. Και οι ιστορίες για τον Χριστό είναι ιστορίες της Καινής Διαθήκης.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

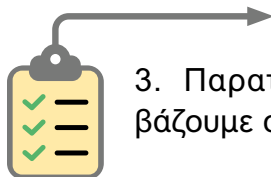
1. Οι Εντολές του Θεού είναι σήματα που μας βοηθούν να βαδίσουμε όμορφα και ειρηνικά τον δρόμο της ζωής. Γράψε σε κάθε σήμα μια από τις Εντολές που νομίζεις ότι ταιριάζει. (Εγώ είμαι ο Κύριος ο Θεός σου. Δεν θα κλέψεις. Να τιμάς τον πατέρα σου και τη μητέρα σου. Την έβδομη μέρα να την αφιερώνεις τον Θεό. Δεν θα λες ψέματα. Δεν θα προσκυνάς είδωλα.)

2. Μαθαίνετε καλύτερα όταν κινείστε; Βλέπουμε το βιντεάκι και απομνημονεύουμε τις εντολές με κινήσεις. Τις απαριθμούμε στον διπλανό μας, και το αντίστροφο.

4. Εκτυπώνω το αρχείο με την ονομασία «Οι πλάκες των 10 Εντολών» και φτιάχνω το βιβλιαράκι των Εντολών:

3. Παρατηρούμε τις Εντολές και τις βάζουμε στο κατάλληλο πλαίσιο

Εντολές για τις σχέσεις μας με τον Θεό

Εντολές για τις σχέσεις μας με τους ανθρώπους

1,

Γιατί πιστεύεις ότι ο Θεός έδωσε πρώτα εντολές που σχετίζονται με Εκείνον και μετά με τον συνάνθρωπο;

Σπουδαίες γυναίκες
της Παλαιάς Διαθήκης

Πιστές γυναίκες
που αγαπούσαν τον
Θεό δεν υπήρχαν;

Σίγουρα υπήρχαν πολ-
λές! Έχουμε πει για τη
Σάρρα και τη Ρεβέκκα.

Θα ήθελα να μάθω
ιστορίες και για άλλες
γυναίκες του Θεού!

Εσείς θέλετε, παιδιά;

Δυο σπουδαίες γυναίκες θα γνωρίσουμε στα επόμενα μαθήματα.

Η Εσθήρ, από το βιβλίο
«Όταν γελάει ο Ουρανός
(4)», εκδόσεις ΑΘΩΣ/
ΠΑΙΔΙΚΑ

Η Εσθήρ βασίλισσα της Περσίας

Στα Σούσα της αρχαίας Περσίας ζούσε η Εσθήρ, μια Εβραία με ξεχωριστή ομορφιά και πολλές αρετές, από τις οποίες σπουδαιότερες ήταν το θάρρος και η εμπιστοσύνη της στον Θεό. Πέθαναν, όμως, οι γονείς της και τη μεγάλωσε σαν κόρη του ο μεγαλύτερος ξάδερφός της, ο Μαρδοχαίος.

Τότε ο βασιλιάς της Περσίας, ο Ξέρξης, θέλοντας να βρει καινούργια βασίλισσα, διέταξε να μαζευτούν στα Σούσα όμορφες κοπέλες απ' όλη τη χώρα για να διαλέξει. Από όλες τις κοπέλες επέλεξε την Εσθήρ για την ομορφιά της ψυχής και του προσώπου της, χωρίς να ξέρει ότι ήταν Εβραία.

Ένα πονηρό σχέδιο εναντίον των Εβραίων

Στο παλάτι υπήρχε ένας πονηρός αξιωματούχος, ο Αμάν. Αυτός μισούσε τους Εβραίους και ιδιαίτερα τον Μαρδοχαίο, γιατί αρνιόταν να τον προσκυνήσει και προσκυνούσε μόνο τον Θεό.

Έτσι, ο Αμάν επινόησε ένα πονηρό σχέδιο εξολόθρευσης όλων των Εβραίων στην Περσία. Κατηγόρησε τους Εβραίους στον βασιλιά και αυτός παρασύρθηκε και έδωσε διαταγή να φονευθούν όλοι οι Εβραίοι που ζούσαν εκεί. Ο Μαρδοχαίος είπε το νέο στην Εσθήρ και της ζήτησε να παρακαλέσει τον βασιλιά για τον λαό της.

Η Εσθήρ σώζει τον λαό της

Η Εσθήρ, όμως, δυσκολευόταν να πλησιάσει τον βασιλιά. Σύμφωνα με τους νόμους εκείνης της εποχής στην Περσία, οποιοσδήποτε –ακόμη και η βασίλισσα– τολμούσε να πλησιάσει απρόσκλητος τον βασιλιά θανατωνόταν. Γι' αυτό ζήτησε από τον Μαρδο-

χαίο όλοι οι Εβραίοι, που βρίσκονταν στα Σούσα, να νηστεύουν και να προσευχηθούν για τρεις μέρες. Το ίδιο θα έκανε κι εκείνη. Μετά από τις τρεις ημέρες, με εμπιστοσύνη στον Θεό, η γενναία Εσθήρ πλησίασε τον βασιλιά. Με τη βοήθεια του Θεού, η καρδιά του βασιλιά μαλάκωσε και δεν άφησε να θανατωθεί η Εσθήρ, που τον πλησίασε απρόσκλητη. Μάλιστα της είπε να του ζητήσει όποια χάρη ήθελε.

Η Εσθήρ τον κάλεσε σε ένα τραπέζι μαζί με τον Αμάν. Εκεί αποκάλυψε στον βασιλιά ότι ήταν Εβραία και ότι ο Αμάν σχεδίαζε να σκοτώσει αυτήν και τον λαό της. Έξαλλος ο βασιλιάς, μόλις κατάλαβε την πονηριά του Αμάν και τι διαταγή τον είχε παρασύρει να δώσει, διέταξε να τον κρεμάσουν. Και φυσικά, ακύρωσε τη διαταγή για τη θανάτωση όλων των Εβραίων.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Βάλε στη σειρά τις σκηνές από την ιστορία της Εσθήρ:

- ☐ Ο Μαρδοχαίος δεν προσκυνάει τον Αμάν και αυτός τον αντιπαθεί.
- ☐ Η Εσθήρ παρουσιάζεται στον βασιλιά.
- ☐ Γίνεται τραπέζι κι αποκαλύπτεται το πονηρό σχέδιο του Αμάν.
- ☐ Ο Μαρδοχαίος φροντίζει τη μικρή, ορφανή ξαδέλφη του.
- ☐ Ο Αμάν πλησιάζει τον βασιλιά και τον συμβουλεύει να εξοντώσει τους Ιουδαίους.
- ☐ Ο βασιλιάς Ξέρξης διαλέγει την Εσθήρ ανάμεσα σε άλλες, όμορφες κοπέλες.
- ☐ Ο Μαρδοχαίος μιλάει στην Εσθήρ.
- ☐ Η Εσθήρ και ο λαός προσεύχονται και νηστεύουν.

2. Ας λύσουμε το σταυρόλεξο της Εσθήρ:

Η προσευχή της Εσθήρ

Κύριε, εσύ διάλεξες τον λαό του Ισραήλ και εκπλήρωσες όλα όσα μας υποσχέθηκες.

Τώρα, όμως, αμαρτήσαμε ενώπιόν Σου, καθώς λατρέψαμε ψεύτικους θεούς, και χι' αυτό μας παρέδωσες στην εξουσία των εχθρών μας.

Πόσο δίκαιος είσαι, Κύριε!

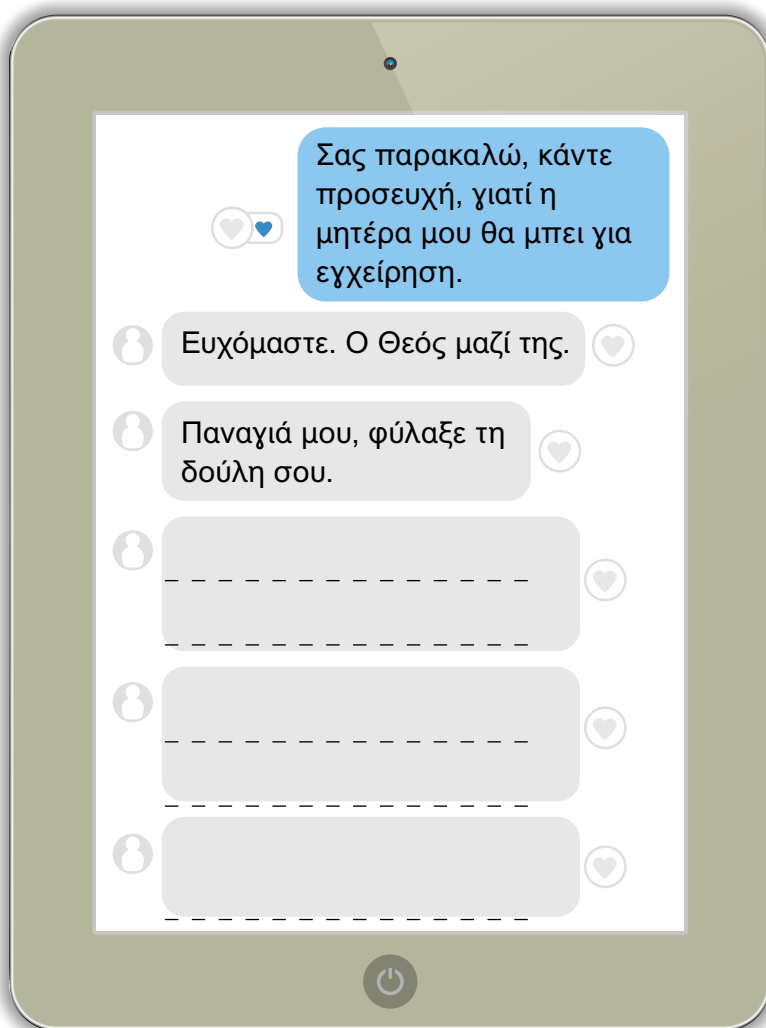
Βοήθησέ με, που είμαι μόνη και δεν έχω άλλον βοηθό εκτός από Εσένα. Δώσε και σ' εμένα το θάρρος να πω λόγια σοφά στον βασιλιά -σ' αυτό το φοβερό λιοντάρι- κι άλλαξέ του την καρδιά.
(Απόσπασμα από το βιβλίο Εσθήρ 4, 17κ-17ω).

3. Βοηθάμε με την προσευχή μας.

Η Εσθήρ ζήτησε από τον λαό της να νηστέψει και να προσευχηθεί. Αντίστοιχα κι εμείς πολλές φορές ζητάμε την προσευχή των άλλων. Πότε μπορεί να συμβαίνει αυτό; Στέλνουμε κι εμείς μια ευχή ή προσευχή.

4. Βοηθάμε με τα λόγια μας.

Χωριζόμαστε σε ομάδες. Ένα παιδί παίρνει μια κάρτα με ένα πρόβλημα και το ανακοινώνει στην ομάδα του. Οι υπόλοιποι ακούμε, δίνουμε συμβουλές και ενθαρρύνουμε. Στο τέλος, συζητάμε όλοι μαζί: Πώς μπορούμε να στηρίξουμε κάποιον που μοιράζεται ένα πρόβλημά του; Τις κάρτες τις βρίσκουμε **εδώ**.

5. Γράφω τρεις λέξεις ή φράσεις, που έχουν σχέση με το σημερινό μάθημα και θα ήθελα να θυμάμαι.

Ποια συναισθήματα μου δημιουργήθηκαν μετά το σημερινό μάθημα; Κυκλώνω το σύμβολο που μου ταιριάζει.

B. Ρουθ

Σε ξένη χώρα

Στη Βηθλεέμ ζούσε ο Ελιμέλεχ με τη γυναίκα του, τη Νωεμίν, και τα δύο τους αγόρια. Όμως, επειδή έπεσε δυστυχία στον τόπο τους, κατέφυγε με την οικογένειά του στη χώρα Μωάβ, για να βρει εργασία. Εκεί, τα αγόρια παντρεύτηκαν γυναίκες από τον ξένο τόπο, την Ορφά και τη Ρουθ. Όμως, πολύ νωρίς ο Ελιμέλεχ και οι γιοι του πέθαναν και οι τρεις γυναίκες έμειναν μόνες, χωρίς προστασία.

Ρουθ: Μια νύφη ξεχωριστή

Τότε η Νωεμίν αποφάσισε να γυρίσει στην πατρίδα της. Ευλόγησε τις νύφες της και τις παρακάλεσε να γυρίσουν στο πατρικό τους σπίτι. Η Ορφά δέχτηκε και επέστρεψε στους δικούς της, ενώ η Ρουθ, που αγαπούσε πολύ την πεθερά της, δεν ήθελε να την αφήσει μόνη, γιατί η Νωεμίν ήταν ηλικιωμένη και δεν μπορούσε. Μάλιστα, της είπε:

– Όπου πας θα πάω. Ο λαός σου θα είναι λαός μου και ο Θεός σου Θεός μου. Τίποτε δεν θα μας χωρίσει παρά μόνο ο θάνατος.

Έτσι, οι δυο γυναίκες γύρισαν μαζί στη Βηθλεέμ. Τότε ήταν εποχή του θερισμού. Η Ρουθ πήγαινε κάθε μέρα στα χωράφια ενός πλούσιου και ευσεβή κτηματία, του Βοόζ, και μάζευε τα λίγα στάχυα που έμεναν πίσω από τους θεριστές, για να τρέφονται αυτή και η πεθερά της.

Ο Θεός ανταμείβει τη Ρουθ

Μια μέρα, που ήρθε στο χωράφι ο Βοόζ, είδε τη Ρουθ, που ήταν όμορφη και σεμνή, και ζήτησε να μάθει την ιστορία της. Μόλις πληροφορήθηκε για τη ζωή της, εκτίμησε πολύ τις αρετές και την αφοσίωσή της στην πεθερά της. Γι' αυτό, όχι μόνο της επέτρεψε να μαζεύει στάχυα, αλλά της ζήτησε να μαζεύει μόνο στα δικά του χωράφια. Επιπλέον, είπε στους εργάτες να αφήνουν επίτηδες πίσω τους τα καλύτερα στάχυα, για να τα παίρνει εκείνη. Αργότερα ο Βοόζ την παντρεύτηκε και μάλιστα με τις ευχές της πεθεράς της.

Με αυτόν τον τρόπο ο Θεός αντάμειψε τη Ρουθ, που δεν εγκατάλειψε την πεθερά της, αλλά την ακολούθησε και την υπηρέτησε με αγάπη. Ο Θεός ευλόγησε τον γάμο τους και τους αξίωσε να είναι από τους προγόνους του Χριστού. Δισέγγονός τους ήταν ο βασιλιάς Δαβίδ, από τον οποίο κατάγεται ο Χριστός.

Ρουθ και Βοόζ, μικρογραφία από χειρόγραφο της Ιεράς Μεγίστης Μονής Βατοπαιδίου, Άγιον Όρος

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Αντιστοιχίζουμε:

Βηθλεέμ

Ευλόγησε τις νύφες της και τους έδωσε την ευχή της να φτιάξουν τη ζωή τους από την αρχή.

Ρουθ

Πλούσιος και ευσεβής κτηματίας στη Βηθλεέμ.

Νωεμίν

Εκεί γύρισαν νύφη και πεθερά.

Βοόζ

Καλή νύφη, που ακολούθησε την πεθερά της.

2. Σκέφτομαι και μοιράζομαι

Η Ρουθ εμπιστεύτηκε την πεθερά της και την ακολούθησε σε μια άγνωστη γι' αυτήν πατρίδα.

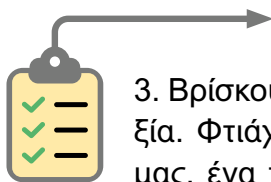
α. Ποια χαρακτηριστικά πιστεύεις ότι είχε η Νωεμίν; (Υπογράμμισε)

Είχε αγάπη, έλεγε ψέματα, είχε σεβασμό, κοροίδευε.

β. Τι ένιωθε η Ρουθ κοντά της; (Υπογράμμισε)

Ασφάλεια, άγχος, χαρά, ηρεμία, πίεση.

Εσείς, παιδιά, τότε αισθάνεστε εμπιστοσύνη; Η ιστορία αυτή σας βοήθησε να σκεφτείτε διαφορετικά για τις δυσκολίες και την εμπιστοσύνη στον Θεό και τους ανθρώπους;

3. Βρίσκουμε ποιες λέξεις έχουν ομοιοκαταληξία. Φτιάχνουμε με αυτές, αλλά και με δικές μας, ένα ποίημα για τη Ρουθ και την ιστορία της: (καλοσύνη, παντρευτεί, αφήνει, συνετή, μαζεύει, στάχια, τρέφει, πεθερά της, ευλογία, καρδιά της, δυσκολία, χωράφια)

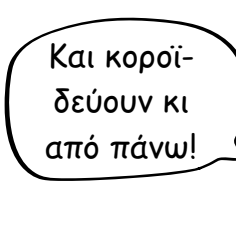
4. Εκτυπώνω το αρχείο με την ονομασία «Γυναίκες της Παλαιάς Διαθήκης» και φτιάχνω τη θήκη με τις γυναίκες της Παλαιάς Διαθήκης:

Η πίστη και το θάρρος νικούν τη δύναμη: Δαβίδ εναντίον Γολιάθ

Κάποια παιδιά από τις μεγάλες τάξεις, επειδή είναι πιο δυνατά, κάνουν συνέχεια ζαβολιές στα παιχνίδια.

Και κοροϊδεύουν κι από πάνω!

Γίνεται και στο σχολείο σας αυτό παιδιά;

Νικάει όμως πάντα ο πιο δυνατός; Ας δούμε την περιπέτεια ενός νεαρού παιδιού που τα έβαλε με έναν γίγαντα!

Ο Δαβίδ

Ο Δαβίδ ήταν ένας μικροκαμωμένος, αλλά πολύ γενναίος ξανθός νεαρός, με έξυπνα μάτια και καθαρή καρδιά. Ζούσε στη Βηθλεέμ, όπου έβοσκε τα πρόβατα του πατέρα του, του Ιεσσαί. Του άρεσε να γράφει ποιήματα, να τραγουδάει και να παίζει κιθάρα. Είχε μεγάλη πίστη και αγαπούσε πολύ τον Θεό, γι' αυτό ο Θεός τον διάλεξε να γίνει στο μέλλον βασιλιάς των Ισραηλιτών.

Δαβίδ εναντίον Γολιάθ

Τότε οι Ισραηλίτες ήταν σε πόλεμο με τους Φιλιστίους. Βασιλιάς τους ήταν ο Σαούλ. Κάποια φορά που οι δύο αντίπαλοι στρατοί ετοιμάζονταν να πολεμήσουν, βγήκε μπροστά ένας γιγαντόσωμος Φιλισταίος, ο Γολιάθ, πολύ άγριος στην όψη και με πολύ ισχυρή πανοπλία. Αυτός για σαράντα μέρες φώναζε περήφανα και κοροϊδευτικά στους Ισραηλίτες:

– Διαλέξτε έναν να παλέψει μαζί μου. Αν με νικήσει και με σκοτώσει, θα γίνουμε δούλοι σας. Αν όμως νικήσω εγώ, θα γίνετε εσείς δούλοι μας.

Ο βασιλιάς υποσχέθηκε ότι θα γέμιζε με πλούτη όποιον νικούσε τον Γολιάθ και θα του έδινε την κόρη του για γυναίκα. Όλοι όμως φοβούνταν.

Μια μέρα ο Δαβίδ πήγε στο στρατόπεδο για να πάει φαγητό στα αδέρφια του, που ήταν εκεί. Μόλις, όμως, άκουσε τον Γολιάθ, θύμωσε και είπε με θάρρος:

– Ποιος είναι αυτός, που ντροπιάζει τον λαό του Θεού; Εγώ θα τον πολεμήσω!

Δαβίδ και Γολιάθ, μικρογραφία από χειρόγραφο της Ιεράς Μονής Αγίου Διονυσίου, Άγιον Όρος

Ο Σαούλ δεν τον άφηνε, γιατί ο Δαβίδ ήταν ακόμη παιδί. Όμως, ο Δαβίδ του είπε ότι κάποτε, ενώ έβοσκε τα πρόβατά του, σκότωσε ένα λιοντάρι και μια αρκούδα. Γι' αυτό πίστευε ότι όπως τον είχε προστατέψει τότε ο Κύριος, έτσι θα τον προστάτευε και τώρα. Ο Σαούλ τότε του είπε:

– Πήγαινε, παιδί μου, κι ο Θεός ας είναι μαζί σου! και του έδωσε την πανοπλία του.

Επειδή, όμως, η πανοπλία ήταν πολύ βαριά, πήρε μόνο ένα ραβδί, τη σφεντόνα του και μερικές πέτρες και βγήκε μπροστά στον Γολιάθ. Εκείνος, μόλις τον είδε, του είπε περιφρονητικά:

– Για σκυλί με πέρασες και ήρθες να με χτυπήσεις με ραβδιά;

– Εσύ έρχεσαι εναντίον μου με τη δύναμη των όπλων σου κι εγώ έρχομαι με τη δύναμη του Θεού. Αυτός θα νικήσει, του απάντησε ο Δαβίδ.

Έβαλε μια πέτρα στη σφεντόνα του και σημάδεψε τον Γολιάθ. Η πέτρα τον χτύπησε στο μέτωπο και τον έριξε νεκρό. Μόλις το είδαν αυτό οι Φιλιισταίοι, άρχισαν να υποχωρούν τρομαγμένοι. Οι Ισραηλίτες τότε πήραν θάρρος και τους καταδίωξαν.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Το κρυπτόλεξο της ιστορίας του Δαβίδ:

Με τις λέξεις, που βρήκατε, διηγηθείτε ο ένας στον άλλον τι έγινε στην ιστορία, σαν να ήσασταν εκεί.

2. Διάλεξε ποια απάντηση σου φαίνεται σωστή:

Ο Δαβίδ είχε πολύ μεγάλο θάρρος. Ποιο είναι το πραγματικό όπλο του Δαβίδ;

Γιατί ο Δαβίδ πήρε μαζί του τη σφεντόνα και τις πέτρες, αφού ήξερε ότι ο αντίπαλος ήταν πιο δυνατός και καλύτερα οπλισμένος;

☐ Η εμπιστοσύνη στον εαυτό του.

☐ Η εμπιστοσύνη στον Θεό.

☐ Γιατί ήταν πολύ καλός στη σφεντόνα και πίστευε ότι με τις κατάλληλες κινήσεις θα νικήσει τον Γολιάθ.

☐ Γιατί πρέπει στη ζωή να κάνουμε ό,τι περνάει από το χέρι μας και μετά να αφήνουμε τα πράγματα στον Θεό.

Ποια είναι η δική σας γνώμη παιδιά;
Ποια είναι η δύναμή μας;

Ο Προφήτης Δαβίδ,
τοιχογραφία από το
Καθολικό της Ιεράς
Μονής Αγίου Διονυ-
σίου, Άγιον Όρος

3. Ο Δαβίδ, μετά το θαύμα με τον Γολιάθ, εμπιστεύτηκε απόλυτα τη ζωή του στον Θεό. Συμπληρώνω τις λέξεις: **Γολιάθ, δύναμη, ύμνους, νικήθηκε, μικρός**, και διαβάζουμε τι έλεγε με ποιητικό τρόπο.

Τον _____ εκλήθηκα να αντιμετωπίσω,
μα ήμουν _____ κι αδύναμος,
πώς να τον πολεμήσω;

Τον Κύριο παρακάλεσα _____ να μου δώσει
κι ο γίγαντας _____ με ευκολία τόση.

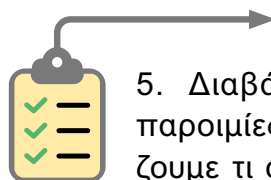
Ευχαριστώ, Πανάγαθε, που ήσουν στο πλευρό μου,
_____ θα γράφω όσο ζω, να Σ' έχω βοηθό μου.

Έγραφε συνέχεια ποιήματα για την αγάπη του Θεού και τα τραγουδούσε. Τα ποιήματά του λέγονται **Ψαλμοί** και είναι συγκεντρωμένα σε ένα βιβλίο που λέγεται **Ψαλτήρι**.

Άκου μερικούς στίχους από ένα ποίημά του: Ήρα τους οφθαλμούς μου εις τα όρη, όθεν ήξει η βοήθειά μου. Η βοήθειά μου παρά Κυρίου του ποιήσαντος τον ουρανόν και την γην. (Ψαλμ. 120, 1-2). Δηλαδή: «Τα μάτια μου υψώνω στα βουνά: από εκεί από όπου θα έρθει η βοήθειά μου. Για μένα η βοήθεια θα έρθει από τον Κύριο της γης και του ουρανού τον Δημιουργό».

4. Ο Γολιάθ κορόιδευε τους Ισραηλίτες και στη συνέχεια τον Δαβίδ. Η ιστορία αυτή πολλές φορές επαναλαμβάνεται. Σκεφτόμαστε με ποιους τρόπους μπορούμε να αντιμετωπίσουμε την κοροϊδία, την περιφρόνηση.

5. Διαβάζουμε παρακάτω μερικές παροιμίες για την κοροϊδία. Σχολιάζουμε τι σημαίνουν και ζωγραφίζουμε όποια μας αρέσει.

- Όποιος σκάβει τον λάκκο τού άλλου πέφτει ο ίδιος μέσα.
- Μη γελάς μη γελαστείς, μην έρθει κι ο καιρός να τα νιφτείς.
- Εγώ γελώ με δώδεκα, και δεκατρείς με μένα.
- Αναγέλασε ο μυξιάρης τον καημένο τον σαλιάρη.
- Τα γέλια θα σου βγουν ξινά.

Ο Προφήτης Ηλίας αφοσιώνεται στο θέλημα του Θεού

Έχετε ποτέ συναντήσει εκκλησάκια του Προφήτη Ηλία; Βρίσκονται σε πολλά μέρη της πατρίδας μας, κυρίως σε βουνά. Γνωρίζετε κάτι γι' αυτόν τον Προφήτη; Σε αυτό το κεφάλαιο θα μιλήσουμε για τη ζωή του και για τη μεγάλη του αφοσίωση στον Θεό.

*Ο Προφήτης Ηλίας, τοιχογραφία,
Ιερόν Ησυχαστήριον «Ο Όσιος
Αρσένιος ο Καππαδόκης», Βατο-
παίδι Ορμύλιας, Χαλκιδική*

Ο Προφήτης Ηλίας έζησε όταν βασιλιάς των Ισραηλιτών ήταν ο Αχαάβ. Ο βασιλιάς και η γυναίκα του, η Ιεζάβελ, λάτρευαν τα είδωλα. Κατέστρεψαν τα θυσιαστήρια του Θεού και σκότωσαν τους Προφήτες Του. Παρέσυραν και τον λαό και οι περισσότεροι έγιναν ειδωλολάτρες.

Η ξηρασία

Ο Ηλίας, πιστός στο θέλημα του Θεού, για να μετανοήσουν, παρουσιάστηκε στον Αχαάβ και του ανήγγειλε ότι θα σταματήσει να βρέχει έως ότου ο ίδιος παρακαλέσει τον Θεό να βρέξει. Πράγματι, δεν έβρεξε για τρία χρόνια. Ο Αχαάβ και η Ιεζάβελ θύμωσαν πολύ και ήθελαν να τον σκοτώσουν. Γι' αυτό ο Ηλίας κρύφτηκε σε μια σπηλιά. Εκεί υπήρχε λίγο νερό κι ένας κόρακας του πήγαινε τροφή. Όταν στέρεψε το νερό, πήγε στα Σάρεπτα της Σιδωνίας. Εκεί φιλοξενήθηκε από μια χήρα γυναίκα, που είχε μόνο λίγο αλεύρι και λίγο λάδι, γιατί είχε πέσει πείνα, λόγω της ξηρασίας. Όμως, η πίστη του Ηλία και η φιλοξενία της χήρας έκαναν ώστε ούτε το αλεύρι ούτε το λάδι να λιγοστέψουν τον καιρό της πείνας, όσο και να έτρωγαν! Η γυναίκα, όμως, είχε ένα παιδί, το οποίο αρρώστησε και πέθανε. Τότε ο Προφήτης προσευχήθηκε κι αυτό αναστήθηκε.

Η φωτιά από τον ουρανό και το τέλος της ξηρασίας

Όταν πέρασαν τρία χρόνια, ο Ηλίας είπε στον Αχαάβ να μαζέψει τον λαό και τους ιερείς των ειδώλων στο όρος Κάρμηλον. Εκεί πρότεινε να προσφέρουν μία θυσία οι ιερείς του Βάαλ και μία ο ίδιος χωρίς φωτιά, αλλά να παρακαλέσουν ο καθένας τον Θεό του να ανάψει τα ξύλα. Αληθινός Θεός θα είναι όποιος τα ανάψει. Ο λαός συμφώνησε.

Οι ιερείς του Βάαλ προσεύχονταν όλη μέρα, αλλά τίποτα δεν έγινε. Ήρθε κατόπιν η σειρά του Ηλία. Αφού είπε να πλημμυρίσουν τρεις φορές το θυσιαστήριο με

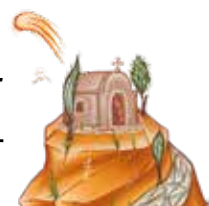

Η ανάληψη του Προφήτη Ηλία, τοιχογραφία, Ιερόν Ησυχαστήριον «Ο Όσιος Αρσένιος ο Καππαδόκης», Βατοπαίδι Ορμύλιας, Χαλκιδική

φθηκε στον ουρανό. Δηλαδή, όταν ήρθε η ώρα, φάνηκε ένα πύρινο άρμα με πύρινα άλογα και τον πήγε ζωντανό κοντά στον Θεό.

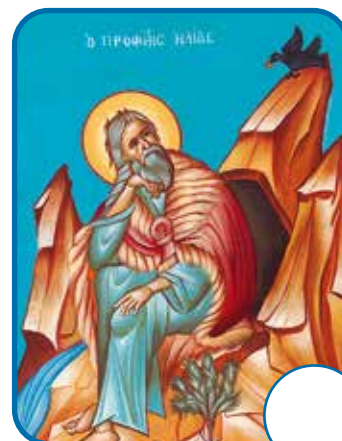
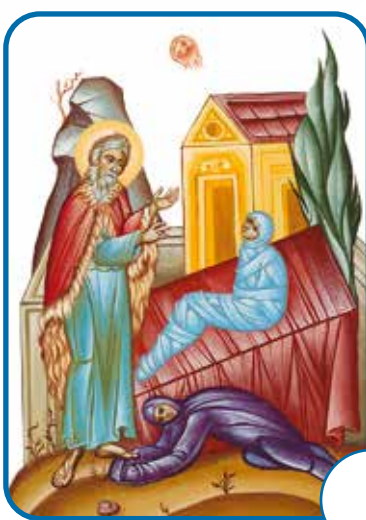
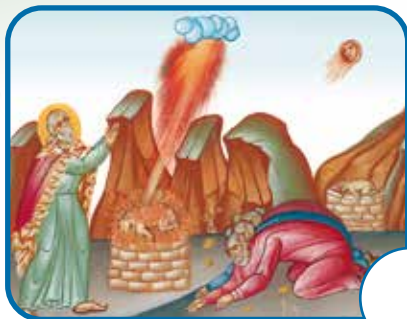
Η Εκκλησία μας τον εορτάζει στις 20 Ιουλίου.

Γιατί οι εκκλησίες του Προφήτη Ηλία βρίσκονται σε ψηλό σημείο;
Ένας λόγος ίσως να είναι ότι ο Ηλίας θαυματουργικά αναλήφθηκε ζωντανός στον ουρανό.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Βάζω στη σειρά τις εικόνες από τη ζωή του Προφήτη Ηλία. Μπορείς να τη διηγηθείς με λίγα λόγια;

Οι μικρές εικόνες, από το βιβλίο «Ο Προφήτης Ηλίας», εκδόσεις ΑΘΩΣ/ΠΑΙΔΙΚΑ

2. Τι έκαναν οι ήρωες της ιστορίας; Αντιστοιχίζω **εδώ**:

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Προφήτες (οι): άνθρωποι που μιλούσαν με τον Θεό και ο Θεός τούς έστελνε να μιλήσουν εκ μέρους Του στον λαό. Ταυτόχρονα, με τον φωτισμό Του έβλεπαν από πριν τι θα γινόταν στο μέλλον.

- Ποιος τους έστελνε;

- Τους έστελνε ο Θεός, για να μιλήσουν εκ μέρους Του στους ανθρώπους.

- Σε ποιους μιλούσαν;

- Στον λαό και στους βασιλιάδες.

- Τι έλεγαν;

- Θύμιζαν στους ανθρώπους την αγάπη του Θεού. Μιλούσαν για τον Χριστό, που θα γεννηθεί και θα τους σώσει από το κακό και την αμαρτία. Τέλος, επειδή οι άνθρωποι είχαν ξεχάσει τον αληθινό Θεό, τους προειδοποιούσαν για τις δυσκολίες που θα έρθουν αν δεν μετανοήσουν.

- Πώς έζησαν;

- Με δυσκολίες, γιατί πολλοί βασιλιάδες τούς κυνηγούσαν και κάποιους μάλιστα τους σκότωσαν.

3. Αφοσίωση

Τι σημαίνει αφοσίωση; Σε ποιον είναι αφοσιωμένοι οι Άγιοι και οι Προφήτες;

Σκεφτόμαστε σε ομάδες. Γράφουμε 2 ιδέες: τι κάνουν οι άνθρωποι που είναι αφοσιωμένοι στον Θεό; Ανακοινώνουμε στην Τάξη και συζητάμε τις ιδέες μας.

4. Παιχνίδι με ήχους

Πιστεύεις ότι σε βοηθούν οι ήχοι να θυμάσαι πιο εύκολα τις ιστορίες;

Άκου τους ήχους και θυμήσου τις βιβλικές διηγήσεις που άκουσες για τον Προφήτη Ηλία.

**Ο Προφήτης Ησαΐας
μιλά για τον Χριστό**

Όλοι οι Προφύτες, άλλος περισσότερο κι άλλος λιγότερο, μίλησαν ή έδειξαν με τη ζωή τους τον Χριστό, που θα ερχόταν. Αυτός, όμως, που μίλησε περισσότερο από όλους ήταν ο Προφήτης Ησαΐας.

Ο Θεός καλεί τον Ησαΐα

Ο Ησαΐας γεννήθηκε στα Ιεροσόλυμα, όταν οι Ισραηλίτες είχαν ξεχάσει τον Θεό. Πολλοί είχαν γίνει ειδωλολάτρες και η κακία είχε φτάσει στο χειρότερο σημείο. Μια μέρα, που βρισκόταν στον Ναό του Σολομώντα, είδε ένα φοβερό όραμα: τον Θεό καθισμένο σε ψηλό θρόνο και γύρω Του αγγέλους να ψάλλουν: «Άγιος, άγιος, άγιος Κύριος Σαβαώθ, πλήρης πάσα η γη της δόξης Αυτού», που σημαίνει: «Άγιος, Άγιος, Άγιος είναι ο Κύριος ο Παντοκράτορας, είναι γεμάτη όλη η γη από τη δόξα Του». Τότε ένας Άγγελος του έδωσε εντολή να κηρύξει μετάνοια στον λαό και στους άρχοντες.

Το έργο του Προφήτη Ησαΐα

Ο Προφήτης Ησαΐας μίλησε με αυστηρότητα και θάρρος. Έλεγε τους Ισραηλίτες για την ασέβεια και την παρακοή τους στο θέλημα του Θεού. Προφήτεψε όλες τις συμφορές που θα τους έβρισκαν λόγω των αμαρτιών τους. Επίσης, προφήτεψε με λεπτομέρειες τον ερχομό του Χριστού, λες και έβλεπε σε ταινία όλη τη ζωή Του. Προέιπε τη Γέννηση, τα θαύματα, τα πάθη, τη Σταύρωση, την Ανάστασή Του, καθώς και ότι η Βασιλεία Του θα είναι αιώνια.

Ο βασιλιάς Μανασσής, όμως, δυσареστήθηκε που ο Προφήτης τον έλεγε για την ασέβειά του και έδωσε διαταγή να τον θανατώσουν με φοβερά βασανιστήρια.

Η Εκκλησία μας τον τιμά και τον γιορτάζει στις 9 Μαΐου.

Ο Προφήτης Ησαΐας, τοιχογραφία από το Καθολικό της Ιεράς Μονής Αγίου Διονυσίου, Άγιον Όρος

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Αντιστοιχίζω την προφητεία με την ερμηνεία της:

A. «Τότε, θα ανοιχθούν τα μάτια των τυφλών και τα αυτιά των κωφών θα ακούσουν. Τότε, ο κουτσός θα πηδάει σαν το ελάφι και η γλώσσα των βουβών θα ψάλλει» (Ησ. 35, 5-6).

B. «Έδωσα τη ράχη μου σε μαστιγώσεις, τα σαγόνια μου σε ραπίσματα και δεν έκρυψα το πρόσωπό μου όταν με έφτυναν» (Ησ. 50, 6).

Γ. «Και αυτός, παρ' όλες τις κακώσεις που υπέστη, δεν άνοιξε τα στόμα του· σαν άφωνο πρόβατο οδηγήθηκε στη σφαγή» (Ησ. 53, 7).

Δ. «Φωτίζου, φωτίζου, Ιερουσαλήμ, διότι έχει έλθει το φως Του σε σένα και η δόξα του Κυρίου έχει ανατείλει επάνω σου» (Ησ. 60, 1).

Ε. «Δείτε, η Παρθένος θα συλλάβει και θα γεννήσει γιο, που θα ονομαστεί Εμμανουήλ (= ο Θεός είναι μαζί μας)» (Ησ. 7, 14).

ΣΤ. «Αυτός δεν διέπραξε καμιά παρανομία, ούτε βρέθηκε δόλος στο στόμα του». (Ησ. 53, 9)

Ησαΐα, χόρευε!
Οι προφητείες σου
εκπληρώθηκαν!

- 1. Θα γεννηθεί από Παρθένο.
- 2. Ο Μεσσίας θα κάνει μεγάλα θαύματα!
- 3. Θα είναι αναμάρτητος.
- 4. Θα υποφέρει πολύ.
- 5. Θα σταυρωθεί χωρίς διαμαρτυρία.
- 6. Ο Χριστός θα αναστηθεί.

2. Συμπληρώνω την ταυτότητα του Προφήτη Ησαΐα:

Όνομα: _____

Πού γεννήθηκε: _____

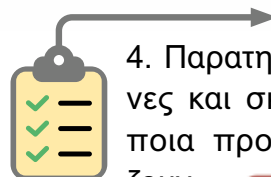
Ιδιότητα: _____

Τι προφήτεψε: _____

Πώς πέθανε: _____

Πότε γιορτάζει: _____

3. «Άγιος, Άγιος Κύριος Σαβαώθ», έψελναν οι άγγελοι. Ξέρουμε κάποια προσευχή που έχει τρεις φορές τη λέξη Άγιος; Την ακούμε, τη λέμε όλοι μαζί και μετά τη γράφουμε στο τετράδιό μας.

4. Παρατηρούμε τις εικόνες και σκεφτόμαστε με ποια προφητεία ταιριάζουν.

Εδώ:

Ο Προφήτης Δανιήλ και τα λιοντάρια

Η ζωή είναι δύσκολη. Άλλοι έχουν αρρώστιες, άλλοι προβλήματα διάφορα.

Είναι και όμορφη! Αν έχεις τον Θεό δίπλα σου, μη φοβάσαι.

Εσείς, παιδιά, έχετε αντιμετωπίσει ποτέ κάποια δυσκολία;

Ας δούμε με ποιον τρόπο κάποιος άνθρωπος του Θεού, ο Δανιήλ, κατάφερε να αντιμετωπίσει μία μεγάλη δυσκολία και να σωθεί από βέβαιο θάνατο.

Ο Δανιήλ

Ο Δανιήλ ήταν ανάμεσα στους Ισραηλίτες που οδηγήθηκαν αιχμάλωτοι στη Βαβυλώνα. Ήταν πολύ έξυπνος, μορφωμένος και ικανός. Είχε πολλή αγάπη και πίστη στον Θεό και προσευχόταν καθημερινά. Γι' αυτό ο Θεός τού έδωσε το χάρισμα της προφητείας. Προφήτεψε με ακρίβεια πότε θα γεννηθεί ο Χριστός.

Τότε βασιλιάς της Βαβυλώνας ήταν ο Δαρείος. Επειδή εκτιμούσε πολύ τον Δανιήλ, τον διόρισε γενικό αρχηγό του βασιλείου του. Ο Δανιήλ ξεχώριζε από όλους τους άρχοντες, γιατί το Άγιο Πνεύμα ήταν πάνω του. Γι' αυτό, οι άλλοι άρχοντες ζήλεψαν και θέλησαν να του κάνουν κακό. Προσπάθησαν να βρουν κάτι να τον κατηγορήσουν στον βασιλιά, αλλά δεν τα κατάφεραν, γιατί ο Δανιήλ ήταν τίμιος και σωστός.

Ο Δανιήλ στα λιοντάρια

Οι άρχοντες τότε, ξέροντας ότι Δανιήλ προσευχόταν στον Θεό, σκέφτηκαν κάτι πονηρό: Πρότειναν στον Δαρείο να βγάλει μια διαταγή που να ορίζει ότι για τριάντα μέρες όποιος ζητούσε κάτι από τον Θεό ή άλλον εκτός από τον ίδιο, θα ριχνόταν στον λάκκο με τα λιοντάρια. Ο βασιλιάς ξεγελάστηκε και συμφώνησε.

Ο Δανιήλ, παρ' όλο που το πληροφορήθηκε, δεν σταμάτησε να προσεύχεται. Έτσι, κάποιοι που τον παρακολουθούσαν, είπαν στον βασιλιά ότι παρέβαινε τον νόμο. Τότε ο βασιλιάς κατάλαβε ότι τον είχαν παρασύρει να βγάλει αυτή τη διαταγή για να κάνουν κακό στον Δανιήλ. Κι επειδή τον αγαπούσε, προσπάθησε να τον σώσει. Ωστόσο, δεν τα κατάφερε, γιατί και ο βασιλιάς έπρεπε να τηρεί τους νόμους του. Έτσι, ο Δανιήλ ρίχτηκε στον λάκκο με τα λιοντάρια. Ο Δαρείος, την ώρα εκείνη, του είπε συγκλονισμένος:

Ο Προφήτης Δανιήλ στον λάκκο των λεόντων, τοιχογραφία, Ιερών Ησυχαστήριον «Ο Όσιος Αρσένιος ο Καππαδόκης», Βατοπαίδι Ορμύλιας, Χαλκιδική

– Ο Θεός σου, που Τον λατρεύεις συνεχώς, ας σε σώσει.

Η σωτηρία του Δανιήλ

Ο βασιλιάς έμεινε ξάγρυπνος όλη τη νύχτα, νηστικός και μετανιωμένος χι' αυτό που έγινε. Νωρίς την επομένη έτρεξε στον λάκκο και φώναξε:

– Δανιήλ, δούλε του αληθινού Θεού, ο Θεός σου, που Τον λατρεύεις συνεχώς, μπόρεσε να σε σώσει από τα λιοντάρια;

– Να ζεις αιώνια, βασιλιά μου. Ο Θεός έστειλε τον άγγελό Του κι έφραξε τα στόματα των λιονταριών. Δεν μ' έβλαψαν, γιατί δεν έφταιξα ούτε απέναντι στον Θεό ούτε σε εσένα, απάντησε ο Δανιήλ από τον λάκκο.

Ο βασιλιάς χάρηκε πολύ και διέταξε να τον ανεβάσουν από τον λάκκο και να ρίξουν μέσα όσους τον είχαν κατηγορήσει.

Η Εκκλησία μας τιμά τον Προφήτη Δανιήλ στις 17 Δεκεμβρίου.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Ένωσε τις τελείες, για να δεις ποιος έκλεισε τα στόματα των λιονταριών.

Όπως χωρίς την αναπνοή δεν μπορείς να ζήσεις, έτσι κι οι άνθρωποι του Θεού δεν μπορούν να ζήσουν χωρίς την προσευχή.

Πόσο πολύ λαχταρούσε ο Δανιήλ να μιλάει με τον Θεό!

2. Το σταυρόλεξο του Προφήτη Δανιήλ:

3. Βάλε στη σειρά τις λέξεις και βρες την ευχή που έδωσε ο Δαρείος:

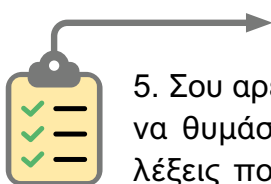
σου σώσει. Τον Ο Θεός συνεχώς, ας σε λατρεύεις που

4. Σε ποιες περιπτώσεις ταιριάζουν οι παρακάτω ευχές;

Χρόνια Πολλά! ----- Να ζήσετε αγαπημένοι! -----

Η Παναγία μαζί σου! ----- Καλό Παράδεισο! -----

Καλή φώτιση! -----

5. Σου αρέσει να κρατάς σημειώσεις για να θυμάσαι μια ιστορία; Κυκλώνω τις λέξεις που υπάρχουν στο μάθημα και διηγούμαι σύντομα την ιστορία.

Δαβίδ, Δανιήλ, Εσθήρ, Ναθαναήλ

Αλεξάνδρεια, Ιερουσαλήμ, Βαβυλώνα, Σιδώνα

Δαρείος, Φαραώ, Αχαάβ, Ξέρξης

χοροί, τραγούδια, εμπόριο, προσευχή

λύκοι, αρκούδες, λιοντάρια, τίγρεις

6. Εκτυπώνω το αρχείο με την ονομασία «Οι Προφήτες» και φτιάχνω το βιβλιαράκι των Προφητών:

Παίζω κάνοντας επανάληψη σε αυτά που μάθαμε μέχρι τώρα:

«Ο Χριστός είναι η χαρά, το φως το αληθινό, η ευτυχία.

Ο Χριστός είναι η ελπίδα μας. Ο Χριστός είναι το παν.

Όλα στον Χριστό **υπάρχουν τα ωραία**».

(Από τη διδασκαλία του Αγίου Πορφυρίου)

Ο Χριστός ευλογεί τα παιδιά, τοιχογραφία Ιεράς Μονής Βηθλεέμ, Κορωπί

Σε αυτή την ενότητα, παιδιά, θα κάνουμε
ένα συναρπαστικό ταξίδι μαζί με τον Χριστό!

Θα ξεκινήσουμε από τότε που βρέθηκε
στην κοιλίτσα της μητέρας Του και θα φτά-
σουμε μέχρι τη Σταύρωση και την Ανάστασή
Του.

Δες τις οδηγίες, για να φτιάξεις το
διαδραστικό βιβλίο της Καινής Δια-
θήκης. Θα βρεις τις κατασκευές
σε όλα τα κεφάλαια.

Ο Ευαγγελισμός της Θεοτόκου

Ευαγγελισμός σημαίνει καλή είδηση από το ευ (=καλός) + αγγελία (=είδηση). Η Παναγία μας πήρε, λοιπόν, μια καλή είδηση.

Ποια πιστεύετε ότι είναι αυτή η είδηση, παιδιά;
Σήμερα θα μάθουμε γι' αυτήν την αγγελία.

Η υπόσχεση εκπληρώνεται

Είδαμε ότι ο Θεός είχε δώσει υπόσχεση στους Πρωτόπλαστους ότι κάποια στιγμή μια απόγονος της Εύας θα γεννήσει έναν άνθρωπο ο οποίος θα νικήσει τον διάβολο και τον θάνατο και θα μπορούν οι άνθρωποι να ξαναβρούν τον χαμένο Παράδεισο. Αυτή την υπόσχεση τη θύμιζαν συνεχώς οι Προφύτες, όπως ο Προφύτης Ησαΐας, και μιλούσαν για τον σωτήρα –τον **Μεσσία**, όπως τον ονόμαζαν–, που θα τους έσωζε από την αδικία και τη δυστυχία.

Και ήρθε η ώρα να εκπληρωθεί η υπόσχεση, να γεννηθεί ο Μεσσίας που όλοι περίμεναν. Ήταν ο ίδιος ο Θεός, που γεννήθηκε από γυναίκα και έγινε άνθρωπος. Ποια, όμως, ήταν η γυναίκα που μπόρεσε να γεννήσει τον Θεό;

Η Μαρία, μια γυναίκα ξεχωριστή

Αυτή η Παρθένος ήταν η Μαρία, η πιο πιστή, η πιο ταπεινή, η πιο αγνή κοπέλα ολόκληρου του κόσμου! Ήταν παιδί του Ιωακείμ και της Άννας. Γεννήθηκε μετά από θερμή προσευχή των γονέων Της, οι οποίοι όταν το χαριτωμένο κοριτσάκι τους έγινε τριών χρόνων το έφεραν στον Ναό. Εκεί, μέσα στην προσευχή και τη λατρεία του Θεού, καλλιεργήθηκε και ετοιμάστηκε να γίνει μητέρα του Θεού.

Όταν οι γονείς Της πέθαναν, οι ιερείς Την αρραβώνιασαν με έναν τίμιο ξυλουργό, τον Ιωσήφ, για να Την προστατεύει. Ο Ιωσήφ ζούσε στη Ναζαρέτ και πήρε μαζί του και τη Μαρία.

Ο Ευαγγελισμός

Μια ανοιξιάτικη μέρα, ενώ η Μαρία ύφαινε στο σπίτι, εμφανίστηκε ξαφνικά μπροστά Της ο Αρχάγγελος Γαβριήλ.

Ο Ευαγγελισμός της Θεοτόκου, τοιχογραφία από το Καθολικό της Ιεράς Μονής Αγίου Διονυσίου, Αγιον Όρος

– Χαίρε Κεχαριτωμένη, Της είπε, ο Κύριος είναι μαζί σου. Είσαι η πιο ευλογημένη από όλες τις γυναίκες.

Η Μαρία ταραχτήκε και προσπαθούσε να καταλάβει γιατί ο άγγελος Τη χαιρετούσε έτσι.

– Μη φοβάσαι, Μαρία, Της είπε. Θα γεννήσεις υιό. Θα Τον ονομάσεις Ιησού και αυτός θα είναι ο Σωτήρας του κόσμου.

– Και πώς θα γίνει αυτό, αφού δεν είμαι παντρεμένη; ρώτησε η Μαρία.

– Το Άγιο Πνεύμα θα έρθει πάνω Σου και η Δύναμη του Θεού θα Σε σκεπάσει. Το άγιο παιδί που θα γεννηθεί θα είναι ο Υιός του Θεού. Για τον Θεό τίποτα δεν είναι αδύνατο.

– Είμαι μια δούλη του Κυρίου, ας γίνει όπως είπες, απάντησε ταπεινά η Μαρία.

Και έτσι, εκπληρώθηκε το θέλημα του Θεού και ο Χριστός μας έγινε άνθρωπος μέσα στην κοιλιά της Μαρίας.

Τον Ευαγγελισμό της Θεοτόκου η Εκκλησία μας τον εορτάζει στις 25 Μαρτίου.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Ο Αρχάγγελος Γαβριήλ, Παναγία του Άρακα, Λαγουδερά, Κύπρος (από το Αρχείο της Ιεράς Μητροπόλεως Μόρφου)

1. Τα λόγια του Αρχαγγέλου Γαβριήλ στην Παναγία τα ψάλλουμε καθημερινά στην Εκκλησία. Άκου προσεκτικά τον ύμνο και συμπλήρωσε στα κενά τις λέξεις:

Κεχαριτωμένη, Μαρία, ευλογημένη, Χαίρε, Σωτήρα, ώστε να ολοκληρωθεί ο ύμνος.

Θεοτόκε Παρθένε,

-----,

ο Κύριος μετά σου, -----,

συ εν γυναιξί, και ευλογημένος

ο καρπός της κοιλίας σου,

ότι ----- έτεκες

των ψυχών ημών.

2. Παρατήρησε τις εικόνες και συμπλήρωσε τα πρόσωπα: Άγ. Ιωακείμ, Αγ. Άννα, Μαρία (όταν ήταν μωρό), Αρχάγγελος Γαβριήλ, Παναγία (όταν ενηλικιώθηκε)

Τοιχογραφίες από το Καθολικό της Ιεράς Μονής Αγίου Διονυσίου, Άγιον Όρος

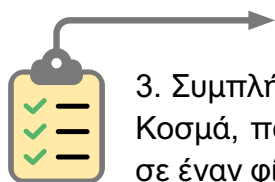
1 _____

2 _____

3 _____

4 _____

5 _____

3. Συμπλήρωσε τις σωστές λέξεις στο κείμενο του Αγίου Κοσμά, που αναφέρεται στον Ευαγγελισμό. Τι θα έλεγα σε έναν φίλο ή μια φίλη μου αν με ρωτούσε για τον Ευαγγελισμό, με δυο κουβέντες;

ΜΑΘΑΙΝΩ

Η Μαρία ονομάστηκε **Θεοτόκος**, επειδή γέννησε τον Θεό. Ονομάστηκε και **Παναγία**, γιατί είναι αγιότερη από όλους τους αγίους.

Ο Χριστός είναι Θεάνθρωπος (= Θεός + άνθρωπος). Είναι ταυτόχρονα Υιός του Θεού και Υιός της Παναχίας, που είναι άνθρωπος. Ο Χριστός δεν είναι μισός Θεός + μισός άνθρωπος, όπως λέμε στη μυθολογία για τον Ηρακλή. Είναι τέλειος Θεός + τέλειος άνθρωπος.

Η Γέννηση του Χριστού

Χριστούγεννα! Η πιο γλυκιά και αγαπημένη γιορτή των παιδιών! Ας δούμε τι γιορτάζουμε αυτή την ημέρα.

Α. Η Γέννηση του Θεανθρώπου

Όταν πλησίαζαν οι μέρες να γεννήσει η Παναγία, ο αυτοκράτορας Αύγουστος θέλησε να μετρήσει τους ανθρώπους που ζούσαν στην αυτοκρατορία. Γι' αυτό, διέταξε να πάνε όλοι στον τόπο της καταγωγής τους, για να καταμετρηθούν εκεί.

Ο Ιωσήφ με την Παναγία πήγαν στη Βηθλεέμ. Επειδή, όμως, όλα τα πανδοχεία ήταν γεμάτα κόσμο και δεν υπήρχε πουθενά χώρος, η Παναγία μας έμεινε σε μια σπηλιά, που ήταν στάβλος για τα ζώα. Εκεί, τη νύχτα, γέννησε τον Χριστό, Τον τύλιξε με σπάργανα και Τον έβαλε να κοιμηθεί σε μια φάτνη.

Οι βοσκοί

Στην ίδια περιοχή κάποιοι βοσκοί φύλαγαν τα ζώα τους. Ένας άγγελος παρουσιάστηκε μπροστά τους και φως λαμπρό τους περικύκλωσε. Οι βοσκοί φοβήθηκαν πολύ. Ο άγγελος, όμως, τους είπε:

– Μη φοβάστε, σας φέρνω ευχάριστα νέα. Γεννήθηκε σήμερα για εσάς Σωτήρας! Τρέξτε να Τον προσκυνήσετε.

Και τότε, φάνηκε πλήθος αγγέλων, που δοξολογούσαν τον Θεό: «Δόξα εν υψίστοις Θεώ και επί γης ειρήνη, εν ανθρώποις ευδοκία», που σημαίνει «Δόξα στον Ύψιστο Θεό και ειρήνη στη γη, αγάπη και σωτηρία στους ανθρώπους».

Οι βοσκοί έτρεξαν γρήγορα, βρήκαν την Παναγία, τον Ιωσήφ και το μωρό στη φάτνη. Ύμνησαν και δόξασαν τον Θεό για όσα είδαν και άκουσαν.

Οι βοσκοί, τοιχογραφία από το Καθολικό της Ιεράς Μονής Αγίου Διονυσίου, Αγιον Όρος

Οι Τρεις Μάγοι

Πάνω από τη σπηλιά είχε φανεί ένα λαμπρό αστέρι. Αυτό το αστέρι το είδαν στην Ανατολή τρεις Μάγοι, που λάτρευαν για θεούς τα άστρα. Όμως, επειδή έψαχναν για τον αληθινό Θεό, είχαν διαβάσει τους Προφήτες που μιλούσαν για τον Χριστό που θα γεννηθεί. Έτσι, ήξεραν ότι το αστέρι έδειχνε το μέρος που γεννήθηκε. Έχοντας, λοιπόν, οδηγό το αστέρι, ξεκίνησαν τον δρόμο τους για να Τον βρουν και να Τον προσκυνήσουν. Πήραν μαζί τους δώρα: χρυσάφι, λιβάνι και σμύρνα.

Β. Οι περιπέτειες των Τριών Μάγων και ο Ηρώδης

Όταν οι Μάγοι έφτασαν στα Ιεροσόλυμα, δεν έβλεπαν πλέον το αστέρι και ρωτούσαν: «Πού είναι ο νεογέννητος βασιλιάς; Είδαμε το αστέρι Του και ήρθαμε να Τον προσκυνήσουμε». Εκείνο τον καιρό βασιλιάς στα Ιεροσόλυμα ήταν ο σκληρός Ηρώδης. Αυτός, μόλις το άκουσε αυτό, τaráχτηκε και φοβήθηκε ότι ο Χριστός θα του έπαιρνε τον θρόνο. Γι' αυτό, τους κάλεσε κρυφά και τους ρώτησε πότε ακριβώς είχαν πρωτοδεί το αστέρι. Έπειτα τους έστειλε στη Βηθλεέμ, για να ψάξουν να βρουν το Παιδί και μετά να πάνε να το πουν και στον ίδιο, για να πάει και αυτός να Το προσκυνήσει.

Οι Μάγοι άκουσαν τον βασιλιά και έφυγαν. Τότε φάνηκε ξανά το αστέρι και τους οδήγησε μέχρι το σημείο που βρισκόταν το Παιδί. Όταν έφτασαν, είδαν τον μικρό Χριστό με τη μητέρα Του, Τον προσκύνησαν και Του πρόσφεραν τα δώρα τους.

Όμως, ο Ηρώδης ήθελε να σκοτώσει το Παιδί. Γι' αυτό, οι Μάγοι πήραν στο όνειρό τους εντολή από τον Θεό να επιστρέψουν από άλλο δρόμο στην πατρίδα τους. Άγγελος φάνηκε και στον ύπνο του Ιωσήφ και του είπε να πάρει το Παιδί και τη μητέρα Του και να πάνε στην Αίγυπτο, για να μη βρει ο Ηρώδης το Παιδί.

Οι Μάγοι, τοιχογραφία από το Καθολικό της Ιεράς Μονής Αγίου Διονυσίου, Άγιον Όρος

Δες την ιστορία εδώ:

Η ιστορία
στη νοηματική:

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Τα Χριστούγεννα ψάλλουμε πολύ όμορφους ύμνους στην εκκλησία. Ακούμε κάποιους από αυτούς και συζητάμε: Τι νιώθουν οι χριστιανοί τα Χριστούγεννα; Εκφράζονται τα συναισθήματά τους στα τροπάρια; Ποιες λέξεις το δείχνουν;

Χριστός γεννάται· δοξάσατε.
Χριστός εξ ουρανών· απαντήσατε.
Χριστός επί γης· υψώθητε.
Άσατε τω Κυρίω πάσα η γη,
και εν ευφροσύνη, ανυμνήσατε λαοί·
ότι δεδόξασται.

Ο Χριστός γεννιέται, δοξάστε Τον.
Ο Χριστός κατεβαίνει από τούς ουρανούς,
προϋπαντήστε Τον!
Ο Χριστός φανερώνεται πάνω στη γη,
υψωθείτε πάνω από τα γήινα!
Δοξολογήστε τον Κύριο όλοι οι κάτοικοι
της γης και ανυμνήστε Τον με χαρά
όλοι οι λαοί, γιατί είναι δοξασμένος.

Άκου το τρο-
πάριο **εδώ:**

Η Γέννηση του Χριστού, Παναγία του Άρακα, Λαγουδερά, Κύπρος
(από το Αρχείο της Ιεράς Μητροπόλεως Μόρφου)

2. Μαθαίνω τα μυστικά της εικόνας της Γέννησης του Χριστού:

Συμπληρώνω τη φράση:

Στην εικόνα της Γέννησης με εντυπωσίασε _ _ _ _ _

_ _ _ _ _

3. Διαβάζουμε το παρακάτω τροπάριο, που μας λέει με λίγα λόγια τι γιορτάζουμε. Βάζουμε δίπλα σε κάθε πρόταση τον σωστό αριθμό, αντιστοιχίζοντας με την εικόνα. Για σκέψου, μήπως αυτό το τροπάριο είναι μια περίληψη της ιστορίας των Χριστουγέννων; Γιατί;

Η Παρθένος (Μαρία) σήμερα
γεννά τον Θεό (τον Υπερούσιο) ☐

Η Παρθένος σήμερα,
τον υπερύσιον τίκτει,

και η γη προσφέρει
τη σπηλιά στον Απρόσιτο (Θεό). ☐

και η γη το Σπήλαιον,
τω απροσίτω προσάγει.

Οι Άγγελοι ☐ μαζί
με τους Βοσκούς δοξολογούν. ☐

Άγγελοι μετά Ποιμένων δοξολογούσι.

και οι Μάγοι ☐ μαζί
με το αστέρι ταξιδεύουν. ☐

Μάγοι δε μετά αστέρος οδοιπορούσι.

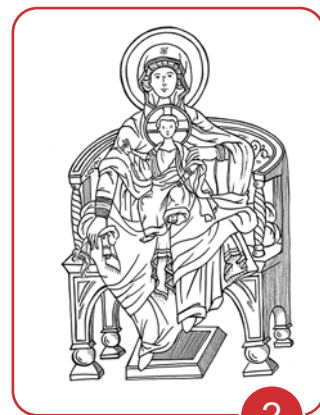
Επειδή για εμάς γεννήθηκε (ως)
Παιδί Νέο ☐ ο Θεός, που πριν
από τους αιώνες ήταν και είναι.

Δι' ημάς γαρ εγεννήθη, Παιδίον νέον,
ο προ αιώνων Θεός.

Το ακούμε εδώ:

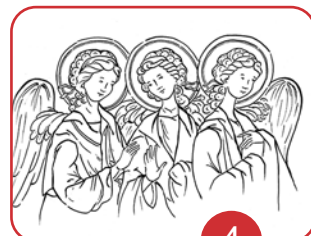
1

2

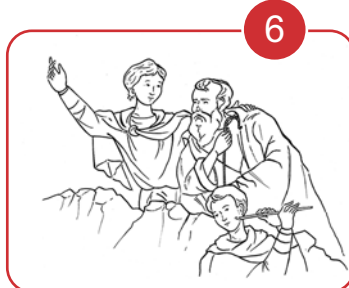
3

4

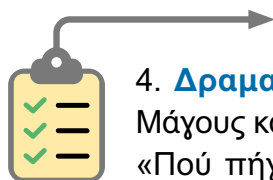
5

6

7

4. **Δραματοποίηση σε ομάδες.** Ένας μαθητής είναι ένας από τους τρεις Μάγους και επιστρέφει στην πατρίδα του. Οι υπόλοιποι στην ομάδα ρωτούν: «Πού πήγες; Τι έκανες; Ποιες χώρες πέρασες; Τι είδες; Τι δώρο έδωσες; Γιατί;».

Γιορτάζουμε τα Χριστούγεννα!

Τα Χριστούγεννα, δηλαδή τη Γέννηση του Χριστού μας, τα γιορτάζουμε στις 25 Δεκεμβρίου. Ας δούμε πώς γιορτάζουμε αυτή την όμορφη γιορτή σε διάφορα μέρη της πατρίδας μας.

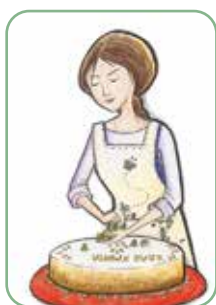
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Παρατηρήστε τις εικόνες από τις γιορτινές ημέρες και βάλτε τίτλους. Συζητήστε για τα έθιμα που συναντάμε σε ολόκληρη την Ελλάδα.

2. Αντιστοίχισε τα έθιμα με τις περιοχές της Ελλάδος όπου πραγματοποιούνται. **Εδώ:**

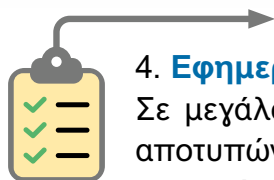
3. Συζητάμε με ποιον τρόπο τα γιορτάζουμε εμείς και συμπληρώνουμε. Συζητάμε μετά με την ομάδα μας. Ποια έθιμα έχουμε κοινά;

Πώς στολίζουμε; -----

Τι τρώμε; -----

Τι κάνουμε τα Χριστούγεννα; -----

Τι κάνουμε την Πρωτοχρονιά; -----

4. **Εφημερίδα τοίχου**

Σε μεγάλο χαρτόνι ή χαρτί μέτρου αποτυπώνουμε σε μορφή και ύφος εφημερίδας το γεγονός της Γέννησης του Χριστού και τα έθιμα των Χριστουγέννων. Πλαισιώνουμε με τίτλους και εικόνες ή ζωγραφιές (εικόνες της Γεννήσεως, κάλαντα).

5. Εκτυπώνω το αρχείο με την ονομασία «Φάτνη», βλέπω το βίντεο και φτιάχνω μια φάτνη:

Ο Χριστός βαπτίζεται από τον Ιωάννη τον Πρόδρομο

Θεοφάνεια! Μια μεγάλη γιορτή, λίγες μέρες μετά τα Χριστούγεννα. Γνωρίζετε, παιδιά, τι γιορτάζουμε αυτή την ημέρα; Στο σημερινό μάθημα θα δούμε τα γεγονότα που σχετίζονται με αυτή τη γιορτή.

Ο Άγιος Ιωάννης ο Πρόδρομος

Ο Άγιος Ιωάννης ο Πρόδρομος ζούσε στην έρημο της Ιουδαίας. Εκεί προετοιμάστηκε με προσευχή και άσκηση, ώστε να γίνει ο πρώτος κήρυκας του Χριστού. Φορούσε ένα ρούχο φτιαγμένο από τρίχες καμήλας και δερμάτινη ζώνη στη μέση του. Έτρωγε μέλι και άγρια χόρτα. Αρχότερα, πήγε στις όχθες του ποταμού Ιορδάνη κι άρχισε να κηρύττει στους ανθρώπους:

– Μετανοείτε, γιατί πλησιάζει η Βασιλεία του Θεού.

Πήγαιναν πολλοί να τον ακούσουν και τους συμβούλευε να αφήσουν τα άδικα έργα τους. Όσοι μετάνιωσαν εξομολογούνταν τις αμαρτίες τους και μετά τους βάπτιζε στο ποτάμι.

Ο Άγιος Ιωάννης ο Πρόδρομος, μικρογραφία από χειρόγραφο της Ιεράς Μεγίστης Μονής Βατοπαιδίου, Άγιον Όρος

Η Βάπτιση του Χριστού

Η βάπτιση του Χριστού, Μικρογραφία, χειρόγραφο Ιεράς Μονής Διονυσίου, Άγιον Όρος

Όταν ο Ιησούς έγινε 30 χρόνων, πήγε στον Ιορδάνη ποταμό και ζήτησε από τον Ιωάννη να Τον βαπτίσει.

Ο Ιωάννης, που το Άγιο Πνεύμα τον φώτισε και κατάλαβε ότι αυτός είναι ο Χριστός, ξαφνιάστηκε. Γιατί ο Ιωάννης βάπτιζε τους αμαρτωλούς ενώ ο Χριστός ήταν αναμάρτητος. Γι' αυτό, δεν ήθελε να Τον βαπτίσει.

– Εγώ έχω ανάγκη να βαπτιστώ από Εσένα κι Εσύ έρχεσαι σ' εμένα; τον ρώτησε.

– Ας τ' αφήσουμε τώρα αυτά, γιατί πρέπει να εκπληρώσουμε και οι δυο μας ό,τι προβλέπει το σχέδιο του Θεού, απάντησε ο Χριστός.

Έτσι, ο Ιωάννης Τον άφησε να βαπτιστεί. Και αφού βαπτίστηκε, αμέσως βγήκε από το νερό.

Τότε άνοιξε ο ουρανός και κατέβηκε το Άγιο Πνεύμα σαν λευκό περιστέρι και στάθηκε πάνω στο κεφάλι του Ιησού. Και από ψηλά ακούστηκε η φωνή του Πατέρα:

– Αυτός είναι ο Υιός μου ο αγαπητός, Αυτός είναι ο εκλεκτός μου.

Αυτή τη φανέρωση του Θεού τη λέμε **Θεοφάνεια**. Τότε φανερώθηκε όλη η Αγία Τριάδα: ο **Πατέρας** (που ακούστηκε η φωνή Του), ο **Υιός** (που βαπτιζόταν) και το **Άγιο Πνεύμα** (που εμφανίστηκε σαν περιστέρι).

Ο Άγιος Ιωάννης ονομάζεται **Βαπτιστής**, γιατί βάφτιζε τους ανθρώπους και τον ίδιο τον Χριστό. Επίσης, ονομάζεται και **Πρόδρομος**, γιατί προετοίμασε τον δρόμο, ώστε οι άνθρωποι να δεχτούν τον Χριστό ως Μεσσία.

Τα Θεοφάνεια τα γιορτάζουμε στις 6 Ιανουαρίου και τον Άγιο Ιωάννη τον Πρόδρομο στις 7 Ιανουαρίου.

Τα μυστικά της εικόνας της Βάπτισης του Χριστού θα τα ανακαλύψεις **εδώ**:

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

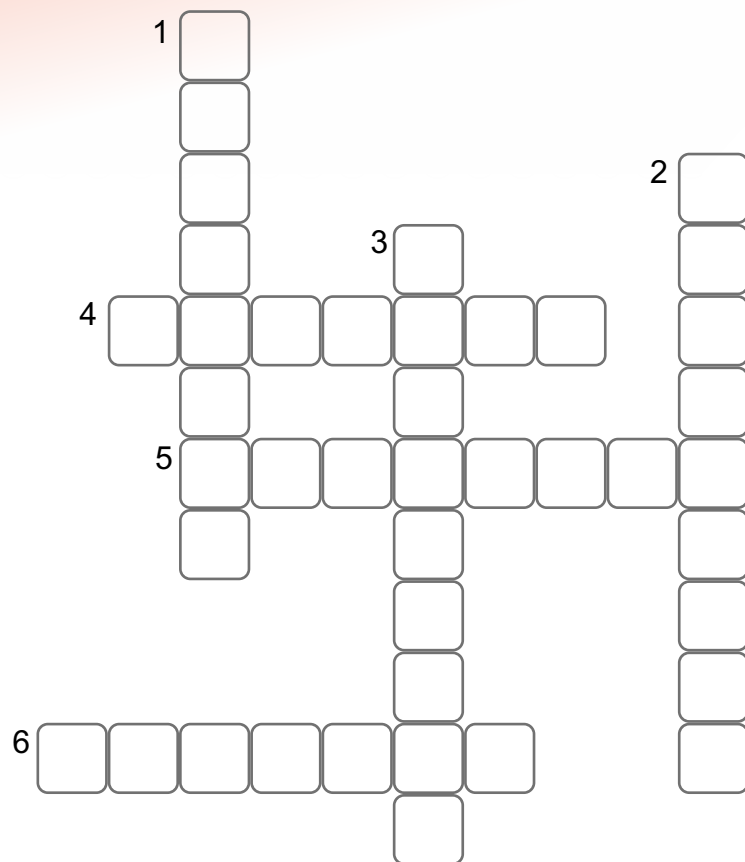
Θεοφάνεια (η): η φανέρωση του Θεού.

Θεοφάνεια ή Θεοφάνια (τα): η γιορτή της Βάπτισης του Χριστού στον Ιορδάνη.

Εξομολογούμαι: λέω τις αμαρτίες μου.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Το σταυρόλεξο της Βάπτισης

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ

4. Φανερώθηκε λέγοντας «Αυτός είναι ο Υιός μου».
5. Ο ποταμός, στον οποίο βαπτίστηκε ο Χριστός.
6. Ο Υιός του Θεού, που βαπτίστηκε.

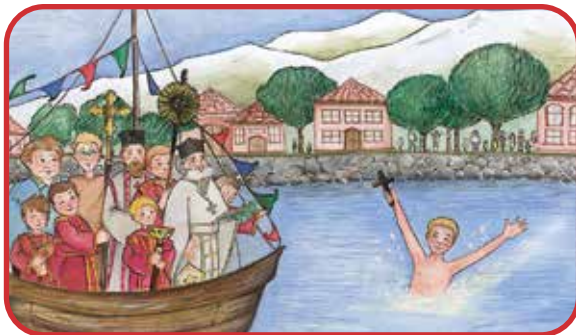
ΚΑΘΕΤΑ

1. Και έτσι ονομάζεται η Βάπτιση του Χριστού.
2. Το Άγιο Πνεύμα κατέβηκε με αυτή τη μορφή.
3. Έτσι ονομάζεται ο Άγιος Ιωάννης.

2. Συζητάμε για τα έθιμα των Θεοφανείων. Βάλε τίτλους.

Από το βιβλίο
«Γιορτάζω-Τρα-
γουδώ, Παί-
ζω-Δημιουργώ
(2)», εκδόσεις
ΑΘΩΣ/ΠΑΙΔΙΚΑ

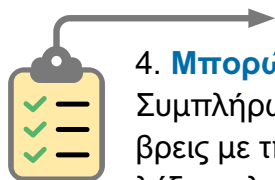

3. Σε κάθε γιορτή ψάλλουμε ένα τροπάριο, που με λίγα λόγια μάς λέει το νόημα της γιορτής και λέγεται «απολυτίκιο». Άκου το απολυτίκιο των Θεοφανείων **εδώ**:

Το απολυτίκιο των Θεοφανείων

Εν **Ιορδάνη** βαπτιζομένου σου Κύριε, η της Τριάδος εφανερώθη προσκύνησις·
του γαρ Γεννήτορος η **φωνή** προσεμαρτύρει σοι, αγαπητόν σε **Υιόν** ονομάζουσα,
και το **Πνεύμα** εν είδει **περιστεράς**, εβεβαίου του λόγου το ασφαλές.
Ο επιφανείς **Χριστέ ο Θεός**, και τον **κόσμον** φωτίσας δόξα σοι.

4. Μπορώ να καταλάβω τα αρχαία Ελληνικά!

Συμπλήρωσε τις λέξεις που λείπουν και θα καταλάβεις το τροπάριο. Θα τις βρεις με τη σειρά υπογραμμισμένες στο απολυτίκιο της Γιορτής. Με αυτές τις λέξεις-κλειδιά μπορείς να αφηγηθείς σύντομα την ιστορία.

Στη Βάπτισή σου, που έγινε στον _ _ _ _ _ ποταμό, Κύριε, αποκαλύφθηκε η Αγία Τριάδα, που Την προσκυνούμε.

Η _ _ _ _ _ του Θεού Πατέρα μαρτυρούσε για Εσένα, ονομάζοντάς Σε _ _ _ _ _ . Και το Άγιο _ _ _ _ _ , με τη μορφή _ _ _ _ _ επιβεβαίωσε την αλήθεια του λόγου τού Πατέρα. Εσύ _ _ _ _ _ , που εμφανίστηκες και φώτισες τον _ _ _ _ _ , να είσαι δοξασμένος.

5. Εκτυπώνω το αρχείο με την ονομασία «Η Γέννηση και η Βάπτιση του Χριστού» και φτιάχνω ένα βιβλιαράκι με τις γιορτές που μάθαμε (Ευαγγελισμός, Γέννηση και Βάπτιση του Χριστού). Ζωγραφίζω και σημειώνω το μήνυμα που πήρα από τις γιορτές.

Οι δώδεκα μαθητές του Χριστού

Το ξέρεις ότι υπάρχουν μαθητές
όχι μόνο στο σχολείο,
αλλά και μαθητές Χριστού;

Και κάνανε
μαθήματα
σαν κι εμάς;

Ο Χριστός μετά τη Βάπτιση κάλεσε δώδεκα ανθρώπους για μαθητές Του, οι οποίοι δεν έκαναν μαθήματα όπως εμείς, αλλά ήταν πάντα κοντά Του και ήταν μάρτυρες για όλα όσα είδαν και άκουσαν από Αυτόν. Σήμερα θα δούμε ποιοι ήταν και πώς τους επέλεξε.

Οι πρώτοι μαθητές

Ο Απ. Ανδρέας,
λεπτομέρεια τοι-
χογραφίας από
το Καθολικό της
Ιεράς Μονής
Αγίου Διονυσίου,
Άγιον Όρος

Πρώτος μαθητής του Χριστού ήταν ο Ανδρέας, που γι' αυτό ονομάστηκε Πρωτόκλητος.

Μια μέρα, καθώς ο Χριστός προχωρούσε στην όχθη της θάλασσας της Γαλιλαίας, είδε δύο ψαράδες, τον Σίμωνα Πέτρο και τον αδελφό του τον Ανδρέα, να ρίχνουν τα δίχτυα τους στα νερά.

– Ελάτε μαζί μου, τους είπε, και θα σας κάνω ψαράδες των ανθρώπων.

Τα δυο αδέρφια άφησαν αμέσως τα δίχτυα και Τον ακολούθησαν.

Λίγο πιο κάτω ο Χριστός είδε τον Ιάκωβο και τον Ιωάννη, τα παιδιά του Ζεβεδαίου, να τακτοποιούν τα δίχτυα τους στο δικό τους ψαροκάικο. Τους κάλεσε κι αυτοί άφησαν αμέσως τον πατέρα τους

και το καΐκι και Τον ακολούθησαν.

Ο Απ. Πέτρος,
λεπτομέρεια τοι-
χογραφίας από
το Καθολικό της
Ιεράς Μονής
Αγίου Διονυσίου,
Άγιον Όρος

Η θαυμαστή αλιεία, λεπτομέρεια τοιχο-
γραφίας από το Καθολικό της Ιεράς Μονής
Αγίου Διονυσίου, Άγιον Όρος

Ο Φίλιππος και ο Ναθαναήλ

Την άλλη ημέρα ο Ιησούς βρήκε τον Φίλιππο και του είπε: «Ακολούθησέ με».

Ο Φίλιππος αμέσως μετά βρήκε τον φίλο του Ναθαναήλ και του είπε: «Βρήκαμε αυτόν για τον οποίο έγραψαν οι προφήτες, τον Ιησού από τη Ναζαρέτ». Ο Ναθαναήλ όμως αμφέβαλλε, γι' αυτό ο Φίλιππος του λέει: «Έλα και θα δεις».

Ο Ιησούς, μόλις είδε τον Ναθαναήλ να έρχεται, είπε γι' αυτόν:

Ο Απ. Ναθαναήλ, λεπτομέρεια τοιχογραφίας από το Καθολικό της Ιεράς Μονής Αγίου Διονυσίου, Άγιον Όρος

- Να, ένας γνήσιος Ισραηλίτης, χωρίς καμιά πονηριά.
 - Από πού με γνωρίζεις; Του λέει ο Ναθαναήλ.
 - Πριν σε φωνάξει ο Φίλιππος, σε είδα που ήσουν κάτω από τη συκιά, του απάντησε ο Ιησούς.
 - Όταν το άκουσε αυτό ο Ναθαναήλ, γεμάτος θαυμασμό, επειδή δεν τον είχε δει κανένας εκεί, απάντησε:
 - Δάσκαλε, Συ είσαι ο Υιός του Θεού, ο Βασιλιάς του Ισραήλ, που περιμέναμε.
 - Πίστεψες, επειδή σου είπα ότι σε είδα κάτω από τη συκιά; Θα δεις ακόμη μεγαλύτερα απ' αυτά, του αποκρίθηκε ο Ιησούς.
- Ο Ναθαναήλ αργότερα ονομάστηκε Βαρθολομαίος.

Έτσι, σιγά-σιγά, έγιναν δώδεκα οι αγαπημένοι σύντροφοι του Χριστού μας, που Τον ακολουθούσαν, άκουγαν τη διδασκαλία Του και έβλεπαν τα θαύματά Του. Τον Χριστό Τον ακολουθούσαν και πολλές γυναίκες και ήταν αφοσιωμένες σε Αυτόν, όπως η Μαρία η Μαγδαληνή, η Σαλώμη, οι δύο αδελφές Μάρθα και Μαρία.

Οι δώδεκα μαθητές του Χριστού ονομάστηκαν **Απόστολοι** (η λέξη Απόστολος κρύβει μέσα της το ρήμα «στέλνω», από + στέλνω), γιατί ο Χριστός τούς έστειλε σε όλο τον κόσμο να κηρύξουν όσα είδαν και άκουσαν από Αυτόν.

Τα ονόματα των δώδεκα μαθητών

Ανδρέας και Πέτρος, παιδιά του Ιωνά,
Σίμων ο χαμπρός του γάμου της Κανά.

Ιωάννης και Ιάκωβος, τέκνα του Ζεβεδαίου,
και ο Θωμάς ο δίδυμος, πρότυπο Ιουδαίου!

Ιούδας ο Θαδδαίος, αλλιώτικα Λεββαίος,
Φίλιππος και Ναθαναήλ, αλλιώς Βαρθολομαίος.

Ματθαίος ο τελώνης, Ιάκωβος Αλφαίου,
Ιούδας Ισκαριώτης, προδότης Ναζωραίου.

Σου αρέσει να βάζεις
ρυθμό στα λόγια
για να τα θυμάσαι;
Άκου το ποίημα μελο-
ποιημένο και μάθε
εύκολα τα ονόματα
των μαθητών **εδώ**:

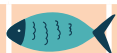
Πρωτόκλητος (ο): αυτός που κλήθηκε πρώτος.

Τελώνης (ο): αυτός που μάζευε τους φόρους, ο φοροεισπράκτορας. Ήταν ένα πολύ ντροπιαστικό και αμαρτωλό επάγγελμα, επειδή οι τελώνες συνήθως ήταν

άδικοι και έπαιρναν από τους ανθρώπους πολύ περισσότερα χρήματα από όσα έπρεπε και τα κρατούσαν για τον εαυτό τους. Γι' αυτό και ο κόσμος δεν τους αγαπούσε.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Βρίσκουμε στο Κρυπτόλεξο τα ονόματα των μαθητών του Χριστού:

Θ	Ι	Α	Σ	Ι	Μ	Ω	Ν	Π	Ο		Τ
Α	Α	Θ	Ο	Λ	Ο	Ι	Α	Γ	Ι	Ο	Ι
Δ	Κ	Π	Ω	Ρ	Ι	Α	Κ	Ω	Β	Ο	Σ
Δ	Ω	Ν	Ε	Μ	Α	Τ	Θ	Α	Ι	Ο	Σ
Α	Β	Α	Σ	Β	Α		Υ	Σ	Α	Τ	Ε
Ι	Ο	Θ	Τ	Ω	Ε	Σ	Λ	Π	Η	Μ	Ο
Ο	Σ	Α	Ν	Α	Ν	Δ	Ρ	Ε	Α	Σ	Ι
Σ		Ν	Ι	Θ	Ε	Ω	Ι	Τ	Ν	Α	Ο
Ι	Ω	Α	Ν	Ν	Η	Σ	Π	Ρ	Τ	Α	Υ
Ι	Σ	Η	Μ	Α	Τ	Ω		Ο	Α	Φ	Δ
Ε	Σ	Λ	Ι	Σ	Π	Α	Ρ	Σ	Α	Σ	Α
	Ε	Ι	Χ	Φ	Ι	Λ	Ι	Π	Π	Ο	Σ

2. **Και οι δώδεκα μαθητές** μαζί (εκτός από τον Ιούδα) γιορτάζουν στις 30 Ιουνίου. Στη γιορτή τους ψάλλουμε:

Απόστολοι Άγιοι, πρεσβεύσατε

τω ελεήμονι Θεώ ίνα πταισμάτων άφεσιν
παράσχη ταις ψυχαίς ημών.

(Δηλαδή: Άγιοι Απόστολοι,
μεσολαβήστε στον ελεήμονα
Θεό να χαρίσει στις ψυχές μας
συγχώρηση των σφαλμάτων
μας.)

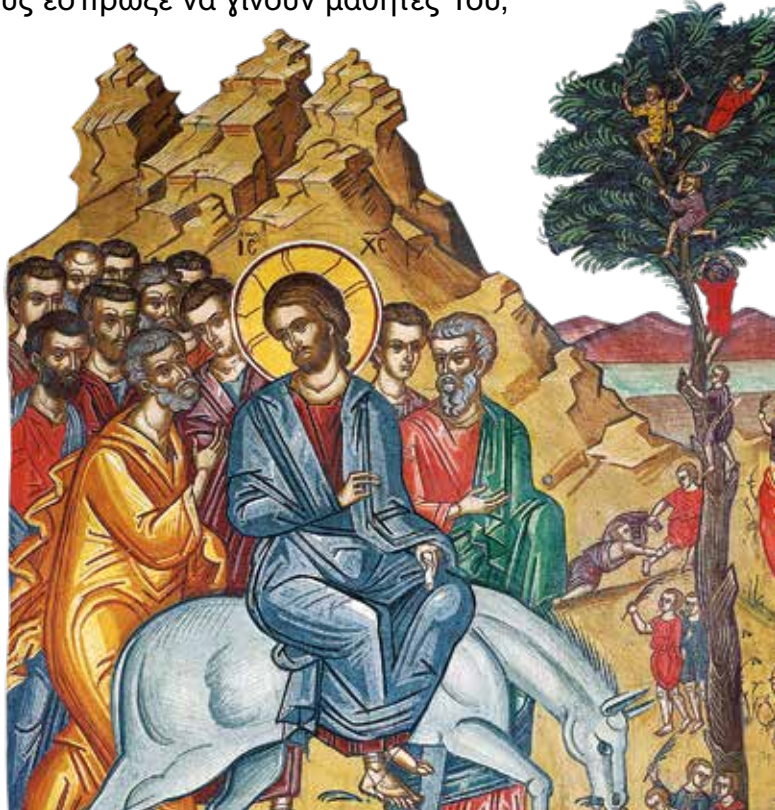
Άκουσέ το εδώ.

3. **Γίνε κι εσύ υμνογράφος**, άλλαξε τις τρεις πρώτες λέξεις του προηγούμενου τροπαρίου με το όνομα του αγίου που αγαπάς (π.χ. **Αγία Παρασκευή, πρέσβευε...**) και φτιάξε ένα μικρό τροπάριο.

4. Ποιος είναι ο Χριστός; Ποιοι οι μαθητές Του; Αναγνωρίζουμε κάποιους από τους μαθητές του Χριστού; Τι ήταν αυτό που τους έσπρωξε να γίνουν μαθητές Του;

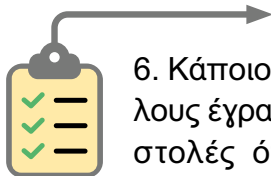
Η θεραπεία του τυφλού, λεπτομέρεια τοιχογραφίας από το Καθολικό της Ιεράς Μονής Αγίου Διονυσίου, Άγιον Όρος

Η Βαϊοφόρος, λεπτομέρεια τοιχογραφίας από το Καθολικό της Ιεράς Μονής Αγίου Διονυσίου, Άγιον Όρος

5. Χωριστείτε σε ομάδες. Αφού διαβάσετε τα κείμενα και ψάξετε και για άλλες πληροφορίες στο διαδίκτυο, ας συμπληρώσει κάθε ομάδα μια από τις ταυτότητες των Αποστόλων. Στη συνέχεια μοιραστείτε τις πληροφορίες με την υπόλοιπη Τάξη.

6. Κάποιοι από τους Αποστόλους έγραψαν γράμματα, Επιστολές όπως λέγονται, για να βοηθήσουν τους χριστιανούς. Ας κάνουμε το αντίστροφο. Ας γράψουμε εμείς μια επιστολή σε έναν μαθητή του Χριστού με τις σκέψεις μας ή και τις απορίες μας.

7. Εκτυπώνω το αρχείο με την ονομασία «Η βάρκα των Μαθητών» και γράφω ό,τι θέλω να θυμάμαι από το σημερινό μάθημα.

**Ο Χριστός θεραπεύει
τους ασθενείς: Ο παράλυτος της Καπερναούμ**

Ένας παράλυτος κατεβαίνει με τη βοήθεια των φίλων του από τη στέγη και βρίσκεται μπροστά στον Χριστό. Τι έκανε ο Χριστός μόλις τον αντίκρισε; Αυτή την ιστορία θα γνωρίσουμε σήμερα και θα ανακαλύψουμε την αγάπη του Χριστού για κάθε πονεμένο άνθρωπο.

Όταν ο Χριστός ζούσε ανάμεσά μας, από πολλή αγάπη για τους πονεμένους ανθρώπους, ελευθέρωνε τους ανθρώπους από κάθε ασθένεια, αρκεί να είχαν πίστη. Θεράπευσε κωφούς, τυφλούς, παράλυτους, ανέστησε ακόμη και νεκρούς! Τα θαύματά Του ήταν **σημάδια** ότι δεν ήταν απλός άνθρωπος, αλλά και Θεός. Ήταν Θεάνθρωπος.

Η θεραπεία του παραλύτου

Μια μέρα που ο Ιησούς βρισκόταν στην Καπερναούμ και δίδασκε σε ένα σπίτι, μαζεύτηκε τόσος κόσμος να Τον δει και να Τον ακούσει, ώστε δεν χωρούσαν ούτε έξω από την πόρτα. Τότε ήρθαν τέσσερις άνθρωποι, κουβαλώντας έναν παράλυτο. Ήθελαν να τον πάνε στον Χριστό να τον θεραπεύσει, όμως, από τον κόσμο, δεν μπορούσαν να περάσουν. Έτσι, από αγάπη στον ασθενή και πίστη στον Θεό, βρήκαν άλλη λύση. Ανέβηκαν στη στέγη, όπου έκαναν ένα άνοιγμα και από εκεί κατέβασαν τον παράλυτο, ξαπλωμένο στο κρεβάτι του, μπροστά ακριβώς στον Χριστό.

Ο Χριστός, βλέποντας την πίστη τους, είπε στον παράλυτο:

– Παιδί μου, σου συγχωρούνται οι αμαρτίες σου.

Εκεί ήταν μερικοί γραμματείς, που δεν πίστευαν ότι ο Χριστός ήταν Θεός. Δυσανεστημένοι, λοιπόν, σκέφτηκαν: «Ποιος είναι αυτός και πώς μιλάει έτσι; Ποιος μπορεί να συγχωρεί αμαρτίες, εκτός από τον Θεό;». Όμως ο Χριστός, ως καρδιογνώστης, ήξερε τι σκέφτονταν και τους είπε:

– Γιατί κάνετε αυτές τις σκέψεις; Τι είναι ευκολότερο να πω στον παραλυτικό: «Σου συγχωρούνται οι αμαρτίες» ή «σήκω, πάρε το κρεβάτι σου και περπάτα»; Για να

Η θεραπεία του παραλυτικού, τοιχογραφίες, Ιερών Ησυχαστήριον «Ο Όσιος Αρσένιος ο Καππαδόκης», Βατοπαίδι Ορμύλιας, Χαλκιδική

μάθετε, λοιπόν, ότι μπορώ να κάνω και τα δύο... (κι εκείνη τη στιγμή, απευθυνόμενος στον παράλυτο, του λέει): Σ' εσένα το λέω, σήκω, πάρε το κρεβάτι σου και πήγαινε σπίτι σου!

Και τότε ο παράλυτος σηκώθηκε, πήρε το κρεβάτι του και μπροστά σε όλους βγήκε έξω! Έκπληκτοι όλοι, όταν το είδαν αυτό, άρχισαν να δοξάζουν τον Θεό λέγοντας:

– Τέτοια πράγματα ποτέ μέχρι τώρα δεν έχουμε δει!

(Μάρκ. 2, 1-12)

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

παράλυτος (ο): ο άνθρωπος που δεν μπορεί να περπατήσει.

Δες την ιστορία στη νοηματική:

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Συζητάμε: Τον παράλυτο τον βοήθησαν οι φίλοι του να φτάσει στον Χριστό με έναν πρωτότυπο τρόπο. Γιατί;

Ταυτόχρονα οι γραμματείς δεν φαίνεται να χαίρονται για αυτό που έγινε. Γιατί;

2. Συμπληρώνουμε τις φράσεις ή τις λέξεις στο πλαίσιο που ταιριάζουν. Βρίσκουμε έτσι τις ομοιότητες και τις διαφορές στις δυο κατηγορίες ανθρώπων. Τι μαθαίνουμε μέσα από αυτή τη σύγκριση; Είδαν όλοι το ίδιο θαύμα; Αντέδρασαν με τον ίδιο τρόπο;

*Πήγαν στον Χριστό - Αγάπη - Αδιαφορία - Είδαν το θαύμα -
Κρίση - Θυσία - Χαρά - Δυσανεχία - Πίστη - Αρνητικές σκέψεις*

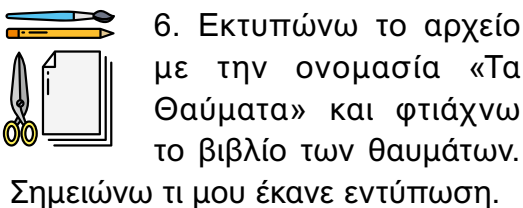
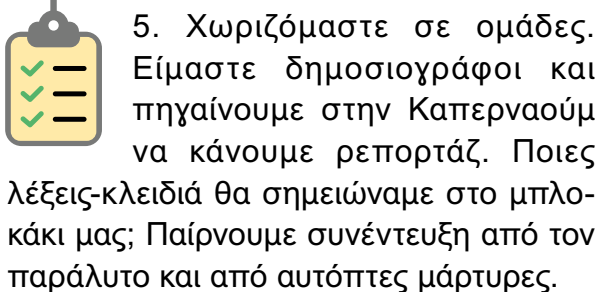
Φίλοι του παράλυτου

Γραμματείς

Κοινά

- 1) Προσπαθώ να κρεμάσω τη ζακέτα μου στις κρεμάστρες της Τάξης, χωρίς να βλέπω.
- 2) Μιλώ στον διπλανό μου χωρίς φωνή, και εκείνος μαντεύει από τα χείλη μου τι λέω.
- 3) Βγάζω και βάζω ένα παπούτσι μου με το ένα μόνο χέρι.

Ο Χριστός μάς διδάσκει την προσφορά: Η παραβολή του καλού Σαμαρείτη

Τι πιστεύετε
ότι εννοεί
η μητέρα παιδιά;
Τι φαντάζεστε
ότι έγινε;

Σήμερα θα γνωρίσουμε μια όμορφη ιστορία που διηγήθηκε ο Χριστός. Μια ιστορία, που δείχνει την αξία της αγάπης και της προσφοράς προς κάθε άνθρωπο ανεξαιρέτως.

Οι παραβολές

Πολλές φορές ο Χριστός δίδασκε τους ανθρώπους με παραβολές. Αυτές ήταν μικρές ιστορίες από την καθημερινή ζωή των ανθρώπων, μέσα από τις οποίες ο Ιησούς ήθελε να μας διδάξει κάτι σπουδαίο. Δεν είχαν συμβεί στην πραγματικότητα, αν και θα μπορούσαν να είχαν συμβεί. Από τις ομορφότερες παραβολές είναι και η παρακάτω.

Η παραβολή του καλού Σαμαρείτη

Μια μέρα πλησίασε τον Ιησού ένας δάσκαλος του Νόμου και, για να Τον φέρει σε δύσκολη θέση, Τον ρώτησε:

- Δάσκαλε, τι πρέπει να κάνω για να κερδίσω την αιώνια ζωή;
- Ο Νόμος, που εσύ διαβάζεις, τι γράφει; τον ρώτησε ο Ιησούς.

Η παραβολή του καλού Σαμαρείτη,
τοιχογραφία, Ιερά Μονή Αγίου
Ιωάννου Μακρυνού, Μέγαρο

– Ν' αγαπάς τον Κύριο και Θεό σου μ' όλη την καρδιά σου και μ' όλη την ψυχή σου, μ' όλη τη δύναμή σου και μ' όλο τον νου σου. Και τον πλησίον σου όπως τον εαυτό σου, απάντησε εκείνος.

– Πολύ σωστά απάντησες, του είπε ο Χριστός. Αυτό κάνε και θα ζήσεις.

– Και ποιος είναι ο πλησίον μου; ρώτησε εκείνος, θέλοντας να δικαιολογηθεί..

Πήρε τότε αφορμή ο Χριστός και είπε την παρακάτω παραβολή:

– Κάποιος άνθρωπος, κατεβαίνοντας από τα Ιεροσόλυμα προς την Ιεριχώ, έπεσε πάνω σε ληστές.

Αυτοί τον ξεγύμνωσαν, τον τραυμάτισαν και έφυγαν παρατώντας τον μισοπεθαμένο. Από εκείνο τον δρόμο έτυχε να κατεβαίνει κάποιος ιερέας των Ιουδαίων, ο οποίος τον είδε, αλλά τον προσπέρασε άσπλαχνα, χωρίς να σταματήσει. Το ίδιο και κάποιος λευίτης που πέρασε μετά. Παρ' όλο που τον είδε, τον προσπέρασε, χωρίς να του δώσει σημασία. Σε λίγη ώρα, όμως, πέρασε από εκεί ένας Σαμαρείτης. Αυτός, παρ' όλο που κατάλαβε ότι ο πληγωμένος ήταν Ιουδαίος, δηλαδή από τους χειρότερους εχθρούς του, τον σπλαχνίστηκε. Πήγε κοντά του, άλειψε τις πληγές του με λάδι και κρασί και τις έδεσε καλά. Μάλιστα, τον ανέβασε στο δικό του ζώο, τον οδήγησε σε πανδοχείο και φρόντισε γι' αυτόν. Την άλλη μέρα, φεύγοντας, έβγαλε και έδωσε στον πανδοχέα δύο δηνάρια και του είπε: «Φρόντισέ τον. Κι ό,τι παραπάνω ξοδέψεις θα σου το δώσω, όταν ξαναπεράσω».

Η παραβολή του καλού Σαμαρείτη, τοιχογραφία, Ιερά Μονή Αγίου Ιωάννου Μακρυνού, Μέγαρο

Ρώτησε τότε ο Χριστός τον δάσκαλο του Νόμου:

- Ποιος, λοιπόν, απ' αυτούς τους τρεις αποδείχτηκε «πλησίον» εκείνου που έπεσε στους ληστές;
- Εκείνος που τον σπλαχνίστηκε, απάντησε ο νομοδιδάσκαλος.
- Πήγαινε, λοιπόν, και να κάνεις κι εσύ το ίδιο, του είπε τότε ο Ιησούς. (Λουκ. 10, 25-37).

Δες την ιστορία στη νοηματική:

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Λευίτης: ήταν ο βοηθός του ιερέα. Οι λευίτες βοηθούσαν στις κατώτερες εργασίες του Ναού.

Σαμαρείτης: κάτοικος της Σαμάρειας. Οι Σαμαρείτες ήταν εχθροί με τους Ιουδαίους και μεταξύ τους ούτε μιλούσαν.

Δηνάριο: νόμισμα της εποχής.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Παρατηρούμε τις παραπάνω εικόνες της Παραβολής και αντιστοιχίζουμε:

Καλός Σαμαρείτης

Κάθε άνθρωπος

Πληγωμένος

Εκκλησία

Πανδοχείο

Χριστός

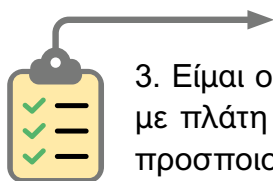

2. Αν κάποιος, που μισεί τον αδελφό του, πει ότι αγαπά τον Θεό, είναι ψεύτης. Διότι, όποιος δεν αγαπά τον αδελφό του, τον οποίον βλέπει, πώς είναι δυνατό ν' αγαπά τον Θεό, που δεν Τον έχει δει ποτέ; (Α΄ Ιω. 4, 20).

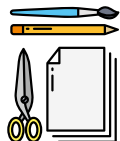
Συζητάμε τα παραπάνω λόγια του μαθητή του Χριστού. Μπορεί κάποιος χριστιανός να περιφρονεί έναν άνθρωπο αλλόθρησκο ή αλλοδαπό; Εμείς, τα παιδιά, μπορούμε να προσφέρουμε στους συνανθρώπους μας; Γράφουμε την αλφαβήτα της προσφοράς.

*Σας άρεσε η πράξη των παιδιών; Πώς πιστεύετε ένωσαν οι γονείς τους;
Υπάρχουν κοντά μας άνθρωποι που χαίρονται με τη βοήθειά μας; Μπορείτε να βρείτε τρόπους ώστε να γίνετε «Καλοί Σαμαρείτες»;*

3. Είμαι ο «ιερέας» ή ο «λευίτης» ή ο «καλός Σαμαρείτης». Κάθομαι πλάτη με πλάτη με έναν συμμαθητή μου, που έχει τον ρόλο ενός φίλου μου, και προσποιούμαι ότι μιλάω στο τηλέφωνο μαζί του. Του λέω τι μου συνέβη και πώς αντέδρασα, κι εκείνος μου κάνει ερωτήσεις και σχολιάζει τη συμπεριφορά μου. Τι μήνυμα μας έδωσε η ιστορία;

4. Εκτυπώνω το αρχείο με την ονομασία «Οι Παραβολές» και φτιάχνω το βιβλιαράκι των Παραβολών. Γράφω σε αυτό με λίγα λόγια την Παραβολή του Καλού Σαμαρείτη.

Ο Χριστός διδάσκει**τη συγχώρηση: Η παραβολή του σπλαχνικού πατέρα**

Άραγε ο Θεός μας συγχωρεί ό,τι και να κάνουμε; Μπορεί ένας άνθρωπος που έχει κάνει λάθη να αλλάξει;

Από τις πιο όμορφες ιστορίες του Χριστού, που δείχνει την απέραντη αγάπη του Θεού-Πατέρα μας και τη συγχώρηση, είναι και αυτή που θα δούμε παρακάτω.

Ο άσωτος γιος

Ένας άνθρωπος είχε δυο γιους. Κάποια μέρα ο νεότερος είπε στον πατέρα του: «Πατέρα, δώσ' μου το μερίδιο που μου αναλογεί από την περιουσία». Και εκείνος τους μοίρασε την περιουσία. Ύστερα από λίγες μέρες, ο νεότερος γιος τα πούλησε όλα και έφυγε σε μακρινή χώρα. Εκεί σκόρπισε την περιουσία του σε διασκεδάσεις. Όταν τα ξόδεψε όλα, έπεσε μεγάλη πείνα στη χώρα εκείνη και άρχισε να στερείται. Γι' αυτό, αναγκάστηκε να βόσκει χοίρους, για να έχει φαγητό. Όμως, δεν του έδιναν πολύ και λαχταρούσε να χορτάσει από τα ξυλοκέρατα που έτρωγαν οι χοίροι, αλλά δεν τον άφηναν.

Ο άσωτος υιός, τοιχογραφία, Ιερών Ησυχαστήριον Τιμίου Προδρόμου, Μεταμόρφωση Χαλκιδικής

Η επιστροφή του άσωτου γιου και ο σπλαχνικός πατέρας

Κάποια στιγμή κατάλαβε πόσο ξέπεσε και σκέφτηκε: «Πόσοι υπηρέτες του πατέρα μου τρώνε ψωμί και τους περισσεύει, ενώ εγώ πεθαίνω της πείνας; Θα γυρίσω στον πατέρα μου και θα του πω: "Πατέρα, αμάρτησα στον ουρανό και σ' εσένα και δεν αξίζω να λέγομαι γιος σου· κάνε με σαν έναν από τους υπηρέτες σου"».

Και σηκώθηκε να πάει στον πατέρα του. Ενώ ήταν ακόμη μακριά, ο πατέρας του, που τον περίμενε, τον είδε, τον σπλαχνίστηκε, έτρεξε, τον αγκάλιασε και τον καταφίλησε. Τότε, του είπε ο γιος του:

– Πατέρα, αμάρτησα στον ουρανό και σ' εσένα και δεν αξίζω να λέγομαι γιος σου.

Ο πατέρας, όμως, δεν τον άφησε να συνεχίσει, τον συγχώρησε αμέσως και είπε στους υπηρέτες του:

Η επιστροφή του Ασώτου, τοιχογραφία, Ιερών Ησυχαστήριον Τιμίου Προδρόμου, Μεταμόρφωση Χαλκιδικής

– Φορέστε του την καλύτερη φορεσιά και δαχτυλίδι και υποδήματα. Και σφάξτε το θρεμμένο μοσχάρι να φάμε και να χαρούμε, γιατί ο γιος μου ήταν νεκρός και αναστήθηκε, ήταν χαμένος και βρέθηκε.

Και άρχισαν να πανηγυρίζουν.

Ο μεγαλύτερος γιος εκείνη την ώρα ήταν στο χωράφι. Καθώς επέστρεφε, άκουσε τραγούδια και φώναξε έναν υπηρέτη να μάθει τι συμβαίνει. Εκείνος του είπε πως γύρισε ο αδελφός του γερός και ο πατέρας του έσφαξε το θρεμμένο μοσχάρι, για να γιορτάσουν. Αυτός τότε θύμωσε και δεν ήθελε να μπει στο σπίτι.

Βγήκε τότε ο πατέρας του και τον παρακαλούσε. Και εκείνος είπε στον πατέρα του:

– Τόσα χρόνια, που σε υπηρετώ, ποτέ δεν μου έδωσες ένα κατσικάκι, για να διασκεδάσω με τους φίλους μου. Τώρα, που ήρθε αυτός ο γιος σου ο άσωτος, που σου έφαγε όλη την περιουσία, του έσφαξες το καλύτερο μοσχάρι.

– Παιδί μου, εσύ πάντα ήσουν μαζί μου και ό,τι είναι δικό μου είναι και δικό σου. Έπρεπε, όμως, να χαρούμε, γιατί ο αδελφός σου ήταν νεκρός και αναστήθηκε, ήταν χαμένος και βρέθηκε, του απάντησε ο πατέρας του.

(Λουκ. 15, 11-32).

Δες την ιστορία στη νοηματική:

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Παρατηρούμε την εικόνα και αντιστοιχίζουμε:

Πατέρας

Αμαρτωλός

Περιουσία

Καλός άνθρωπος, που όμως ζηλεύει

Άσωτος γιος

Χριστός

Πρώτος γιος

Τα χαρίσματα που μας έδωσε ο Θεός

2. Συζητάμε: Τι ήθελε να μας διδάξει ο Χριστός με αυτή την παραβολή; Πώς θα χαρακτηρίζαμε τον πατέρα;

3. Ο άσωτος γιος επιστρέφει στο σπίτι του σπλαχνικού πατέρα.

Τι έχει ο γιος; _ _ _ _ _

Τι δίνει ο πατέρας; _ _ _ _ _

Βάλε τα γράμματα στη σειρά και θα το βρεις!

4. Περιπατητικοί φιλόσοφοι

Μεγάλος γιος

Μικρός γιος

Και οι δύο

- Ποιος γιος συμβολίζει τον αμαρτωλό;
- Ποιος γιος συμβολίζει τους καλούς ανθρώπους;
- Ποιος από τους δύο μετανόησε ειλικρινά;
- Ποιος ένιωσε αδικημένος;
- Ποιον αγαπούσε ο πατέρας περισσότερο;
- Ποιος αγαπούσε τον πατέρα του περισσότερο;

5. Βάλε στη σειρά τις εικόνες από την ιστορία του σπλαχνικού πατέρα και των δύο γιων του. Διηγήσου σύντομα την ιστορία βλέποντας τις εικόνες. Ποια σκηνή από την ιστορία σου άρεσε περισσότερο; Γιατί;

Ο Χριστός μάς προτρέπει να προσευχάμαστε: «Πάτερ ημών»

Η πιο γνωστή προσευχή, που τη λέμε κάθε μέρα, είναι το «Πάτερ ημών». Ποιος μας δίδαξε αυτή την προσευχή και τι σημαίνει; Αυτό θα δούμε σήμερα.

Ο Χριστός αποσυρόταν καθημερινά σε έρημο τόπο και προσευχόταν στον Θεό-Πατέρα Του. Κάποια φορά, όταν τελείωσε την προσευχή Του, ένας μαθητής Τον παρακάλεσε να τους διδάξει πώς να προσεύχονται και αυτοί. Και Εκείνος τους είπε μια πολύ απλή και μικρή προσευχή (Ματθ. 6, 9-13).

Αυτή την προσευχή, επειδή τη δίδαξε ο Κύριος, την ονομάζουμε «Κυριακή Προσευχή» (από τη λέξη Κύριος). Συνήθως, όμως, τη λέμε «Πάτερ ημών» (από τις λέξεις με τις οποίες ξεκινάει).

Πάτερ ἡμῶν, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς·
ἀγιασθήτω τὸ ὄνομά σου·
ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου· γενηθήτω
τὸ θέλημά σου,
ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς.
Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον
δὸς ἡμῖν σήμερον·
καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα
ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν
τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν·
καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς
εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς
ἀπὸ τοῦ πονηροῦ.
Ἀμήν

Πατέρα μας, που βρίσκεσαι στους ουρανούς,
ας είναι αγιασμένο το όνομά Σου,
ας έλθει η βασιλεία Σου,
ας γίνει το θέλημά Σου,
όπως στον ουρανό (από τους αγίους
και τους αγγέλους), έτσι και στη γη
(από τους ανθρώπους).
Δώσε μας και σήμερα την απαραίτητη
για τη συντήρησή μας τροφή
και συγχώρησε τις αμαρτίες μας,
όπως κι εμείς συγχωρούμε
όσους μας έφταιξαν.
Και μην επιτρέψεις να πέσουμε σε πειρασμό,
αλλά γλύτωσέ μας από τον πονηρό.
Ας γίνει.

Ο Κύριος μάς διδάσκει να ονομάζουμε τον Θεό «Πατέρα», γιατί είναι ο δημιουργός και πλάστης μας, είναι Αυτός που μας δίνει τη ζωή. Και μάλιστα, να μην Τον λέμε απλά «Πάτερ μου», δηλαδή «Πατέρα μου», αλλά «Πάτερ ημών», δηλαδή «Πατέρα μας». Γιατί ο Θεός δεν έφτιαξε μόνο εμάς, αλλά όλους τους ανθρώπους και έτσι είμαστε όλοι αδέλφια και έχουμε κοινό Πατέρα.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

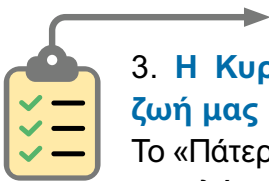
Το βλέπουμε και
στη νοηματική:

1. Ακούμε και μαθαίνουμε το
«Πάτερ ημών»:

2. Πότε προσευχόμαστε και λέμε το «Πάτερ ημών»; Γράφουμε τι δείχνουν οι παρακάτω εικόνες:

3. Η Κυριακή Προσευχή στη ζωή μας

Το «Πάτερ ημών» μας δείχνει πώς να μιλάμε στον Θεό σε κάθε περίπτωση και μας μαθαίνει τη σχέση μας μαζί Του. Διάβασε τις φράσεις από την Κυριακή Προσευχή και τις καταστάσεις που ζουν τα παιδιά. Ένωσε κάθε φράση με την κατάσταση που της ταιριάζει καλύτερα.

4. Εκτυπώνω το αρχείο με την ονομασία «Η Κυριακή Προσευχή» και φτιάχνω το βιβλιάρaki της Κυριακής Προσευχής για το διαδραστικό βιβλίο μου:

Τα παιδιά κοντά στον Χριστό

Ο Χριστός
για μας
τα παιδιά
είπε κάτι;

Έχω δει μια
εικόνα με τον Χρι-
στό περιτριγυρι-
σμένο από παιδιά.
Τα κρατά στην
αγκαλιά Του.

Εσείς, παιδιά, την έχετε
δει αυτήν την εικόνα;
Τί νομίζετε ότι συμβο-
λίζει; Γιατί ο Χριστός
κρατάει τα παιδιά στην
αγκαλιά Του; Αυτό θα
δούμε στη συνέχεια.

Στα παιδιά ανήκει η Βασιλεία του Θεού

Μια μέρα, που ο Χριστός δίδασκε στη Γαλιλαία, Τον πλησίασαν κάποιες γυναίκες και Του έφεραν τα παιδιά τους να τα αγγίξει με τα χέρια Του, για να ευλογηθούν. Όμως, οι μαθητές Του, επειδή νόμισαν ότι τα παιδιά θα κούραζαν τον Ιησού, μάλωσαν τις μητέρες και άρχισαν να απομακρύνουν τα παιδιά. Ο Κύριος, όταν το είδε αυτό, αγανάκτησε και τους είπε:

– Αφήστε τα παιδιά να έρθουν κοντά μου και μην τα εμποδίζετε, γιατί η Βασιλεία των Ουρανών ανήκει σε ανθρώπους που είναι σαν αυτά.

Και μάλιστα, τους διαβεβαίωσε ότι όποιος δεν δεχθεί τη Βασιλεία του Θεού με την εμπιστοσύνη και την απλότητα ενός παιδιού δεν θα μπει σε αυτήν. Και αφού αγκάλιασε τα παιδιά τρυφερά, έβαλε επάνω τους τα χέρια Του και τα ευλόγησε με μεγάλη προθυμία (Μάρκ. 10, 13-16).

Ποιος είναι ο ανώτερος...

Κάποια άλλη φορά ρώτησαν οι μαθητές Του τον Ιησού ποιος είναι ο ανώτερος στη Βασιλεία των Ουρανών. Τότε ο Ιησούς φώναξε ένα παιδάκι, το έβαλε να σταθεί ανάμεσά τους και τους βεβαίωσε ότι αν δεν αλλάξουν και δεν γίνουν σαν τα παιδιά, δεν θα μπουν στη Βασιλεία του Θεού. Και συνέχισε ο Χριστός λέγοντάς τους:

– Όποιος ταπεινώσει τον εαυτό του σαν αυτό το παιδί είναι ο ανώτερος στη Βασιλεία του Θεού.

Κι επειδή συνήθως οι πιο πολλοί περιφρονούν τα παιδιά και τους ταπεινούς ανθρώπους και δεν τους δίνουν σημασία, τους είπε:

Ο Καλός
Ποιμήν,
κέντημα, Ιερά
Μονή Αγίου
Ιωάννου Μακρυ-
νού, Μέγαρο

– Προσέξτε μην περιφρονήσετε κανέναν απ’ αυτούς τους μικρούς, γιατί σας βεβαιώνω πως οι άγγελοί τους στον ουρανό βλέπουν συνεχώς το πρόσωπο του ουράνιου Πατέρα μου.

(Ματθ. 18, 1-6, 10).

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Ποια χαρακτηριστικά έχουν τα παιδιά, που τόσο επαινεί ο Χριστός; Βρες τα **εδώ** (ψηφιακό παιχνίδι αναγραμματισμού):

Γράφω τρία χαρακτηριστικά των παιδιών, που θα ήθελα να τα είχαν και οι μεγάλοι:

Αν μείνουμε παιδιά, θα είμαστε κοντά στον Χριστό. Πώς θα γίνει αυτό;

Αν θέλεις να μείνεις παιδί, μη γεμίσεις τον νου και την καρδιά σου με κακία και πονηρία.

Κύριε, μην επιτρέψεις να με κυριέψει η τεμπελιά, η περιέργεια, η φλυαρία. Χάρισέ μου φρονιμάδα, ταπεινοφροσύνη, υπομονή και αγάπη.

2. Ποιες φράσεις είπε ο Χριστός για τα παιδιά; Συμπληρώνω:

– Αφήστε _____ να έρθουν _____ μου και μην
τα _____, γιατί η _____ των Ουρανών
ανήκει σε ανθρώπους που είναι _____
Όποιος _____ τον εαυτό του σαν αυτό το _____ είναι ο
_____ στη Βασιλεία του _____.

3. Διαβάζω το παρακάτω νανούρισμα, που τραγουδούσαν οι γονείς
στα παιδιά τους για να ηρεμήσουν και να κοιμηθούν. Μπορώ να δια-
κρίνω σε αυτό την αγάπη του Χριστού στα παιδιά;

«Κοιμήσου με την Παναγιά
και με τον Αϊ-Γιάννη,
με τον αφέντη τον Χριστό
κι όπου πονεί να χιάνει».

Η αγάπη του Θεού φαινόταν και σε μερικά παιχνιδοτρά-
γουδα. Εδώ θα βρείτε ένα παιχνιδοτράγουδο που έλε-
γαν οι γονείς για να παρηγορήσουν τα παιδιά τους, όταν
φοβόντουσαν ακούγοντας βροντές.

«Βρέχει, βρέχει και βροντά
έλα, Παναγιά, κοντά,
να βραχούν τ' αμπέλια μας,
να μας κάνουνε απ' όλα,
να τα φάμε τον χειμώνα».

Ρωτήστε τους γονείς σας ή τους παππούδες σας αν γνωρίζουν παραδοσιακά παιδικά
τραγούδια, ηχογραφήστε τους και παρουσιάστε τα στην τάξη.

4. Είμαι ένα από τα παιδιά
που ευλόγησε ο Χριστός.
Διηγούμαι την επόμενη
μέρα στους φίλους μου τη συνά-
ντησή μου με τον Χριστό. Πώς
ένιωσα στην αγκαλιά Του;

5. Εκτυπώνω το αρχείο με την
ονομασία «Η Διδασκαλία του
Χριστού» και φτιάχνω το βιβλι-
αράκι με τη διδασκαλία του Χρι-
στού για το διαδραστικό βιβλίο μου:

«Ωσαννά εν τοις Υψίστοις»:**Ο Χριστός στα Ιεροσόλυμα ως Βασιλιάς**

Έχετε δει ποτέ βασιλιά πάνω σε γαϊδουράκι; Συνήθως τους βασιλιάδες πάνω σε ποια ζώα τους βλέπαμε; Ας δούμε μια ιστορία ξεχωριστή με τον Χριστό, που παρουσιάστηκε ως Βασιλιάς διαφορετικός από όλους τους άλλους βασιλιάδες.

Από τη Βηθανία στα Ιεροσόλυμα

Λίγες μέρες πριν το Πάσχα, ο Χριστός βρισκόταν στη Βηθανία. Εκεί είχε αναστήσει τον Λάζαρο, που ήταν τέσσερις μέρες νεκρός. Γι' αυτό πολλοί πίστεψαν σ' Αυτόν και όταν έμαθαν ότι βρίσκεται εκεί, πήγαν να δουν και τον Χριστό και τον Λάζαρο. Η Βηθανία ήταν κοντά στα Ιεροσόλυμα και ο Χριστός θα πήγαινε την επόμενη μέρα εκεί για το Πάσχα. Αυτό γρήγορα μαθεύτηκε στα πλήθη που είχαν μαζευτεί στα Ιεροσόλυμα για τη γιορτή του Πάσχα. Γι' αυτό ετοιμάστηκαν να Τον υποδεχτούν, εντυπωσιασμένοι από το θαύμα.

Ένας βασιλιάς σε γαϊδουράκι

Την άλλη μέρα ο Ιησούς ξεκίνησε για τα Ιεροσόλυμα. Όταν πλησίαζαν στο χωριό Βηθσφαγή, ο Κύριος είπε σε δύο μαθητές Του:

– Να πάτε στο απέναντι χωριό και θα βρείτε δεμένο ένα γαϊδουράκι, που στη ράχη του δεν έχει καθίσει κανείς. Λύστε το και φέρτε το εδώ. Κι αν κάποιος σας ρωτήσει, να πείτε ότι το χρειάζεται ο Κύριος.

Οι μαθητές έφεραν το γαϊδουράκι και αφού έβαλαν πάνω του τα εξωτερικά τους ενδύματα, ο Ιησούς ανέβηκε και ξεκίνησαν.

Η Βαϊοφόρος, τοιχογραφία από το Καθολικό της Ιεράς Μονής Αγίου Διονυσίου, Άγιον Όρος

Η θριαμβευτική είσοδος του Χριστού στα Ιεροσόλυμα

Όλος ο λαός βγήκε να Τον υποδεχτεί. Άλλοι έστρωναν τα ρούχα τους στον δρόμο, για να περάσει από πάνω ο Ιησούς. Άλλοι έκοβαν βάγια, δηλαδή κλαδιά από φοινικίες και ελιές, τα κουνούσαν και φώναζαν:

– Ωσαννά εν τοις Υψίστοις! Ευλογημένος ο Βασιλιάς του Ισραήλ, που έρχεται σταλμένος από τον Κύριο!

Πολλοί Τον νόμιζαν για επίγειο βασιλιά που θα έδιωχνε τους Ρωμαίους και θα αποκαθιστούσε το βασίλειο του Ισραήλ στην παλαιά του δόξα, τότε που ήταν βασιλιάς ο Δαβίδ.

Τα παιδιά δοξολογούσαν κι αυτά με απλότητα, θαυμασμό και χαρά τον Ιησού, αποκαλώντας Τον «Υιό του Δαβίδ». Αυτό προκάλεσε τη ζήλια και την αγανάκτηση των Αρχιερέων και των γραμματέων, οι οποίοι ζήτησαν από τον Χριστό τον λόγο. Ο Χριστός τούς απάντησε ότι η Γραφή λέει ότι από το στόμα των μικρών παιδιών και των βρεφών ακούγεται ο τέλειος ύμνος προς τον Θεό (Ματθ. 21, 15-16). Ήθελε να πει ότι τα παιδιά, με την αθωότητά τους, λένε την αλήθεια και δοξολογούν πιο αγνά τον Θεό!

Τότε οι Αρχιερείς και οι γραμματείς φοβήθηκαν ότι όλοι θα ακολουθήσουν τον Χριστό κι αυτοί θα μείνουν χωρίς εξουσία. Γι' αυτό, αποφάσισαν να Τον σκοτώσουν.

Η Εκκλησία μας γιορτάζει τη θριαμβευτική είσοδο του Χριστού στα Ιεροσόλυμα την τελευταία Κυριακή πριν από το Πάσχα, δηλαδή την Κυριακή των Βαΐων. Σε ανάμνηση αυτού του γεγονότος μοιράζουν στους ναούς βάγια ή δάφνες.

Κυριακή των Βαΐων, από το βιβλίο «Η Μεγάλη Εβδομάδα του Νικόλα», εκδόσεις ΑΘΩΣ/ΠΑΙΔΙΚΑ

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Ωσαννά εν τοις Υψίστοις:
Δόξα στον Ύψιστο (Θεό)

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Ακούμε τα κάλαντα του Λάζαρου και απαντάμε:

Πώς λέγονταν οι αδελφές του Λαζάρου; - - - - -

Πόσες μέρες πενθούσαν; - - - - -

Τι έκανε ο Χριστός μπροστά στο μνήμα; - - - - -

Τι φώναξε ο Χριστός και αναστήθηκε ο Λάζαρος; - - - - -

2. Παρατηρήστε τις λεπτομέρειες της εικόνας. Ποια συναισθήματα έχουν οι εικονιζόμενοι; Τι νομίζετε ότι σκέφτονται; Γράψτε μια πρόταση για κάθε εικόνα, ώστε να έχετε την ιστορία με δυο λόγια.

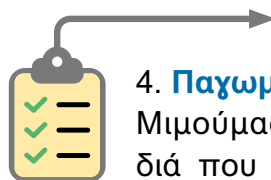
Λεπτομέρειες τοιχογραφιών, Ιερόν Ησυχαστήριο «Ο Όσιος Αρσένιος ο Καππαδόκης»,
Βατοπαίδι Ορμύλιας, Χαλκιδική

3. Παρατηρούμε την εικόνα των Βαΐων και αρχίζουμε να την περιγράφουμε με τη σειρά. Καθένας επανα-

λαμβάνει τι είπε ο προηγούμενος και προσθέτει και κάτι καινούριο. Όταν η περιγραφή γίνει τόσο μεγάλη που δεν τη θυμάται κανείς, σταματάμε.

Ο πρώτος ξεκινάει: «Στη μέση είναι ο Χριστός.» Χρησιμοποιούμε φράσεις όπως: δίπλα σε, πάνω από, αποκάτω, δεξιά/αριστερά, (π.χ. δίπλα ένα παιδάκι απλώνει το ρούχο του, στο βάθος μία πόλη)

4. **Παγωμένη εικόνα**

Μιμούμαστε τα παιδιά που υποδέχονται τον Χριστό, π.χ. στρώνουμε ρούχα, κρατάμε βάγια. Όταν ο/η δάσκαλος/-α μάς δίνει το σύνθημα, φωνάζουμε «Ωσαννά!», «Ευλογημένος ο ερχόμενος!» και κουνάμε τα χέρια μας. Με το επόμενο σύνθημα μένουμε ακίνητοι.

Ο Μυστικός Δείπνος

ΛΕΞΕΙΣ-ΚΛΕΙΔΙΑ

Μυστικός Δείπνος, προδοσία, πλύσιμο ποδιών, κρασί και ψωμί

Πού έφαγαν για τελευταία φορά
ο Χριστός και οι μαθητές Του;
Τι ακριβώς συνέβη εκεί και γιατί
λέγεται «Μυστικός Δείπνος»;
Μήπως γιατί έγινε κρυφά;

Μπορείτε
να σκεφτείτε, παιδιά;
Ας δούμε την ιστορία.

Α. Το τελευταίο τραπέζι του Χριστού με τους μαθητές Του

«Πού θέλεις να ετοιμάσουμε το πασχαλινό τραπέζι;» ρώτησαν οι μαθητές τον Χριστό.

Εκείνος τους έδωσε οδηγίες και το βράδυ της Πέμπτης μαζεύτηκαν σε ένα σπίτι, για να γιορτάσουν. Ήταν το τελευταίο και πιο σημαντικό δείπνο Του μαζί τους.

Ο Χριστός πλένει τα πόδια των μαθητών Του

Σύμφωνα με τα εβραϊκά έθιμα, πριν το φαγητό ένας υπηρέτης έπλενε τα πόδια όσων θα κάθονταν στο τραπέζι. Τότε οι μαθητές είδαν έκπληκτοι τον Κύριο να παίρνει λεκάνη με νερό και πετσέτα, να τους πλένει ο ίδιος τα πόδια και να τα σκουπίζει. Όταν έφτασε η σειρά του Πέτρου, αυτός διαμαρτυρήθηκε έντονα:

– Ποτέ δεν θα μου πλύνεις τα πόδια, Δάσκαλε!

– Αν δεν σου τα πλύνω, δεν θα έχεις θέση μαζί μου, του απάντησε ο Ιησούς.

– Όχι μόνο τα πόδια, Κύριε, αλλά και τα χέρια και το κεφάλι να μου πλύνεις! είπε τότε φοβισμένος ο Πέτρος.

Στη συνέχεια κάθισαν στο τραπέζι και ο Χριστός τους εξήγησε ότι αυτό το έκανε για να τους δείξει να είναι και αυτοί ταπεινοί και να υπηρετούν τους άλλους.

Ο Ιερός Νιπτήρ, μικρογραφία από χειρόγραφο της Ιεράς Μονής Αγίου Διονυσίου, Άγιον Όρος

Η προδοσία

Κάποια στιγμή, ενώ έτρωγαν, ο Ιησούς ταραχτηκε και τους είπε:

– Αλήθεια σας λέω ότι ένας από σας θα με προδώσει.

Οι μαθητές λυπήθηκαν πάρα πολύ, κοιτάζονταν μεταξύ τους κι άρχισαν ένας-ένας να ρωτούν: «Μήπως είμαι εγώ, Κύριε;». Τότε ο Χριστός είπε στον Ιωάννη, που καθόταν δίπλα Του:

– Είναι αυτός που θα του δώσω ψωμί βουτηγμένο στο κοινό μας πιάτο.

Και ο Χριστός βούτηξε ένα κομμάτι ψωμί στο πιάτο και το έδωσε στον Ιούδα.

Ο Μυστικός Δείπνος

Στη συνέχεια, πήρε στα χέρια Του το ψωμί που υπήρχε στο τραπέζι, το ευλόγησε, το έκοψε και άρχισε να το μοιράζει στους μαθητές Του, λέγοντας:

– Πάρτε και φάτε· αυτό είναι το Σώμα μου, που παραδίνεται για χάρη σας. Αυτό που κάνω τώρα, να το κάνετε στην ανάμνησή μου.

Έπειτα, πήρε το ποτήρι με το κρασί, το ευλόγησε κι αφού ευχαρίστησε τον Θεό, είπε:

– Πιείτε από αυτό όλοι. Αυτό είναι το αίμα μου, που χύνεται για χάρη δική σας και όλων, για να σας συγχωρηθούν οι αμαρτίες.

Ήπιαν όλοι και, αφού ύμνησαν τον Θεό, βγήκαν έξω και πήγαν στον κήπο της Γεθσημανής στο Όρος των Ελαιών. Μόνον ο Ιούδας δεν ήταν μαζί τους. Αυτός είχε πάει να προδώσει τον Χριστό στους αρχιερείς, με αμοιβή τριάντα αργύρια.

Ο Μυστικός Δείπνος, τοιχογραφία από το Καθολικό της Ιεράς Μονής Αγίου Διονυσίου, Άγιον Όρος

Δείπνο (το): βραδινό φαγητό.

Αργύρια (τα): ασημένια νομίσματα.

Πάσχα (το): στα Εβραϊκά σημαίνει πέρασμα. Με το Πάσχα τους οι Εβραίοι γιόρταζαν το πέρασμα από τη σκλαβιά της Αιγύπτου στην ελευθερία.

Ο Δείπνος αυτός ονομάστηκε Μυστικός όχι γιατί έγινε κρυφά. Ονομάστηκε έτσι από τη λέξη Μυστήριο. Ο Κύριος εκείνο το βράδυ παρέδωσε το «Μυστήριο» της Θείας Μετάληψης. Έδωσε στους μαθητές Του τη Θεία Κοινωνία, δηλαδή το Σώμα και το Αίμα Του. Αυτό το γεγονός η Εκκλησία μας το εορτάζει τη Μεγάλη Πέμπτη.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Βάλε τις εικόνες στη σειρά και γράψε τη λεζάντα που ταιριάζει:

- Πάρτε και φάτε (Λάβετε φάγετε), αυτό είναι το Σώμα μου
- Πιείτε, αυτό είναι το Αίμα μου
- Κάποιος από σας θα με προδώσει
- Να διακονείτε ο ένας τον άλλον όπως διακόνησα εσάς εγώ

Η Θ. Κοινωνία των Αποστόλων, Ιερά Μονή Αγίου Ιωάννου Μακρυνού, Μέγαρο

Ο Μυστικός Δείπνος, μικρογραφία από χειρόγραφο της Ιεράς Μονής Αγίου Διονυσίου, Αγίου Όρους

Ο Ιερός Νιπτήρ, μικρογραφία από χειρόγραφο της Ιεράς Μονής Αγίου Διονυσίου, Αγίου Όρους

Η Θ. Κοινωνία των Αποστόλων, Ιερά Μονή Αγίου Ιωάννου Μακρυνού, Μέγαρο

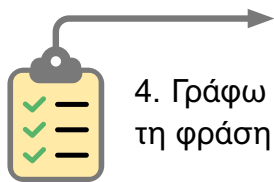
2. Συμπληρώνουμε την ακροστιχίδα του ΔΕΙΠΝΟΥ:

1. Ήταν για τους μαθητές ο Χριστός. Δ _ _ _ _ _
2. Ο Χριστός πήρε το ψωμί στα χέρια
Του και το Ε _ _ _ _ _
3. Το όνομα του Χριστού. Ι _ _ _ _ _
4. Ονομάστηκε η πράξη του Ιούδα. Π _ _ _ _ _
5. Με αυτό έπλυνε τα πόδια των μαθη-
τών Του ο Χριστός. Ν _ _ _ _
6. Μετά τον Μυστικό Δείπνο ο Χριστός
μας πήγε στο των Ελαιών. Ο _ _ _ _
7. Το ψωμί είναι το του Χριστού. Σ _ _ _ _

Με τις λέξεις αυτές ολοκληρώνω τη σύνοψη της ιστορίας.

Στον Μυστικό Δείπνο ο _ _ _ _ _ Χριστός πήρε _ _ _ _ _ κι έπλυνε τα πόδια των Μαθητών, αν και ήταν ο _ _ _ _ _ τους. Μετά _ _ _ _ _ το ψωμί και το κρασί. «Αυτό είναι το _ _ _ _ _ και το Αίμα μου», τους είπε. Αργότερα όλοι μαζί πήγαν στο _ _ _ _ _ των Ελαιών, όπου έγινε η _ _ _ _ _ από τον Ιούδα.

3. Παρατηρώ την εικόνα του Μυστικού Δείπνου; Τι βλέπω; Ποιους αναγνωρίζω; Ποια συναισθήματα έχουν;

4. Γράφω τρεις λέξεις ή φράσεις που μου έρχονται στο μυαλό, όταν ακούω τη φράση «Μυστικός Δείπνος».

Τι αισθάνομαι τώρα που άκουσα την ιστορία; Κυκλώνω το σύμβολο που αντιστοιχεί στα συναισθήματά μου.

Β. Θεία Λειτουργία – Ο Μυστικός Δείπνος σήμερα!

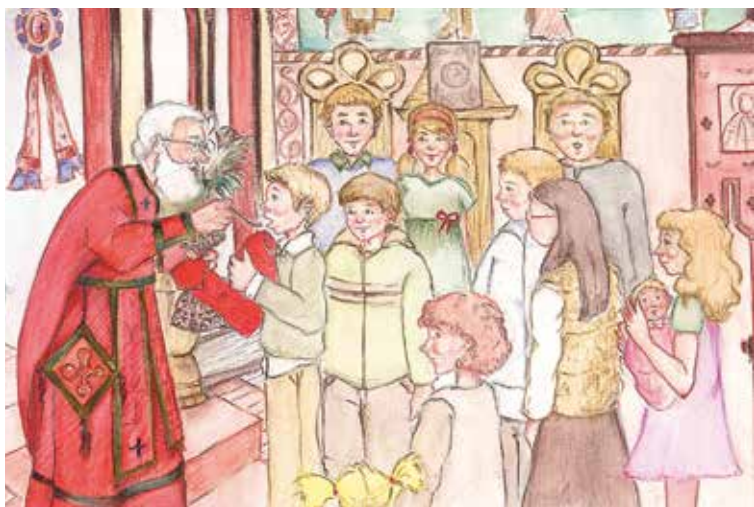
Είδαμε ότι ο Χριστός το βράδυ του Μυστικού Δείπνου είχε πει στους μαθητές Του να κάνουν και αυτοί αυτό που έκανε ο ίδιος. Πιστοί οι μαθητές στα λόγια του Χριστού μας, επαναλαμβάνουν από τότε τον Μυστικό Δείπνο, το ίδιο και οι διάδοχοί τους. Κι αυτό γίνεται μέχρι σήμερα. Ας δούμε τον τρόπο.

Η Θ. Κοινωνία των Αποστόλων, Ιερά Μονή Αγίου Ιωάννου Μακρυνού, Μέγαρα

Κάθε Κυριακή αλλά και σε κάθε γιορτή τελούμε στην εκκλησία τη Θεία Λειτουργία. Εμείς, ο λαός, προσφέρουμε δώρα στον ναό: **πρόσφορο** (ψωμί) και **νάμα** (κρασί).

Ο Ιερέας, που είναι σαν τον Χριστό, στο κεντρικό σημείο της Θείας Λειτουργίας, έχοντας μπροστά του ένα κομμάτι από το πρόσφορο, λέει τα ίδια λόγια που είχε πει ο Χριστός: «Λάβετε φάγετε, τούτο εστί το Σώμα μου», που σημαίνει: «Πάρτε και φάτε, αυτό είναι το Σώμα μου». Έπειτα, παίρνει το κρασί και λέει: «Πίετε εξ αυτού πάντες. Τούτο εστί το αίμα μου», που σημαίνει: «Πιείτε από αυτό όλοι. Αυτό είναι το αίμα μου». Αμέσως, μετά, παρακαλεί να κατέβει το Άγιο Πνεύμα και να μεταβάλει το ψωμί και το κρασί σε Σώμα και Αίμα Χριστού. Και, πραγματικά, εκείνη τη στιγμή κατεβαίνει το Άγιο Πνεύμα και το ψωμί και το κρασί μεταβάλλονται και γίνονται ο ίδιος ο Χριστός, παρ' όλο που εμείς δεν το βλέπουμε.

Κυριακάτικη Θεία Κοινωνία, από το βιβλίο «Γιορτάζω-Τραγουδώ, Παίζω-Δημιουργώ (2)», εκδόσεις ΑΘΩΣ/ΠΑΙΔΙΚΑ

Μετά από λίγο, ο Ιερέας μάς καλεί όλους να μεταλάβουμε, δηλαδή να πάρουμε τον Χριστό μέσα μας. Βγαίνει στην Ωραία Πύλη και κρατώντας στα χέρια του το Ιερό Δισκο-

πότηρο, λέει με δυνατή φωνή: «Μετά φόβου Θεού, πίστεως και αγάπης προσέλθετε», που σημαίνει: «Με σεβασμό για τον Θεό, με πίστη και αγάπη σ' Αυτόν ελάτε να μεταλάβετε». Κι εμείς, ένας-ένας, με τη σειρά μας, παίρνουμε μέσα μας τον Χριστό από το χέρι του Ιερέα. Μετά από λίγο, ο Ιερέας λέει: «Δί' ευχών» και η Θεία Λειτουργία τελειώνει. Κι εμείς παίρνουμε το αντίδωρο και ασπαζόμαστε το χέρι του Ιερέα που μας το δίνει.

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Θεία Λειτουργία (η): η σύναξη των πιστών με τον Επίσκοπο και τους Ιερείς για την τέλεση του Μυστηρίου της Θείας Ευχαριστίας.

Πρόσφορο (το): ψωμί ζυμωμένο στο χέρι, που έχει πάνω του τα γράμματα ΙΣ-ΧΣ-ΝΙ-ΚΑ, από τις λέξεις Ιησούς Χριστός Νικά.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Αντιστοιχίζουμε:

Ψωμί

Πιείτε από αυτό

Λάβετε φάγετε

Μυστικός Δείπνος

Θεία Λειτουργία

Πάρτε και φάτε

Κρασί

Σώμα Χριστού

Πίετε εξ αυτού

Αίμα του Χριστού

2. Να, ένα πρόσφορο. Τι βλέπουμε στη μέση; Γνωρίζεις τι συμβολίζουν τα γράμματα;

ΙΣ=Ιησούς ΧΣ=Χριστός ΝΙΚΑ

3. Φτιάχνω με πηλό το σχήμα του Σταυρού με το ΙΣ ΧΣ ΝΙ ΚΑ επάνω του.

4. Τι ένιωσε ο Άγιος Αχμέτ, όταν πήγε στην εκκλησία και παρακολούθησε τη Θεία Λειτουργία; Βλέπουμε το βίντεο και συζητάμε. Έχω συμμετάσχει σε Θεία Λειτουργία; Τι ένιωσα;

Ο Χριστός σταυρώνεται

Γιαγιά, γιατί νηστεύεις την Παρασκευή;

Γιατί ο Χριστός πέθανε πάνω στον Σταυρό ημέρα Παρασκευή. Από τη μεγάλη Του αγάπη θυσιάστηκε.

Α! Κι εσύ από ευγνωμοσύνη θέλεις να κάνεις μια μικρή θυσία!

Γιατί είναι τόσο σημαντική η Σταύρωση του Χριστού, παιδιά; Έχετε αναρωτηθεί; Τι σημαίνει Σταυρός; Γιατί έχει γίνει το σύμβολο των Χριστιανών; Πάμε να δούμε τα γεγονότα της Σταύρωσης βήμα-βήμα.

Α. Ο Χριστός οδηγείται στη Σταύρωση

Στον κήπο της Γεθσημανής

Στον κήπο της Γεθσημανής ο Χριστός είπε στους μαθητές Του να Τον περιμένουν, για να πάει πιο πέρα να προσευχηθεί.

Αφού προχώρησε λίγο, γονάτισε και προσευχήθηκε στον Θεό-Πατέρα Του:

– Πατέρα μου, αν είναι δυνατόν, ας μην πιω αυτό το πικρό ποτήρι. **Όμως, ας μη γίνει το δικό μου θέλημα, αλλά το δικό σου.**

Όταν γύρισε στους μαθητές, τους βρήκε να κοιμούνται.

– Κοιμάστε; Σηκωθείτε! Έφτασε αυτός που θα με προδώσει! τους είπε.

Τότε κατέφθασε ο Ιούδας με πολλούς άντρες με ξίφη και ρόπαλα. Πλησίασε τον Ιησού, Τον φίλησε και Του είπε: «Χαίρε, Δάσκαλε!». Αυτό ήταν το σημάδι για να Τον συλλάβουν.

– Ιούδα, με φίλημα προδίδεις τον Δάσκαλό σου; του λέει ο Χριστός με αγάπη. Οι υπόλοιποι μαθητές φοβήθηκαν και έφυγαν.

Η Προδοσία του Ιούδα, μικρογραφία από χειρόγραφο της Ιεράς Μονής Αγίου Διονυσίου, Άγιον Όρος

Η δίκη του Κυρίου

Οι στρατιώτες συνέλαβαν τον Ιησού και Τον οδήγησαν στους Αρχιερείς, για να Τον δικάσουν. Αυτοί ήθελαν να Τον καταδικάσουν σε θάνατο, αλλά δεν έβρισκαν καμία

κατηγορία. Τότε ο Αρχιερέας Τον ρώτησε αν είναι ο Υιός του Θεού. Και ο Χριστός τού απάντησε: «Εγώ είμαι». Τότε όλοι είπαν ότι βλασφήμησε και Τον καταδίκασαν άδिका. Άρχισαν να Τον φτύνουν και να Τον χτυπούν.

Η άρνηση του Πέτρου, τοιχογραφίες από το Καθολικό της Ιεράς Μονής Αγίου Διονυσίου, Άγιον Όρος

Ο Πέτρος αρνείται τον Χριστό

Ο Πέτρος και ο Ιωάννης παρακολουθούσαν από μακριά όλα όσα συνέβαιναν. Μπόρεσαν να μπουν στην αυλή του σπιτιού του Αρχιερέα.

Εκεί, κάποιοι ρώτησαν τον Πέτρο αν ήξερε τον Ιησού. Αυτός όμως, επειδή φοβήθηκε, είπε τρεις φορές πως

δεν Τον ξέρει. Τότε ακούστηκε το λάλημα ενός πετεινού. Και ο Πέτρος θυμήθηκε πως ο Ιησούς του είχε πει ότι θα Τον αρνηθεί τρεις φορές, πριν λαλήσει ο πετεινός. Λυπήθηκε τότε πολύ, μετάνιωσε και έκλαψε πικρά.

Ο Ιησούς μπροστά στον Πιλάτο

Όμως, επειδή οι Ιουδαίοι ήταν σκλαβωμένοι στους Ρωμαίους, μόνο ο Ρωμαίος διοικητής, ο Πόντιος Πιλάτος, μπορούσε να καταδικάσει κάποιον σε θάνατο. Γι' αυτό οι Αρχιερείς πήγαν τον Ιησού στον Πιλάτο. Αυτός δεν βρήκε καμία αιτία να Τον καταδικάσει και κατάλαβε πως οι Αρχιερείς Τον ζήλευαν. Προσπάθησε να Τον ελευθερώσει, αλλά ο λαός, εξαγριωμένος από τους Αρχιερείς, φώναζε:

– Σταύρωσέ Τον! Σταύρωσέ Τον!

Απογοητευμένος τότε ο Πιλάτος, έπλυνε τα χέρια του και είπε:

– Είμαι αθώος από το αίμα αυτού του δίκαιου ανθρώπου. Εσείς είστε υπεύθυνοι.

Και παρέδωσε τον Ιησού στους στρατιώτες να Τον σταυρώσουν. Εκείνοι Τον μαστίγωσαν, Του φόρεσαν κόκκινη χλαμύδα σαν βασιλιά, Του έβαλαν αγκάθινο στεφάνι στο κεφάλι και καλάμι στο χέρι και Του φώναζαν κοροϊδευτικά «Χαίρε, ο βασιλιάς των Ιουδαίων», ενώ Τον χτυπούσαν και Τον έφτυναν.

Ο Πόντιος Πιλάτος νίπτει τας χείρας του, τοιχογραφία από το Καθολικό της Ιεράς Μονής Αγίου Διονυσίου, Άγιον Όρος

Από το βιβλίο
«Γιορτάζω-Τραγουδώ, Παίζω-Δημιουργώ (6)»,
εκδόσεις
ΑΘΩΣ/ΠΑΙΔΙΚΑ

Γιατί γράφει στην
εικόνα «ο Νυμ-
φίος»; Τι σημαίνει;

Την ξέρεις αυτή τη λέξη.
Για τις γυναίκες λέμε
«νύφη». Για τους άντρες
«νυμφίος», δηλαδή
γαμπρός!

Μα ο γαμπρός φοράει
τα καλύτερά του ρούχα.
Πώς ο Χριστός, ματω-
μένος, χτυπημένος, με
αγκάθινο στεφάνι, ονο-
μάζεται γαμπρός;

Φοράει τη στολή
της αγάπης και της
θυσίας. Είναι ο πιο
όμορφος γαμπρός
από όλους!

Ποια συναισθήματα νιώθετε,
παιδιά, κοιτώντας την εικόνα;

Β. Η Σταύρωση του Κυρίου

Στον Γολγοθά

Στη συνέχεια, Του φόρτωσαν έναν βαρύ ξύλινο Σταυρό και Τον οδήγησαν έξω από τα Ιεροσόλυμα, στον Γολγοθά, για να Τον σταυρώσουν. Εκεί Του έδωσαν να πιει ξύδι με χολή, αλλά Εκείνος δεν ήθελε. Ύστερα Τον σταύρωσαν και μοίρασαν τα ρούχα Του ρίχνοντας κλήρο. Μαζί σταύρωσαν και δύο ληστές, έναν δεξιά και έναν αριστερά Του. Για να Τον κοροϊδέψουν, στο πάνω μέρος του Σταυρού κάρφωσαν μια πινακίδα με τα αρχικά Ι.Ν.Β.Ι., που σήμαιναν: «Ιησούς Ναζωραίος Βασιλεύς Ιουδαίων».

Ο Χριστός, παρόλο που πονούσε υπερβολικά, παρακαλούσε τον Ουράνιο Πατέρα Του:

– Πατέρα, συγχώρησέ τους, δεν ξέρουν τι κάνουν.

Ο κόσμος Τον κοροϊδεύε. Ακόμα και ο ληστής στ' αριστερά Τον βλασφημούσε και Του έλεγε:

– Αν είσαι ο Χριστός, σώσε τον εαυτό Σου κι εμάς.

Ο άλλος, όμως, ληστής τον μάλωσε:

– Δεν φοβάσαι τον Θεό; Εμείς δίκαια τιμωρούμαστε, αλλά Αυτός δεν έκανε τίποτα κακό.

Έπειτα παρακάλεσε τον Ιησού:

– Θυμήσου με, Κύριε, όταν έρθεις στη Βασιλεία Σου.

– Αλήθεια σου λέω, σήμερα θα είσαι μαζί μου στον Παράδεισο, του απάντησε ο Ιησούς.

Ο Θάνατος του Ιησού

Από τις δώδεκα το μεσημέρι μέχρι τις τρεις, ο ήλιος χάθηκε κι έπεσε πυκνό σκοτάδι σε όλη τη γη. Τότε ο Ιησούς φώναξε δυνατά:

– **Πατέρα, στα χέρια Σου παραδίνω το πνεύμα μου.**

Και ξεψύχησε.

Αμέσως έγινε δυνατός σεισμός και σχίστηκαν οι βράχοι. Ο εκατόνταρχος, όταν τα είδε όλα αυτά, είπε: «Πράγματι αυτός ο άνθρωπος ήταν Γιος του Θεού». Και όλοι άρχισαν να φεύγουν μετανιωμένοι, καταλαβαίνοντας πως είχε καταδικαστεί ένας αθώος. Αλλά ήταν αργά πια.

Η ταφή

Το δειλινό της ίδιας μέρας, ένας πλούσιος άνθρωπος από την Αριμαθαία, ο Ιωσήφ, ζήτησε από τον Πιλάτο την άδεια να θάψει το σώμα του Χριστού. Ο Πιλάτος τού την έδωσε. Έτσι μαζί με τον Νικόδημο, έναν κρυφό μαθητή του Χριστού, κατέβασαν το σώμα Του από τον Σταυρό (αποκαθήλωση), το άλειψαν με μύρα, το τύλιξαν σε καθαρό σεντόνι και το έβαλαν σε ένα καινούργιο μνημείο κοντά στον Γολγοθά. Έπειτα έκλεισαν την είσοδο του μνημείου με μια μεγάλη βαριά πέτρα. Μαζί τους ήταν η Μητέρα του Χριστού και κάποιες πιστές γυναίκες – Μυροφόρες, όπως ονομάστηκαν, επειδή είχαν μαζί τους μύρα.

Την άλλη μέρα, οι Αρχιερείς παρουσιάστηκαν στον Πιλάτο και του ζήτησαν να βάλει φρουρούς στον Τάφο. Φοβόντουσαν μήπως οι μαθητές του Ιησού κλέψουν το σώμα Του και μετά πουν ότι αναστήθηκε. Ο Πιλάτος δέχτηκε και έβαλε στρατιώτες να φρουρούν τον Τάφο.

Η Σταύρωση, τοιχογραφία από το Καθολικό της Ιεράς Μονής Αγίου Διονυσίου, Άγιον Όρος

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Όχλος (ο): πλήθος ανθρώπων.

Εκατόνταρχος (ο): Ρωμαίος στρατιωτικός, διοικητής στρατιωτών.

Αποκαθήλωση (η): το κατέβασμα του Χριστού από τον Σταυρό.

Μύρα (τα): πολύτιμα αρώματα.

Παρατηρώ προσεκτικά την εικόνα της Σταύρωσης και συμπληρώνω.

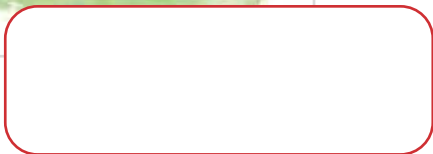
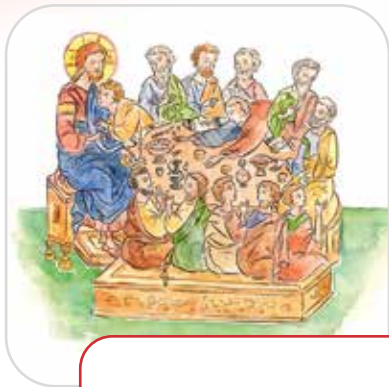
Με εντυπωσίασε _ _ _ _ _

Λυπήθηκα _ _ _ _ _

Σκέφτηκα ότι _ _ _ _ _

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Η πορεία του Ιησού προς τον Σταυρό
Συμπλήρωσε: Προσευχή στο όρος των Ελαιών, Αποκαθήλωση, Σύλληψη του Χριστού,
Μυστικός Δείπνος, Νυμφίος, Σταύρωση.

Εικόνες από μικρογραφίες από χειρόγραφο της Ιεράς Μονής Αγίου Διονυσίου Αγίου Όρους,
και από το βιβλίο «Η Μεγάλη Εβδομάδα του Νικόλα», εκδόσεις ΑΘΩΣ/ΠΑΙΔΙΚΑ

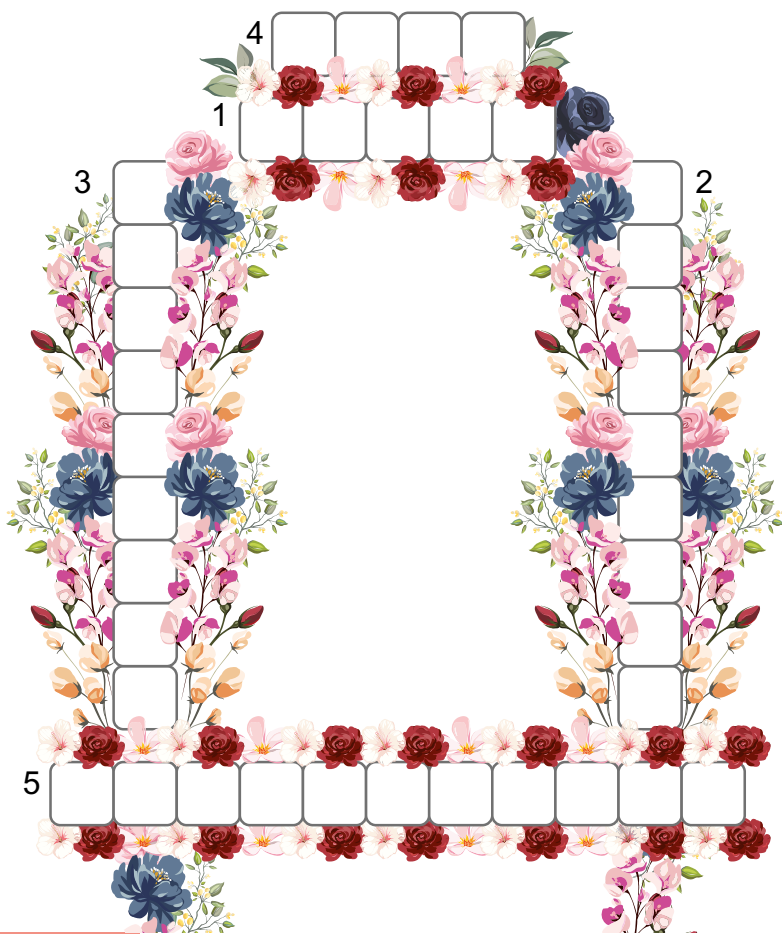
2. Βάζουμε στη σειρά τις λέξεις και βρίσκουμε τα λόγια του Χριστού:

μου θέλημα το ας μη σου γίνει δικό
Πατέρα, δικό γίνει αλλά το

κάνουν συγχώρησέ, δεν Πατέρα, ξέρουν τους τι

σου, στα παραδίνω Πατέρα το πνεύμα χέρια μου

3. **Η Αποκαθήλωση.** Συμπλήρωσε το Σταυρόλεξο.

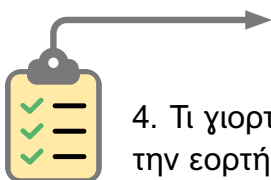

1. Ζήτησε το σώμα του Ιησού από τον Πιλάτο.
2. Οι γυναίκες που παρευρέθηκαν στην ταφή του Ιησού.
3. Κρυφός μαθητής του Χριστού.
4. Αυτά είχαν μαζί τους οι γυναίκες.
5. Έτσι ονομάζεται το κατέβασμα του Ιησού από τον Σταυρό.

Τα μεγάλα αυτά γεγονότα των Παθών του Χριστού τα ζούμε ξανά κάθε χρόνο τη Μεγάλη Εβδομάδα. Παλιότερα τα παιδιά έλεγαν αυτό το ποιηματάκι:

Μεγάλη Δευτέρα – μεγάλη μαχαίρα
Μεγάλη Τρίτη – ο Χριστός εκρύφτη
Μεγάλη Τετάρτη – ο Χριστός επιάστη
Μεγάλη Πέμπτη – ο Χριστός παιδεύτη
Μεγάλη Παρασκευή – ο Χριστός στο καρφί
Μεγάλο Σάββατο – ο Χριστός στον τάφο
Μεγάλη Κυριακή – ο Χριστός θ' αναστηθεί.

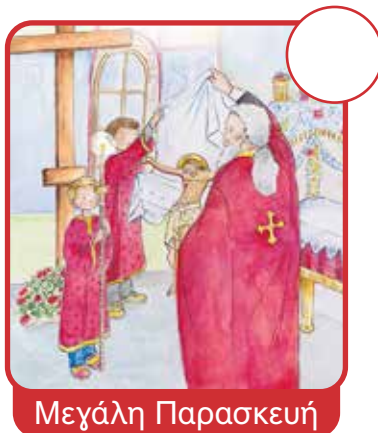
Μαθαίνω για τη Μεγάλη Εβδομάδα **εδώ:**

4. Τι γιορτάζουμε; Σε κάθε εικόνα γράφω το αντίστοιχο γράμμα που δείχνει την εορτή.

Κυριακή των Βαΐων

Μεγάλη Παρασκευή

Τι γιορτάζουμε;

- A. Σταύρωση του Χριστού
- B. Αποκαθήλωση – Ταφή
- Γ. Είσοδος στα Ιεροσόλυμα
- Δ. Μυστικός Δείπνος

Μεγάλη Πέμπτη
απόγευμα

Μεγάλη Πέμπτη
πρωί

Εικόνες από το βιβλίο «Η Μεγάλη Εβδομάδα του Νικόλα»,
εκδόσεις ΑΘΩΣ/ΠΑΙΔΙΚΑ.

5. Μπροστά στον Επιτάφιο ψάλλουμε κατα-
νυκτικούς ύμνους, ενώ τα κοριτσάκια, ντυμένα
μυροφόρες, πετούν ροδοπέταλα και αρώματα.

Ακούμε τα εγκώμια **εδώ**:

Τι σκέψεις ή συναισθήματα γεννήθηκαν μέσα
μου για τα Πάθη του Χριστού, ακούγοντας τα
εγκώμια;

Συζητάμε για τις συνήθειες που έχουμε τη Μεγάλη Εβδομάδα:

Ωραία! Θα κλείσουν
τα σχολεία! Έφτασε η
Μεγάλη Εβδομάδα!

Είναι πιο μεγάλη
από τις άλλες;

Την ονομάζουμε
Μεγάλη, γιατί
είναι Μεγάλα τα
γεγονότα που
ζούμε.

Και πάμε συχνά
στην εκκλησία!
Και νηστεύουμε.

6. Εκτυπώνω το αρχείο με την ονομασία «Τα Πάθη του
Χριστού» και φτιάχνω ένα βιβλιαράκι με τα γεγονότα της
Σταύρωσης του Χριστού. Γράφω κάτι που θέλω να θυμά-
μαι: έναν τίτλο, μια σκέψη ή ένα συναίσθημα!

«Χριστός ανέστη!» Ελπίδα για μια νέα ζωή

Θέλετε να ακούσετε την ιστορία, παιδιά;

Α. Χαρά: Το χαρμόσυνο μήνυμα της Ανάστασης

Οι Μυροφόρες

Μαζί με τον Ιωσήφ και τον Νικόδημο στην ταφή του Κυρίου ήταν, όπως είπαμε, κάποιες γυναίκες: η Μητέρα Του, η Μαρία η Μαγδαληνή και μερικές άλλες. Οι γυναίκες ακολουθούσαν τον Χριστό και τους μαθητές Του παντού και τους υπηρετούσαν σε ό,τι χρειάζονταν. Είχαν μείνει κοντά Του στη Σταύρωση και την ταφή Του ενώ οι άλλοι μαθητές –εκτός από τον Ιωάννη– φοβήθηκαν κι έφυγαν.

Αφού επέστρεψαν από την ταφή, με πολλή θλίψη αγόρασαν μύρα, για να αλείψουν το σώμα του Ιησού, όπως συνήθιζαν τότε. Αφού τα ετοίμασαν, επειδή άρχιζε το Σάββατο και σύμφωνα με τον Νόμο δεν επιτρεπόταν να κάνουν δουλειές, περίμεναν. Όταν πέρασε το Σάββατο, πριν ακόμη χαράξει, ξεκίνησαν για τον Τάφο. Άλλες έφθασαν νωρίτερα, άλλες αργότερα.

Το χαρμόσυνο μήνυμα του αγγέλου

Πρώτες έφτασαν στον Τάφο του Ιησού η **Παναχία** και η Μαρία η Μαγδαληνή. Τότε έγινε μεγάλος σεισμός και ένας άγγελος κατέβηκε, κύλησε την πέτρα από την είσοδο του Τάφου και κάθησε πάνω της. Έλαμπε σαν αστραπή και τα ρούχα του ήταν ολόλευκα σαν το χιόνι. Οι φρουροί τρόμαξαν τόσο πολύ που έφυγαν τρέμοντας.

Ο άγγελος τότε είπε στις γυναίκες:

– Εσείς μη φοβάστε. Ξέρω ότι ζητάτε τον Ιησού, τον Σταυρωμένο. Δεν είναι εδώ. Αναστήθηκε, όπως

Οι Μυροφόρες, τοιχογραφία, Ιερόν Κοινόβιον Ευαγγελισμού της Θεοτόκου, Ορμύλια Χαλκιδικής

Ο Πέτρος και ο Ιωάννης στον άδειο Τάφο, τοιχογραφία, Ιερών Ησυχαστήριον «Ο Όσιος Αρσένιος ο Καππαδόκης», Βατοπαίδι Ορμούλιας, Χαλκιδική

το είπε. Δείτε τον τόπο όπου βρισκόταν το σώμα Του και πηγαίnete γρήγορα να πείτε στους μαθητές Του ότι αναστήθηκε (Ματθ. 28, 1-7).

Χαίρετε: Ο αναστάσιμος χαιρετισμός

Καθώς, όμως, πήγαιναν φοβισμένες αλλά και πολύ χαρούμενες να βρουν τους μαθητές, τις συνάντησε ο Κύριος. **«Χαίρετε»**, τους είπε κι αυτές έπεσαν στα πόδια Του και Τον προσκύνησαν. Ο Κύριος συνέχισε:

– Μη φοβάστε. Πηγαίnete να πείτε στους αδελφούς μου να πάνε στη Γαλιλαία και θα με συναντήσουν εκεί (Ματθ. 28, 8-10).

Οι γυναίκες, που πρώτες έμαθαν ότι ο Χριστός αναστήθηκε, έτρεξαν να πουν το χαρμόσυνο νέο στους μαθητές. Όμως εκείνοι, από τη μεγάλη θλίψη τους, δεν τις πίστεψαν.

Μόνο ο Πέτρος και ο Ιωάννης έτρεξαν στον Τάφο. Τον βρήκαν άδειο! Υπήρχαν μόνο τα σάβανα, δηλαδή οι πάνινες λωρίδες με τις οποίες ήταν τυλιγμένος ο νεκρός Ιησούς! Το θαυμαστό ήταν ότι τα σάβανα ήταν στο σχήμα του σώματος, αλλά χωρίς το σώμα μέσα! Γεμάτοι απορία οι δύο μαθητές γύρισαν στο σπίτι.

Β. Ειρήνη: Το ελπιδοφόρο μήνυμα της Ανάστασης του Χριστού

Η εμφάνιση του Αναστημένου Ιησού στους μαθητές Του

Το βράδυ της ίδιας ημέρας, της Κυριακής, οι μαθητές του Χριστού ήταν συγκεντρωμένοι στο σπίτι με τις πόρτες κλειστές, επειδή φοβούνταν τους Ιουδαίους. Ξαφνικά εμφανίστηκε ανάμεσά τους ο Ιησούς και τους είπε:

– **Ειρήνη σ' εσάς.**

Αυτοί ταραχτήκαν, νομίζοντας ότι έβλεπαν φάντασμα. Και ο Χριστός τούς είπε:

– Γιατί φοβάστε; Κοιτάξτε τα χέρια και τα πόδια μου. Αγγίξτε με, για να δείτε ότι είμαι εγώ, ο Δάσκαλός σας και όχι κάποιο πνεύμα, που δεν έχει σάρκα και οστά.

Ο Αναστημένος Χριστός εμφανίζεται στους μαθητές Του, τοιχογραφία, Ιερών Ησυχαστήριον «Ο Όσιος Αρσένιος ο Καππαδόκης», Βατοπαίδι Ορμούλιας, Χαλκιδική

Αυτοί, όμως, από τη χαρά τους, δεν πίστευαν στα μάτια τους. Γι' αυτό, ο Χριστός τούς ρώτησε αν έχουν κάτι φαγώσιμο. Του έδωσαν τότε λίγο ψητό ψάρι και ένα κομμάτι κηρήθρα με μέλι και έφαγε μπροστά τους.

Έπειτα, τους φώτισε τον νου για να καταλαβαίνουν τις Γραφές. Και τους είπε:

– Έτσι έχει γραφεί κι έτσι έπρεπε να πάθει ο Χριστός και την τρίτη ημέρα να αναστηθεί.

Τους είπε ακόμη ότι αυτοί θα είναι μάρτυρες όλων αυτών και θα πάνε σε όλον τον κόσμο να μιλήσουν γι' Αυτόν και να κάνουν χριστιανούς όσους πιστέψουν.

Ο Χριστός και ο Θωμάς

Ο Θωμάς, όμως, ένας από τους δώδεκα μαθητές, δεν ήταν μαζί τους. Όταν, λοιπόν, του είπαν οι άλλοι μαθητές ότι είδαν τον Κύριο, εκείνος δεν τους πίστευε και έλεγε:

– Αν δεν δω στα χέρια Του τα σημάδια από τα καρφιά, και αν δεν βάλω το χέρι μου στα σημάδια αυτά, και αν δεν βάλω το χέρι μου στη λογχισμένη πλευρά Του, δεν θα πιστέψω!

Ο Χριστός, όμως, αγαπούσε και τον Θωμά και ήθελε να πιστέψει. Έτσι, οχτώ μέρες αργότερα, που οι μαθητές –μαζί και ο Θωμάς– ήταν μέσα στο σπίτι, ήρθε ξανά ο Ιησούς, ενώ οι πόρτες ήταν κλειστές, στάθηκε στη μέση και είπε:

– **Ειρήνη σ' εσάς!**

Έπειτα, είπε στον Θωμά:

– Φέρε το δάκτυλό σου εδώ και δες τα χέρια μου και βάλε το χέρι σου στην πλευρά μου και μην αμφιβάλλεις, αλλά πίστευε!

– Είσαι ο Κύριός μου και ο Θεός μου! Του είπε, τότε, ο Θωμάς συγκλονισμένος.

– Πίστεψες, γιατί με είδες. Μακάριοι όσοι πιστεύουν, χωρίς να με έχουν δει, του απάντησε ο Χριστός.

Η Ψηλάφηση του Χριστού από τον Θωμά, τοιχογραφία, Ιερόν Ησυχαστήριο «Ο Όσιος Αρσένιος ο Καππαδόκης», Βατοπαίδι Ορμούλιας, Χαλκιδική

(Ιωάν. 20, 24-29).

Ο Χριστός συνέχισε να εμφανίζεται για σαράντα ημέρες, μέχρι την ημέρα της Ανάληψής Του, που ανέβηκε δηλαδή με το Σώμα Του στον Ουρανό.

Η Ανάσταση του Χριστού, τοιχογραφία,
Ιερών Ησυχαστήριον «Ο Άγιος Ιωάννης ο Πρόδρομος», Μεταμόρφωση, Χαλκιδική

Το Μεγάλο Σάββατο γιορτάζουμε την είσοδο του Κυρίου στον Άδη. Εκεί κήρυξε σε όλους τους ανθρώπους που είχαν πεθάνει. Ποιοι ήταν αυτοί που χάρηκαν, όταν άκουσαν τα βήματά Του; Μα φυσικά, ο Αδάμ και η Εύα, οι πρώτοι άνθρωποι. Αυτούς ανασταίνει πρώτα ο Χριστός. Μπορείς να τους αναγνωρίσεις στην εικόνα;

Μάθε τα μυστικά της εικόνας
της Ανάστασης **εδώ:**

Ποιο είναι για μένα το
μήνυμα της Ανάστασης;
Σημειώνω.

Χριστός
ανέστη!

Αληθώς ανέστη!
Το Πάσχα είναι η
πιο λαμπρή γιορτή!

Γι' αυτό η γιαγιά
τη λέει Λαμπρή!

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ

Χριστός ανέστη εκ νεκρών,
θανάτω θάνατον πατήσας,
και τοις εν τοις μνήμασι,
ζωήν χαρισάμενος!

Ο Χριστός αναστήθηκε από τους νεκρούς,
με τον θάνατό Του κατάρχησε τον θάνατο,
και χάρισε ζωή σε αυτούς
που ήταν μέσα στα μνήματα!

Την ημέρα της Αναστάσεως γίνεται ο Εσπερινός της Αγάπης.
Το Ευαγγέλιο διαβάζεται σε πολλές γλώσσες, ώστε όλοι οι λαοί
να μάθουν το χαρούμενο μήνυμα της Ανάστασης. Ακούμε το
«Χριστός ανέστη» σε πολλές γλώσσες **εδώ:**

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Παρατηρούμε τις εικόνες του μαθήματος και συμπληρώνουμε τις προτάσεις, ώστε με δυο λόγια να πούμε την ιστορία.

Οι Μυροφόρες πήγαν _____ είδαν _____

Οι Μαθητές ήταν _____ όταν _____

Ο Θωμάς δεν _____ αλλά _____

Ο Αναστημένος Χριστός _____

2. Βάζουμε στη σειρά τα γράμματα, για να βρούμε τους Αναστάσιμους χαιρετισμούς του Χριστού. Τι θα έλεγα εγώ στον Χριστό, αν τον συναντούσα εκείνη την ημέρα;

P A T I E E X _____

H E H I N P _____ ΣΕ ΕΣΑΣ

Μια λαμπρή γιορτή!

3. Όλοι οι ορθόδοξοι χριστιανοί γιορτάζουν με λαμπρότητα το Πάσχα. Βρίσκουμε στο κρυπτόλεξο αναστάσιμα έθιμα της Πατρίδας μας:

4. Παρατηρούμε τα εξώφυλλα των εφημερίδων. Ποια έθιμα ξέρουμε; Ψάχνουμε να βρούμε κι άλλα έθιμα από όλη την Ελλάδα.

ΤΑ ΝΕΑ ΤΟΥ ΜΩΡΙΑ

ΜΕΓΑΛΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ, 4 ΜΑΪΟΥ 2024

ΓΕΜΙΣΕ Ο ΟΥΡΑΝΟΣ ΑΕΡΟΣΤΑΤΑ

Για μια ακόμα φορά ο ουρανός στο Λεωνίδιο, όπως κάθε χρόνο, γέμισε με εκατοντάδες χρωματιστά φαναράκια.

- Οι ωραιότεροι επιτάφιοι της Πελοποννήσου (δείτε φωτογραφίες στη σελ. 5)
- Παραδοσιακές συνταγές για μυρωδάτο, πασχαλινό τσουρέκι (σελ. 9)

ΤΟ ΚΟΥΔΟΥΝΙ

ΔΕΥΤΕΡΑ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ, 7 ΜΑΪΟΥ 2024

Με λαμπρότητα γιορτάστηκε η Ανάσταση

ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ ΣΤΗΝ ΗΠΕΙΡΟ

Στήθηκε ξανά ο ΚΑΓΚΕΛΑΡΗΣ στις Παπαδάτες Πρεβέζης την εβδομάδα της Διακαινησίμου στην πλατεία του χωριού. Μπροστά χορεύουν άντρες και γυναίκες ντυμένοι με τοπικές

παραδοσιακές στολές. Τους στίχους των τραγουδιών τραγουδούν οι πρώτοι μισοί και στη συνέχεια τους επαναλαμβάνουν οι υπόλοιποι.

- Τα μυστικά για το σωστό ψήσιμο του οβελία (σελ. 4)
- Δώρο το cd «Σήμερα ο μαύρος ουρανός» με τα μοιρολόγια της Παναγίας.

ΤΕΜΕΤΕΡΟΝ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΟΝΤΙΑΚΟ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟ

Ταφικό έθιμο στα Σούρμενα

Την Κυριακή του Θωμά οι συγγενείς επισκέπτονται το κοιμητήριο. Περιποιούνται τα μνήματα, τα καθαρίζουν και τα στολίζουν με λουλούδια. Μετά γίνεται τρισάγιο από τον ιερέα και στη συνέχεια στρώνουν τραπέζι γιορτινό, με κόκκινα αυγά και

άλλα ποντιακά εδέσματα. Κεκοιμημένοι και ζωντανοί γιορτάζουν την Ανάσταση του Χριστού γεμάτοι ελπίδα ότι θα συναντηθούν στην αγκαλιά του Θεού.

- Βάψιμο αυγών με φλούδες κρεμμυδιών (οδηγίες στη σελ. 3)
- Λαμπροήμερα: μεγάλο αφιέρωμα στα παραδοσιακά τραγούδια της γιορτής.

5. Το παρακάτω τραγούδι ψάλλεται σε πολλές περιοχές της πατρίδας μας στο πασχαλινό τραπέζι. Πολλά από αυτά που έμαθες φέτος αναφέρονται σε αυτό. Υπάρχουν όμως κι άλλα, που θα μάθεις του χρόνου!

Ένας είν' ο Κύριος, υμνούμεν
και ευλογούμεν Αυτόν.
Δεύτερη είν' η Παναγιά.
Τρίτος είναι ο Πρόδρομος.
Τέσσερις οι Ευαγγελιστές.
Πέντε η Πεντάτευχος.
Έξι τα εξαπτέρυγα.

Επτά είν' τα Μυστήρια.
Οκτώ ήχοι ψάλλονται.
Εννέα είν' τα τάγματα.
Δέκα είν' οι εντολές.
Ένδεκα τα εωθινά.
Δώδεκα οι Απόστολοι.
Ένας είν' ο Κύριος, υμνούμεν
και ευλογούμεν Αυτόν.

Το ακούμε **εδώ**:

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Ευαγγελιστές: οι συγγραφείς των Ευαγγελίων, των βιβλίων δηλαδή που αναφέρονται στη ζωή του Χριστού.

Πεντάτευχος: τα πέντε πρώτα βιβλία της Αγίας Γραφής. Αναφέρουν τις ιστορίες που μάθαμε από τη Δημιουργία μέχρι τον Μωυσή.

Εξαπτέρυγα: οι Άγγελοι που έχουν έξι φτερά.

Μυστήρια: οι πράξεις της Εκκλησίας που μας μεταδίδουν με μυστικό τρόπο τη Χάρη του Αγίου Πνεύματος, σε διάφορες

στιγμές της ζωή μας. Ένα από τα Μυστήρια είναι το Βάπτισμα, καθώς και η Θεία Λειτουργία.

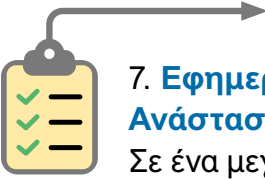
Ήχοι ψαλτικής: υπάρχουν 8 διαφορετικοί τρόποι που ψάλλουμε, που ονομάζονται ήχοι.

Τάγματα: οι άγγελοι χωρίζονται σε 9 ομάδες, που ονομάζονται τάγματα.

Εωθινά: ονομάζονται οι περικοπές από την Καινή Διαθήκη, που αναφέρονται στις εμφανίσεις του Χριστού μετά την Ανάσταση.

6. Εκτυπώνουμε το αρχείο με την ονομασία «Η Ανάσταση του Χριστού» και φτιάχνουμε το λουλούδι της Ανάστασης, με το «Χριστός ανέστη» σε πολλές γλώσσες!

7. Εφημερίδα τοίχου: Ανάσταση, η ωραιότερη γιορτή.

Σε ένα μεγάλο χαρτί κολλάμε εικόνες από την Ανάσταση, συμπεριλαμβάνοντας έθιμα από όλη την Ελλάδα, αλλά και τις δικές μας σκέψεις κι ευχές.

Παίζουμε και κάνουμε επα-
νάληψη στην 4η ενότητα:

Παναγία η Αρακιώτισσα, Παναγία του Αρακα, Λαγουδερά, Κύπρος (από το αρχείο της Ιεράς Μητροπόλεως Μόρφου)

Είπαμε πολλά
και σώνει, ας
λαλήσει άλλο
αηδόνι!

Έρθε η σειρά
της φύσης, της
θάλασσας, των
διακοπών!

Και του παπ-
πού και της
γιαγιάς!

Καλό καλοκαίρι,
παιδιά!

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Όλες οι βιβλικές περικοπές παρατίθενται σε επίσημη μετάφραση στην νεοελληνική από την εκδ. Βιβλικής Εταιρείας.

ΠΗΓΕΣ

- *Η Αγία Γραφή*, εκδ. Ελληνική Βιβλική Εταιρεία, 1997.
- *Η Καινή Διαθήκη*, απόδοση Χ. Βούλγαρης, εκδ. Αποστολική Διακονία της Ελλάδος, Αθήνα 2022.
- *Η Παλαιά Διαθήκη κατά τους Εβδομήκοντα*, Κείμενον-Ερμηνευτική Απόδοσις υπό Ι.Θ. Κολλιτσάρα, εκδ. Ζωή, Αθήνα 1989.
- *Νέος Συναξαριστής της Ορθοδόξου Εκκλησίας*, εκδ. Ίνδικτος, Αθήνα 2007.
- *ΨΑΛΤΗΡΙΟΝ - Κείμενο των Ο' στην Νεοελληνική*, εκδ. Ελληνική Βιβλική Εταιρεία, Αθήνα 2015.
- *Ωρολόγιον το Μέγα*, εκδ. Αποστολικής Διακονίας της Εκκλησίας της Ελλάδος, Αθήνα 2011.

ΒΟΗΘΗΜΑΤΑ

- Corbet, Pie, *Έλα να φτιάξουμε μια ιστορία-150+ δραστηριότητες δημιουργικής γραφής για παιδιά 7-12 ετών*, εκδ. Πατάκης, Αθήνα 20204.
- Ouspensky, Leonid, *Η Θεολογία της εικόνας στην Ορθόδοξη Εκκλησία*, εκδ. Αρμός, 1998.
- Plummer, Deborah, *Παιχνίδια διαχείρισης θυμού για παιδιά*, εκδ. Πατάκης, Αθήνα 2018.
- Shapiro, Lawrence, *Πώς θα μεγαλώσετε ένα παιδί με υψηλό IQ - Ένα βιβλίο-οδηγός για τη συναισθηματική νοημοσύνη των παιδιών*, εκδ. Δωρικός, Αθήνα 2001.
- Γαλίτη-Κυρβασίλη, Πέλη, *Σύγκρουση και Συνύπαρξη στο σχολείο και στην κοινότητα (Αποκαταστατική δικαιοσύνη και συγχώρηση)*, εκδ. Γρηγόρη, Αθήνα 2018³.
- Ισαάκ (ιερομονάχου), *Βίος Οσίου Παϊσίου του Αγιορείτου*, εκδ. Ιερόν Ησυχαστήριον «Αγίου Ιωάννου του Προδρόμου», Άγιον Όρος 2012.
- Καντιώτη, Αυγουστίνου Μητροπολίτου, *Κοσμάς ο Αιτωλός 1714-1779*, εκδ. «Ο Σταυρός», Αθήνα 2008²⁹.
- Καραπατάκη, Κωνσταντίνου, *ΠΑΛΙΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΙΑΤΙΚΑ ΗΘΗ ΚΑΙ ΕΘΙΜΑ - Το δωδεκαήμερο των Χριστουγέννων*, εκδ. Παπαδήμας, Αθήνα 1981³.
- Κιουλάνη, Σπυρίδωνος, *Από την Κατηχητική στην Χριστιανική Παιδαγωγική*, εκδ. Μπαρμπουνάκη, Αθήνα 2021.
- Κουκουναρά-Λιάγκη, Μάριου, *Εκπαιδευτικοί εν δράσει - Νέα πολυτροπική διδακτική*, εκδ. Γρηγόρη, Αθήνα 2021².

- Κουλουμπαρίτσα, Αλεξάνδρας, *Αξιολογώ και Μαθαίνω - Πρακτικός οδηγός για τη Διαμορφωτική Αξιολόγηση του Μαθητή στην Τάξη*, εκδ. Γρηγόρη, Αθήνα 2018.
- Μαγδαληνής (Μον.), *Συνομιλίες με παιδιά*, εκδ. Ιερά Μονή Τιμίου Προδρόμου, Έσσεξ 2021⁶.
- Μαμαλάκη, Φιλίππου, *Μεγαλώνοντας παιδιά για την Βασιλεία του Θεού*, εκδ. Εν Πλω, Αθήνα 2018.
- Ντεκάστρο, Μαρίζα, *Διαβάζοντας τις Βυζαντινές εικόνες*, εκδ. Ακρίτας Παιδικά, Αθήνα 2008.
- Παπαγιάννη, Κωνσταντίνου (Πρωτοπρ.), *Ιερά Ιστορία της Παλαιάς Διαθήκης*, εκδ. Το Περιβόλι της Παναγίας, Θεσσαλονίκη, 2014
- Πάτσαλου, Ανδρέα, Χατζηθανάση, Ιουλίττας, *Νοσταλγοί του Ουρανού, τόμος Α'*, εκδ. Άθως, Αθήνα, 2022.
- Πετρούνια - Κολλοβού - Σπεράντζα - Μεταλληνού, *Αναγνωστικό Γ' Δημοτικού*, Ο.Ε.Δ.Β., Αθήνα, 1964.
- Πετρούνια, Βασιλείου, *Παλαιά Διαθήκη Γ' Δημοτικού*, Ο.Ε.Δ.Β., Αθήνα, 1976.
- Πιτσιλλή, Στέλλας, *Μαθαίνοντας στα παιδιά να αγαπούν - Εκπαιδευτικό πρόγραμμα παρέμβασης για την ανάπτυξη αλτρουιστικών διαπροσωπικών σχέσεων*, Λάρνακα, 2007.
- Πολυκάρπου, Χάρις, *Θεατρική Αγωγή: Θεωρία και Πράξη στην Δημοτική Εκπαίδευση - Βιβλίο εκπαιδευτικού για όλες τις τάξεις του Δημοτικού*, Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου.
- Ρεράκη, Ηρακλή, *Διδακτική των θεολογικών μαθημάτων στο ελληνικό σχολείο*, εκδ. Δέσποινα Σφακιανάκη, Θεσσαλονίκη 2015.
- Ρεράκη, Ηρακλή, *Ο «άλλος» στο ελληνικό σχολείο - Ορθόδοξη χριστιανοπαιδαγωγική θεώρηση*, εκδ. Πουρναρά, Θεσσαλονίκη, 2006.
- Ρεράκη, Ηρακλή, *Σύγχρονη διδακτική των Θρησκευτικών*, εκδ. Πουρναρά, Θεσσαλονίκη, 2010.
- Σίμωνος (Μον.), *Η ζωοφιλία των Αγίων*, εκδ. Ι.Κ. Κοιμήσεως της Θεοτόκου Σκήτη Κουτλουμουσίου, Άγ. Όρος 2016³.
- Σιούτας, Νίκος, Ζημιανίτης, Κώστας, Κουταλέλη, Ελένη, Παναγοπούλου, Έφη, *Δημιουργική Σκέψη - Παραγωγή Καινοτόμων και Πρωτότυπων Ιδεών*, εκδ. Ινστιτούτο Διαρκούς Εκπαίδευσης Ενηλίκων (ΙΔΕΚΕ), Αθήνα.
- Στεφανίδου, Βασιλικής, *Καινή Διαθήκη Δ' Δημοτικού*, Ο.Ε.Δ.Β., Αθήνα 1982.
- Φερεντίνου, Αθηνάς, *Έτσι το λέει ο λαός - Παροιμίες*, εκδ. Ενάλιος, Αθήνα, 2018.
- Φωτόπουλου, Δημητρίου, *Εκείνοι που μίλησαν με τον Θεό - Ανακαλύπτοντας τα κρυμμένα νοήματα της Παλαιάς Διαθήκης*, εκδ. Άθως, Αθήνα 2022.

- Χαμπάκη, Θεοδώρας (Μον.), *Γεροντικόν - Σταλαγματιές απο την Πατερική σοφία*, εκδ. Ορθοδόξου Χριστιανικής Αδελφότητας «Αγία Λυδία», Ασπροβάλτα, 2006.
- Χριστοδούλου (Ιερομ.), *Σκεύος εκλογής, Άγιον Όρος* 1996.

ΠΗΓΕΣ ΕΙΚΟΝΩΝ

- Ιερά Μονή Αγίου Διονυσίου, Άγιον Όρος, Τοιχογραφίες από το Καθολικό, σελίδες: 53, 54, 67, 73, 75, 77, 85, 86, 88, 103, 107, 116.
- Μικρογραφίες από χειρόγραφα της Ιεράς Μονής Αγίου Διονυσίου, Άγιον Όρος, σελ. 61, 82, 106, 112, 117.
- Ιερών Ησυχαστήριον «Ο Όσιος Αρσένιος ο Καππαδόκης», Βατοπαίδι Ορμύλιας, Χαλκιδική, σελ. 39, 51, 64, 69, 89, 105, 122, 123.
- Ιερών Ησυχαστήριον «Άγιος Ιωάννης ο Πρόδρομος», Μεταμόρφωση Χαλκιδικής, σελ. 15, 37, 42, 50, 95, 96, 124.
- Ιερά Μονή Αγίου Ιωάννου Μακρυνού, Μέγαρο, σελ. 18, 19, 22, 46, 92, 93, 100 (κέντημα).
- Ιερών Κοινόβιον Ευαγγελισμού της Θεοτόκου, Ορμύλια Χαλκιδικής, σελ. 17, 23, ψηφιδωτά: σελ. 30, 32, βοτσαλωτά: σελ. 121 τοιχογραφία.
- Παναγία του Άρακα, Λαγουδερά, Κύπρος (από το Αρχείο της Ιεράς Μητροπόλεως Μόρφου), σελ. 74, 78, 129.
- Ιερά Μεγίστη Μονή Βατοπαιδίου, Άγιον Όρος, μικρογραφία από χειρόγραφο της, σελ. 59.
- Ιερά Μονή Βηθλεέμ Κορωπίου, σελ. 76.

- Ψηφιδωτά, Παλατινό Παρεκκλήσιο, Παλέρμο Σικελίας, σελ. 26, 33.
- *Ήταν κάποτε παιδιά (2) - ο Άγιος Νεκτάριος*, εκδόσεις ΑΘΩΣ/ΠΑΙΔΙΚΑ, σελ. 8.
- *Οι ασυρματιστές του Θεού (4) - Ο Άγιος Παΐσιος ο Αγιορείτης*, εκδόσεις ΑΘΩΣ/ΠΑΙΔΙΚΑ, σελ. 11.
- *Η κυρά Παράδοση κι η Ορθοδοξία (2)*, εκδόσεις ΑΘΩΣ/ΠΑΙΔΙΚΑ, σελ. 22.
- *Γιορτάζω-Τραγουδώ-Παίζω-Δημιουργώ (2)*, εκδόσεις ΑΘΩΣ/ΠΑΙΔΙΚΑ, σελ. 84, 110.
- *Γιορτάζω-Τραγουδώ-Παίζω -Δημιουργώ (3)*, εκδόσεις ΑΘΩΣ/ΠΑΙΔΙΚΑ, σελ. 15.
- *Γιορτάζω-Τραγουδώ-Παίζω-Δημιουργώ (6)*, εκδόσεις ΑΘΩΣ/ΠΑΙΔΙΚΑ, σελ. 45, 114, 128.
- *Η Μεγάλη Εβδομάδα του Νικόλα*, εκδόσεις ΑΘΩΣ/ΠΑΙΔΙΚΑ, σελ. 104, 117, 119.
- *Όταν γελάει ο Ουρανός*, εκδόσεις ΑΘΩΣ/ΠΑΙΔΙΚΑ, σελ. 56.

ΠΟΙΗΜΑΤΑ - ΜΕΛΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

- Ποίημα σελ. 7, Γεώργιος Βιζυηνός, μελοποίηση Μαρκέλλα Παλιάκη.
- Ποίημα για το ψηφιακό «η πορεία στην έρημο» σελ. 52, Γεωργία Αγγελοπούλου / Δήμητρα Σταύρου / Ευαγγελία Παπανικολάου.
- Ποίημα σελ. 63, «Μικρός ήμουν», Γεωργία Αγγελοπούλου.
- Ποίημα σελ. 86, «Οι μαθητές του Χριστού», Σπυρίδων Ατσαλάκης, μελοποίηση Δέσποινα Ιεραπετρίτη.

